



Р І Ч Н И Й З В І Т

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

2015

ЗМІСТ

Вступ	3
1 Удосконалення національного законодавства у сфері інтелектуальної власності	5
2 Охорона прав на об'єкти промислової власності	11
2.1. Експертиза заявок та реєстрація охоронних документів.....	11
2.2. Оскарження рішень за заявками та визнання недійсними охоронних документів	21
2.3. Реєстрація відомостей щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти промислової власності.....	23
2.4. Автоматизація. Впровадження інформаційних технологій.....	24
2.5. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності.....	27
3 Авторське право та суміжні права	30
3.1. Державна реєстрація авторського права.....	30
3.2. Діяльність організацій колективного управління	31
3.3. Легалізація програмного забезпечення	33
3.4. Адміністративні послуги ДСІВ у сфері авторського права і суміжних прав	34
3.5. Контроль за дотриманням законодавства при використанні об'єктів авторського права і суміжних прав	35
3.6. Діяльність Державного підприємства «Інтелзахист»	35
4 Міжнародне співробітництво	39
4.1. Співробітництво із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності	39
4.2. Співробітництво з Європейським Союзом.....	40
4.3. Співробітництво з Європейським патентним відомством	42
4.4. Співробітництво з Урядом США у сфері інтелектуальної власності.....	43
4.5. Двостороннє співробітництво	44
5 Забезпечення доступу громадськості до інформації, пов'язаної з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності	45
5.1. Інтернет-ресурси державної системи правової охорони інтелектуальної власності	45
5.2. Забезпечення доступу громадськості до публічної інформації.....	48
5.3. Інтерактивні бази даних та інформаційно-довідкові системи.....	48
5.4. Офіційні та інформаційні видання.....	48
5.5. Фонд патентної документації громадського користування	50
6 Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців. Поширення знань у сфері інтелектуальної власності	51
6.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців	51
6.2. Стимулювання творчої діяльності.....	52
Додатки.....	54



Шановні друзі, колеги, міжнародні партнери!

Вашій увазі пропонується річний звіт Державної служби інтелектуальної власності України (ДСІВ) за 2015 рік. Рік, який ознаменувався новим етапом розвитку у сфері інтелектуальної власності (ІВ); налагодженням дієвої двосторонньої співпраці між ДСІВ та бізнесом, профільними асоціаціями, організаціями; широкою роботою з громадськістю; а також продовженням успішної реалізації проекту технічної допомоги TWINNING «Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні».

Підписавши Угоду про асоціацію між Україною та ЄС, наша держава взяла на себе певні зобов'язання, серед яких приведення українського законодавства у відповідність до європейського. Завдяки тісній взаємодії з європейськими експертами проекту TWINNING вдалося розробити якісні проекти законів – як у сфері авторського права та суміжних прав, так і в галузі промислової власності. Уже в липні 2015 року ДСІВ подала на погодження до зацікавлених органів проекти законів, виконавши завдання Уряду з реалізації Плану імплементації Угоди про асоціацію з ЄС до встановленого ним терміну. Особливо слід відзначити розроблені спільно з європейськими експертами проекти законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» та «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав».

Провідні ідеї, закладені в цих законопроектах, передбачають системний підхід і чіткий механізм їх реалізації, що, безумовно, прискорить прогрес у врегулюванні питань неправомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет, а також системи колективного управління.

Протягом минулого року акцент діяльності ДСІВ зосереджувався саме на галузі авторського права та суміжних прав: здійснювався пошук шляхів подолання негативних явищ у цій сфері. Йдеться, з-поміж іншого, про вирішення проблем, пов'язаних з оптимізацією у сфері колективного управління; організацію протидії Інтернет-піратству та зменшення кількості неліцензійних комп'ютерних програм в органах виконавчої влади.

На прикладі Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» (ДО «УААСП») започатковано впровадження стандартів прозорості та якості діяльності органі-

зацій колективного управління (ОКУ). З цією метою на виконання наказу ДСІВ на офіційному веб-сайті УААСП розпочато оприлюднення достовірної інформації про діяльність організації від 2011 року, зокрема в частині розподілу авторської винагороди.

Також ДСІВ активізовано переговорний процес між ОКУ в межах виконання функції посередництва в переговорах і під час вирішення конфліктів між ОКУ, а також між цими організаціями та суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав. З 2016 року розпочалася конструктивна співпраця з розв'язання проблемних питань між правовласниками, ОКУ та ДО «УААСП».

19 травня 2015 року за результатами робочих зустрічей між ДСІВ, Держспецзв'язку та Державним агентством з питань електронного врядування України розпочалися перевірки центрального апарату органів виконавчої влади. На кінець минулого року на предмет використання комп'ютерних програм перевірено 25 таких установ, а результати оприлюднені на веб-порталі ДСІВ. До кінця 2016 року заплановано завершити роботу в цьому напрямі.

Також ДСІВ створено робочу групу з розробки концептуальних засад розвитку сфери інтелектуальної власності, до участі в якій запрошено, зокрема, адвокатів, патентних повірених, судових експертів, представників Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, експертів проекту «EasyBusiness». Результатом діяльності групи стала розробка Концептуальних засад розвитку сфери інтелектуальної власності – важливого для галузі ІВ документа.

Ще однією довгоочікуваною подією минулого року стала однастайна підтримка державами – членами Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) ініціативи України щодо набуття статусів Міжнародного пошукового органу (МПО) та Органу міжнародної попередньої експертизи (ОМПЕ). 27 листопада 2015 року ДСІВ та Міжнародне бюро ВОІВ підписали Угоду про виконання Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) функцій МПО та ОМПЕ згідно з Договором про патентну кооперацію. 5 лютого цього року Укрпатент розпочав відповідальну роботу у вищезазначених статусах.

З метою забезпечення прозорості та відкритості своєї діяльності ДСІВ з 2015 року публікує поточні відомості з державних реєстрів щодо ІВ та рішення Апеляційної палати на офіційному веб-порталі.

Варто зауважити, що успішний розвиток українського відомства, а також сфери інтелектуальної власності загалом, засновується на високому рівні кваліфікації, досвіді та професіоналізмі кожного, хто долучається до реформування цієї галузі. Тому внесок всіх фахівців державної системи правової охорони інтелектуальної власності та їхніх європейських колег у спільну справу – підтримку європейського вектора в розвитку сфери ІВ України – є, безперечно, неоціненним.

1 Удосконалення національного законодавства у сфері інтелектуальної власності

У 2015 році ДСІВ забезпечила здійснення ряду заходів з адаптації національного законодавства у сфері інтелектуальної власності до норм права ЄС та імплементації положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом відповідно до Планів заходів з імплементації, затверджених розпорядженнями Кабінету Міністрів України № 47-р та 164-р.

Враховуючи важливість інтеграційної спрямованості нашої держави до Європейської Спільноти та пріоритетність усіх пов'язаних з цим процесів, ДСІВ розроблено та подано до Мінекономрозвитку низку законопроектів щодо адаптації відповідних Директив і Регламентів ЄС та положень Глави 9 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС:

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав»;
- проект Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав»;
- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань інтелектуальної (промислової) власності»;
- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності)».

Законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав» усуває існуючу колізію між нормами Цивільного кодексу України та Закону

України «Про авторське право і суміжні права» щодо належності майнових прав на службові комп'ютерні програми; закріплює «свободу панорами» (виняток з авторського права, який забезпечує можливість вільного фотографування творів архітектури та скульптур у публічних місцях); запроваджує інноваційну для українського законодавства концепцію публічного ліцензійного договору з метою легалізації поширених у цифровому середовищі електронних договорів – ліцензій кінцевого користувача на користування примірниками комп'ютерних програм, ліцензій на «вільне програмне забезпечення» (зокрема, Linux, Open Office) та іншого «вільного контенту» (наприклад, статті у Вікіпедії); скасовує термін «відеограма», який завжди критикували міжнародні експерти; запроваджує термін «виробник першого запису фільму» тощо.

Законопроект «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав» урахує основні положення Директиви 2014/26/ЄС про колективне управління авторськими та суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав на музичні твори з метою онлайн використання на внутрішньому ринку. Крім того, зміни стосуються приведення нормативно-правової бази у цій сфері у відповідність до законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про адміністративні послуги».

Загальні зміни у законопроекті «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань інтелектуальної (промислової) власності» стосуються подання електронних заявок та здійснення електронного

діловодства за ними; видання електронного офіційного бюлетеня; ведення реєстрів ОПВ в електронній формі; публікації відомостей щодо заявок для подання заперечень; оскарження до Апеляційної палати прийнятих за заявками рішень особами, які подавали заперечення на етапі експертизи; публікації рішень Апеляційної палати; відновлення прав заявників тощо.

Основні зміни, внесені цим законопроектом до Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», стосуються переліку об'єктів, на які не поширюється правова охорона; надання тимчасової правової охорони корисній моделі після публікації відомостей про заявку; введення сертифіката додаткової охорони; особливостей правової охорони біотехнологічних винаходів.

Основні зміни у Законі України «Про охорону прав на промислові зразки» полягають у введенні поняття множинної заявки; передбаченні можливості відстрочення публікації про подану заявку; встановленні права власника незареєстрованого промислового зразка, доведеного до загального відома, забороняти його копіювання; встановленні права суду постановляти рішення (ухвалу) про відшкодування власником патенту збитків, завданих внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб, чи виплату компенсації замість відшкодування збитків; поширенні юрисдикції

судів і на встановлення власника незареєстрованого промислового зразка, а також порушення прав його власника.

З метою наближення до європейських стандартів охорони передбачено внесення змін до Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», які стосуються колективної торговельної марки; підстав для відмови у наданні правової охорони, які в цьому законопроекті викладені відповідно до їх формулювань у Директиві та Регламенті ЄС (зокрема, закріплено підставу для відмови при поданні заявки агентом чи представником особи, яка використовує торговельну марку в іншій державі, без її дозволу); встановлення строку невикористання торговельної марки до 5 років.

Основні зміни у Законі України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» є такими: по-новому відраховується строк дії свідоцтва (від закінчення календарного року, в якому компонування ІМС було вперше використане, або закінчення календарного року, в якому подано належним чином оформлену заявку); не визнаватиметься порушенням прав на компонування ІМС використання іншого компонування, створеного в результаті аналізу, оцінки або вивчення концепцій, процесів, систем чи методів, втілених у зареєстрованому компонуванні.

До Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» внесено зміни щодо назви цього об'єкта шляхом заміни його на «географічне зазначення»; охорони безпосередньо географічного зазначення і назви місця походження як виду географічного зазначення; реєстрації права на використання географічного зазначення, що вже не є обов'язковою, а добровільною, а також багато інших суттєвих змін у правовому регулюванні правової охорони географічних зазначень.

Метою розробки проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності)» є узгодження чинного законодавства України із законодавством ЄС, а саме імплементація положень Директиви 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2004 року про захист прав інтелектуальної власності та відповідних положень Угоди про асоціацію. Зміни, що вносяться до законодавства України, стосуються, зокрема, порядку відшкодування за порушен-



ня прав інтелектуальної власності, кола осіб, які мають право звернутися до суду за захистом цих прав, витребування доказів та забезпечення права на інформацію у справах про порушення цих прав, а також альтернативних заходів, яких може вжити суд у справах про порушення прав інтелектуальної власності.

Робота ДСІВ у частині законотворчої діяльності протягом 2015 року була також спрямована на приведення законодавства у сфері інтелектуальної власності у відповідність до законодавства з питань адміністративних послуг. Для вирішення цього завдання ДСІВ було розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання надання адміністративних послуг у сфері інтелектуальної власності». Позиція ДСІВ та Мінекономрозвитку як органу, що формує політику у сфері адміністративних послуг, полягає в тому, що дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, топографії інтегральних мікросхем), не можуть бути кваліфіковані як адміністративні послуги, що відповідно було відображено в законопроекті. Законопроект пройшов правову експертизу в Міністерстві юстиції України і був направлений до Мінекономрозвитку.

З метою створення ефективного механізму боротьби із порушеннями у мережі Інтернет законних прав та інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав, що сприятиме виконанню Україною своїх міжнародних зобов'язань, забезпеченню ефективного захисту прав інтелектуальної власності на національному та міжнародному рівнях, ДСІВ розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет».

За результатами діяльності робочої групи влітку 2015 року, фінальну версію законопроекту підготовлено Мінекономрозвитку, восени звітного року оприлюднено на офіційному веб-сайті Мінекономрозвитку і направлено на погодження до зацікавлених органів виконавчої влади.

За основу взято версію проекту, підготовлену наприкінці 2014 року фахівцями ДСІВ за результатами роботи з міжнародними експертами у рамках проекту TWINNING «Удосконалення правової охорони та захис-

ту прав інтелектуальної власності в Україні» та Програми розвитку комерційного права Міністерства торгівлі Сполучених Штатів Америки CLDP.

Наприкінці 2015 року проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» був зареєстрований у Верховній Раді України (реєстраційний № 3353 від 23.10.2015).

Водночас важливою є необхідність розвитку партнерства між учасниками ринку, насамперед правовласниками і провайдерами.

Зважаючи на те, що в Україні відносини між провайдерами та правовласниками ще не досягли стадії системної співпраці, є необхідним стимулювання суб'єктів ринку до розвитку такого партнерства.

Тому ДСІВ розробила проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про реалізацію пілотного проекту у сфері авторського права і суміжних прав», який восени 2015 року направили на погодження до Мінекономрозвитку.

Пілотний проект пропонує створення депозитарію об'єктів авторського права і суміжних прав або їх еталонних зразків, за якими можна буде відстежувати факти незаконного використання контенту в Інтернеті. Це дасть змогу вживати оперативні заходи для припинення зазначених порушень. Також планується забезпечити відкритий доступ до депозитарію щодо інформації про правовласників та належних їм прав, яка буде корисною для потенційних користувачів контенту, а також інформаційних посередників, які отримують вимоги про усунення «піратського» контенту в Інтернеті.

Крім того, пілотний проект спрямований на вироблення дієвих механізмів вирішення проблем, пов'язаних з проведенням розрахунків та виплатою винагороди за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав у мережі Інтернет, а також з фіксацією фактів розміщення на веб-сайті інформації, яка є доказом порушення авторського права і (або) суміжних прав.

У листопаді 2015 року співробітники ДСІВ та Державного підприємства «Інтелзахист» брали участь в узгоджувальній нараді стосовно проекту розпорядження, що відбулася в Мінекономрозвитку, і представили переконливі аргументи на користь підтримки пілотного проекту.

Для вирішення проблемних питань, які нещодавно виникли у сфері правозастосування і пов'язані з так званим «патентним тролінгом», у 2015 році була продовжена робота з погодження розробленого ДСІВ законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про охорону прав на промислові зразки»».

Цим законопроектом передбачаються зміни у чинному законі в частині процедури експертизи заявок на промислові зразки, а саме вносяться норми щодо електронної викладки заявок на сайті та надання можливості третім особам подавати заперечення проти реєстрації промислових зразків ще на етапі експертизи. Такий механізм попередження недобросовісних реєстрацій промислових зразків, що базується на міжнародному досвіді, зокрема країн Євросоюзу, визнаний найбільш ефективним членами робочої групи, що була спеціально створена для підготовки концептуальних засад цього законопроекту і включала як провідних фахівців державної системи правової охорони інтелектуальної власності (ДСІВ, закладу експертизи, патентних повірених), так і представників бізнесу і громадськості (зокрема, Європейської Бізнес Асоціації). Законопроект погоджений із зацікавленими органами та отримав висновок Міністерства юстиції України. Разом з тим, 10.03.2015 р. у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про охорону прав на промислові зразки»» (щодо зміни процедури отримання патентів на промислові зразки), реєстраційний № 2352, внесений народним депутатом України. Законопроект також спрямований на вирішення зазначеної вище проблеми, у зв'язку з чим ДСІВ та Мінекономрозвитку погодилися на його супроводження. Наразі

даний проект Закону опрацьовується в комітетах Верховної Ради України.

Також з метою вдосконалення законодавства у сфері авторського права і суміжних прав ДСІВ розроблено такі підзаконні нормативно-правові акти:

1. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про Координаційну раду з питань захисту прав інтелектуальної власності».

Його метою є створення постійно діючого консультативно-дорадчого органу при Кабінеті Міністрів України для сприяння забезпеченню координації заходів з питань захисту прав інтелектуальної власності.

Направлений до Мінекономрозвитку на погодження.

2. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України».

Розроблений на виконання пункту 17 доручення Прем'єр-міністра України А. Яценюка від 09.04.2015 № 13046/1/1-15 до Закону України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності». Метою проекту постанови є приведення у відповідність підзаконних нормативно-правових актів актам вищої юридичної сили (законам України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»), вирішення існуючих неузгодженостей і суперечностей між зазначеними законами та постановами Кабінету Міністрів України.

Погоджений Міністерством економічного розвитку і торгівлі України без зауважень. Наразі триває процедура погодження із зацікавленими органами.

3. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2004 р. № 253».

Його метою є врегулювання на нормативному рівні організаційно-правових засад діяльності Міжвідомчої робочої групи з питань легалізації комп'ютерних програм, розширення її повноважень та забезпечення активізації її діяльності.

Направлений до Мінекономрозвитку на погодження.

4. Проект спільного наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і



науки України від 21 травня 2003 року № 311 «Про затвердження Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю»».

Розроблений з метою припинення неконтьольованого збільшення кількості організацій колективного управління в Україні до моменту прийняття відповідного закону.

Направлений до Мінекономрозвитку на погодження і розміщений на офіційному веб-сайті міністерства для громадського обговорення.

За дорученням Прем'єр-міністра України А. Яценюка стосовно розроблення пропозиції щодо концептуальних засад реформування системи з урахуванням світового досвіду ДСІВ створено робочу групу з розробки концептуальних засад розвитку сфери інтелектуальної власності, до участі в якій запрошено науковців, адвокатів, патентних повірених, судових експертів, представників Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента України, Асоціації патентних повірених України, Асоціації правників України, Асоціації адвокатів України, науково-дослідних установ, експертів проекту «EasyBusiness» та інших фахівців у цій сфері. Проект Концептуальних засад розміщено на офіційному веб-сайті ДСІВ для публічних консультацій з громадськістю. Доопрацьований з урахуванням результатів опитування проект Концептуальних засад винесено на розгляд робочої групи, а також Науково-експертної ради при ДСІВ, які в цілому схвалили запропоновану редакцію документа та рекомендували ДСІВ направити його до Мінекономрозвитку для врахування під час розробки Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності України.

Концептуальні засади містять пропозиції щодо розвитку сфери інтелектуальної власності, задачі, які необхідно вирішити для досягнення мети, принципи та визначальні напрями розвитку, а також визначають місце національного відомства з питань інтелектуальної власності у системі центральних органів виконавчої влади України та основні функції, які воно має виконувати для забезпечення належної правової охорони інтелектуальної власності в сучасних умовах розбудови інноваційної економіки.

Зокрема, першочерговими заходами, які стосуються розвитку національної правової бази та її гармонізації з актами Європейського Союзу, було визначено:

- виконання плану імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
- забезпечення умов, необхідних для функціонування режиму Зони вільної торгівлі;
- виконання Рекомендацій слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти від 17 червня 2015 року «Інтелектуальна власність в Україні. Стан та концептуальні засади розвитку»;
- удосконалення правової охорони винаходів та корисних моделей з урахуванням досвіду країн ЄС;
- удосконалення правової охорони промислових зразків з урахуванням передового досвіду країн ЄС;
- удосконалення правової охорони комерційних позначень (торговельних марок, географічних зазначень, фірмових найменувань) з урахуванням досвіду країн ЄС;
- удосконалення правової охорони об'єктів авторського права та суміжних прав;
- удосконалення правової охорони нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності;
- удосконалення термінологічного апарату, який використовується галузевим законодавством у сфері інтелектуальної власності, та приведення його до однакового розуміння;
- удосконалення порядку розподілу прав інтелектуальної власності на об'єкти, створені у зв'язку з виконанням трудового договору або договору про створення за замовленням і використанням об'єктів права інтелектуальної власності, договору про виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт;



- удосконалення порядку розподілу прав інтелектуальної власності на об'єкти, створені за рахунок коштів державного бюджету;
- удосконалення законодавства про нотаріат у частині закріплення права нотаріусів забезпечувати докази щодо використання об'єктів права інтелектуальної власності у мережі Інтернет;
- удосконалення законодавства про телебачення і радіомовлення з метою посилення захисту прав інтелектуальної власності;

- удосконалення положень Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності.

21 грудня 2015 року Концептуальні засади розвитку сфери інтелектуальної власності України передано на розгляд до Міністерства економічного розвитку, а також розміщено на офіційному веб-сайті ДСІВ у розділі «Ініціативи та пропозиції ДСІВ».



2 Охорона прав на об'єкти промислової власності



Андрій В. Кудін
Генеральний директор Державного підприємства
«Український інститут інтелектуальної власності»

2.1. Експертиза заявок та реєстрація охоронних документів

У 2015 році до Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) як уповноваженого закладу для проведення експертизи заявок на об'єкти промислової власності надійшло майже 48 тис. заявок на об'єкти промислової власності, у тому числі майже 4,5 тис. заявок на винаходи, понад 8,6 тис. – на корисні моделі, майже 2,1 тис. – на промислові зразки і більше 32,8 тис. – на знаки для товарів і послуг (у т.ч. майже 24,7 тис. заявок – за національною процедурою) (табл. 2.1).

У звітному році з використанням системи електронного подання заявок на об'єкти промислової власності подано 2507 заявок, у тому числі 221 (8,8 % від усіх електронних заявок) – на винаходи, 168 (6,7 %) – на корисні моделі, 2118 (84,5 %) – на знаки для товарів і послуг (табл. 2.2, рис. 2.1).
Найактивнішими, як і в 2014 році, були заявники із міст Києва та Харкова (близько 70 % від загальної кількості поданих електронних заявок).

Таблиця 2.1. Надходження заявок на об'єкти промислової власності *

Об'єкт промислової власності	Кількість поданих заявок				
	2011	2012	2013	2014	2015
Винаходи	5247	4944	5418	4813	4497
Корисні моделі	10437	10229	10175	9384	8616
Промислові зразки	1761	1851	3778	2664	2 080
Знаки для товарів і послуг	29759	32051	34226	27526	32 618
за національною процедурою	21094	22781	24471	18796	24 652
за Мадридською системою	8665	9270	9755	8730	7966
Топографії ІМС	1	3	3	1	–
Кваліфіковані зазначення походження товарів	4	3	–	3	3

* Уточнено дані за попередні роки

Таблиця 2.2. Надходження заявок через систему електронного подання

Об'єкт промислової власності	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	911	1867	2031	1896	2507
Винаходи	71	143	169	161	221
Корисні моделі	80	159	134	115	168
Знаки для товарів і послуг	760	1565	1728	1620	2118

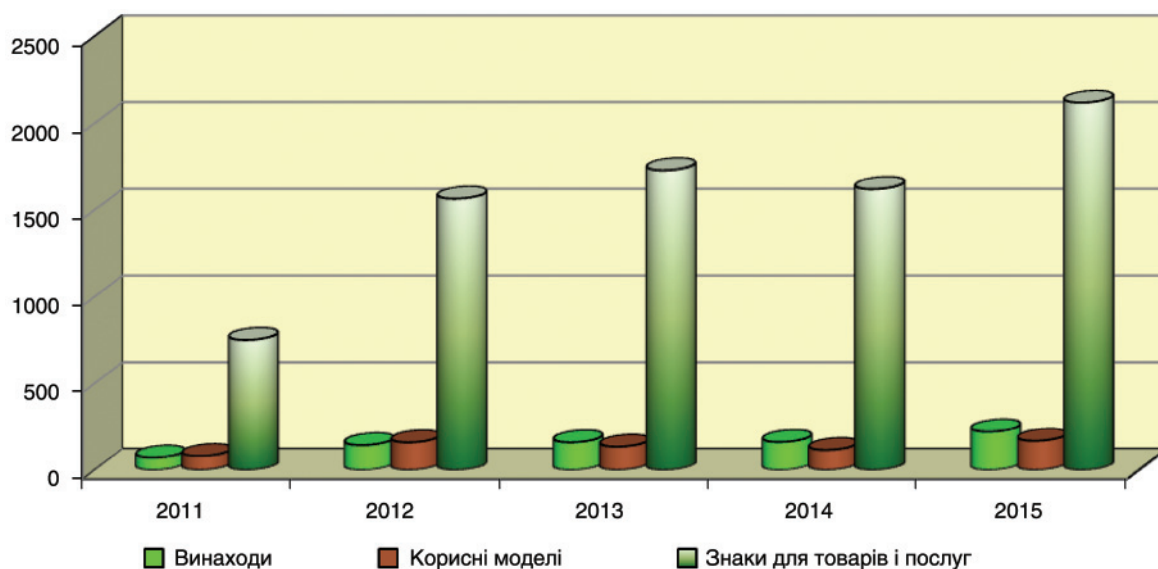


Рисунок 2.1. Динаміка надходження заявок через систему електронного подання

Винаходи

У звітному році надійшло 4497 заявок на винаходи, що на 6,6 % менше, ніж у попередньому році (табл. 2.3, рис. 2.2). Кількість заявок від національних заявників зменшилася на 7,7 %, від іноземних заявників – на 5,4%, у т.ч. за процедурою РСТ – на 6,8 %.

Таблиця 2.3. Надходження заявок та реєстрація патентів на винаходи

Показник	2011	2012	2013	2014	2015
Надійшло заявок:	5247	4944	5418	4813	4497
за національною процедурою	2926	2834	3132	2674	2505
від національних заявників	2638	2483	2854	2454	2265
від іноземних заявників	288	351	278	220	240
за процедурою РСТ	2321	2110	2286	2139	1992
в т.ч. від національних заявників	1	1	3	2	2
Зареєстровано:					
патентів на винаходи	4061	3405	3635	3319	3014
на ім'я національних заявників	1902	1557	1743	1701	1516
на ім'я іноземних заявників	2159	1848	1892	1618	1498
Чинних патентів на кінець року	24773	25276	26033	26183	25736

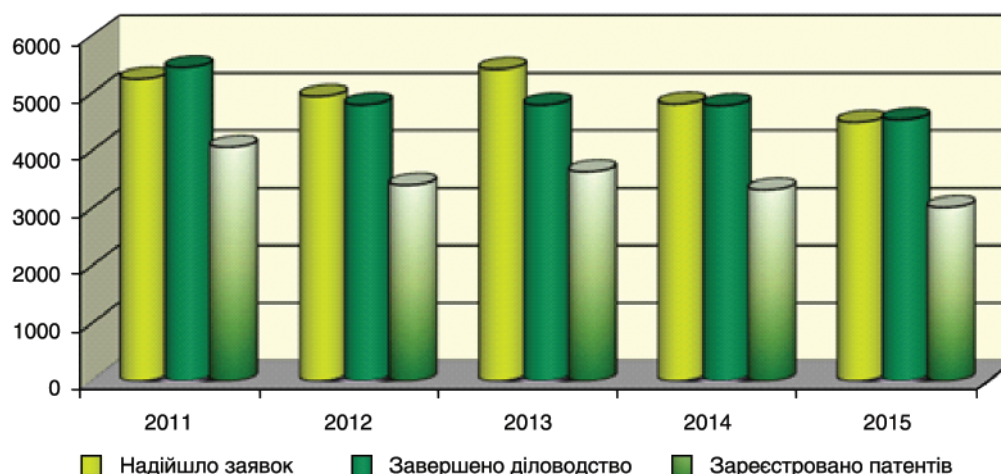


Рисунок 2.2. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації патентів на винаходи

Надійшло 130 заявок від національних заявників для патентування винаходів за процедурою РСТ в іноземних державах.

Національними заявниками у 2015 році подано 2267 заявок на винаходи (50,4 % від загальної кількості). Розподіл заявок за регіонами України за 2011–2015 рр. наведено на рис. 2.3. Найбільше заявок надійшло від заявників з м. Києва (31,9 %), Харківської (13,6 %), Дніпропетровської (10,3 %), Донецької (6,0 %), Одеської (5,3 %), Львівської (4,0 %), Запорізької (3,5 %), Київської (3,4 %) областей.

Частка заявок на винаходи від іноземних заявників становила 49,6 % від їх загальної кількості. Найактивнішими, як і в попередні роки, були заявники із США – 688 заявок, Німеччини – 304 заявки, Швейцарії – 235 заявок, Франції – 111, Великої Британії – 103 заявки, Японії – 73, Італії – 69 заявок, Російської Федерації – 61 заявка, Данії – 45 заявок, Австрії та Нідерландів – по 42 заявки. У 2015 році майже 90 % заявок від іноземних заявників надійшло за процедурою РСТ (рис. 2.4).

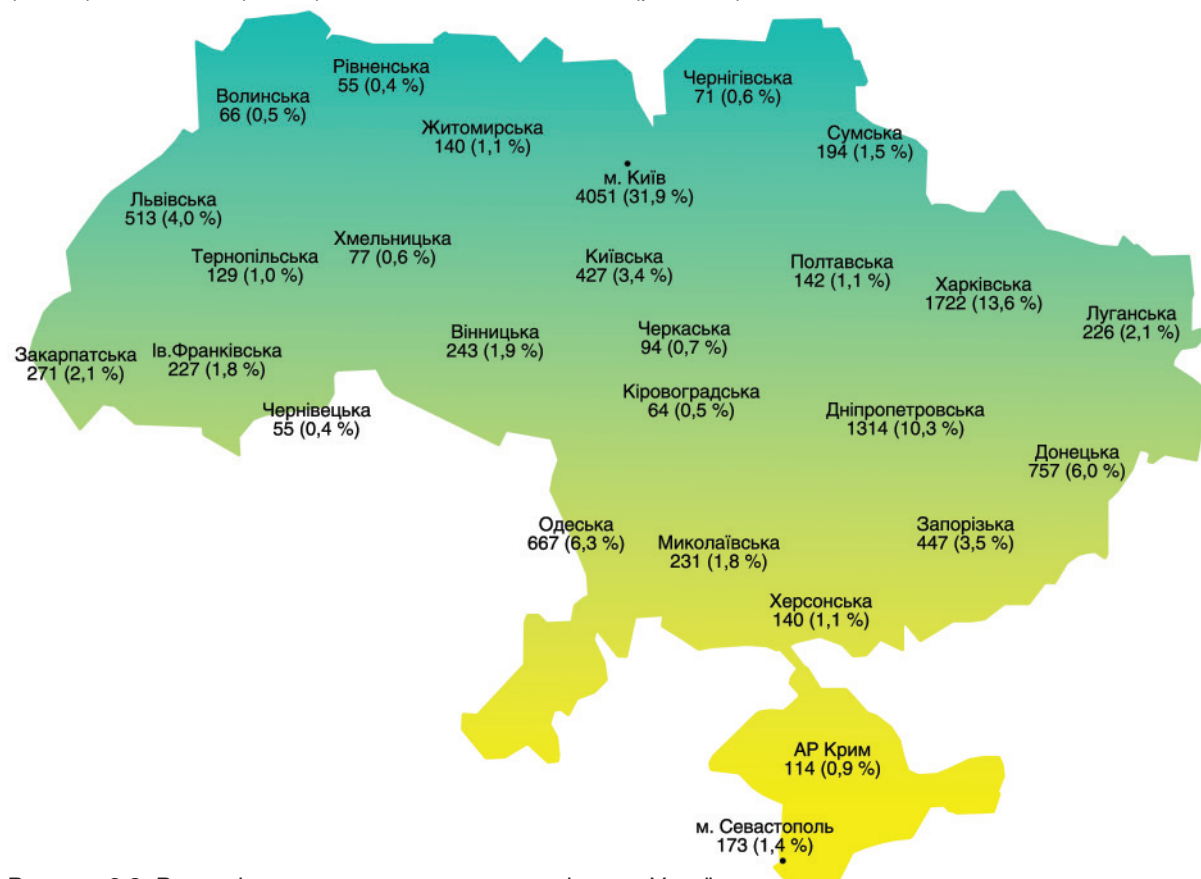


Рисунок 2.3. Розподіл заявок на винаходи за регіонами України

Розподіл заявок на винаходи за класами МПК наведено у табл. 2.4, показники розгляду заявок на винаходи – у табл. 2.5.

У звітному році зареєстровано 3014 патентів на винаходи, з них 1516 (50,3 %) – на ім'я

національних заявників (табл. 2.2). Станом на 1 січня 2016 року до Державного реєстру патентів України на винаходи внесено відомості про 115 328 патентів, з яких чинними є 25 736.

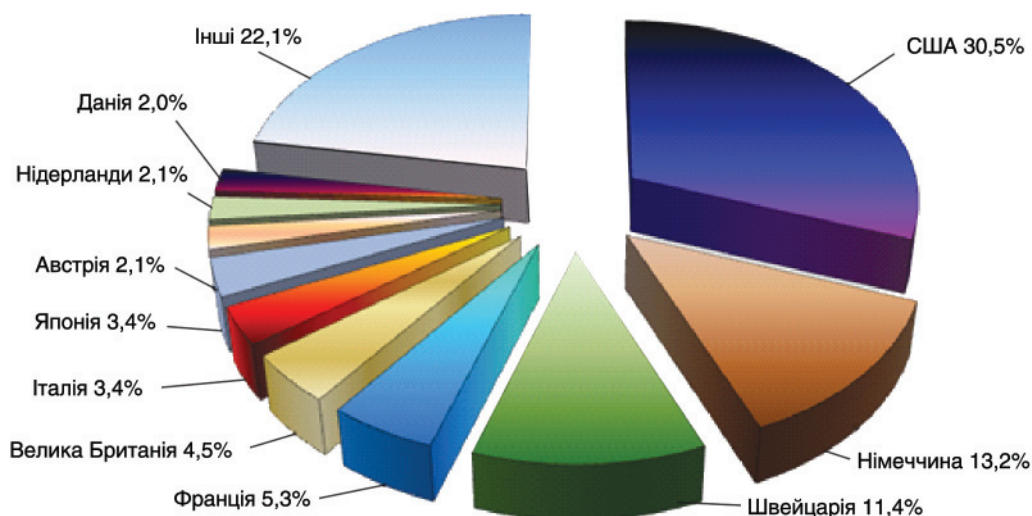


Рисунок 2.4. Розподіл заявок, поданих за процедурою РСТ, за країнами походження

Таблиця 2.4. Розподіл заявок на винаходи за класами МПК

Клас МПК	Назва класу	Кількість заявок	Національні заявники	Іноземні заявники
A61	Медицина або ветеринарія; гігієна	631 (14,0%)	253 (11,2%)	378 (17,0%)
C07	Органічна хімія	452 (10,1%)	16 (0,7%)	436 (19,6%)
A01	Сільське господарство; лісівництво, тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибицтво	313 (7,0%)	63 (2,8%)	250 11,2%)
G01	Вимірювання; випробовування	178 (4,0%)	144 (6,4%)	34 (1,5%)
C12	Біохімія; пиво; алкогольні напої; вино ...	136 (3,0%)	29 (1,3%)	107 (4,8%)
B65	Транспортування; пакування; зберігання; обробляння тонких або ниткоподібних матеріалів	117 (2,6%)	27 (1,2%)	90 (4,0%)
A23	Їжа або харчові продукти; їх обробляння, не охоплені іншими класами	103 (2,3%)	62 (2,7%)	41 (1,8%)
A24	Тютюн; сигари; сигарети; цигарки ...	87 (1,9%)	2 (0,1%)	85 (3,8%)
B01	Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі	69 (1,5%)	29 (1,3%)	40 (1,8%)
H04	Техніка електричного зв'язку	68 (1,5%)	10 (0,4%)	58 (2,6%)
H01	Основні електричні елементи	60 (1,3%)	42 (1,9%)	18 (0,8%)
F16	Вузли та деталі машин ...	57 (1,3%)	42 (1,9%)	15 (0,7%)
H02	Генерування, перетворення або розподілення електричної енергії	56 (1,2%)	44 (1,9%)	12 (0,5%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнича справа	53(1,2%)	36 (1,6%)	17 (0,8%)
C10	Нафтова, газова та коксова галузі промисловості; технічні гази, що містять монооксид вуглецю; паливо; мастильні матеріали; торф	48 (1,1%)	21 (0,9%)	27 (1,2%)
F24	Опалювання; печі та плити; вентиляція	46 (1,0%)	39 (1,7%)	7 (0,3%)
G06	Обчислювання; розрахунок; рахування	46 (1,0%)	33 (1,5%)	13 (0,6%)
C08	Органічні високомолекулярні сполуки ...	45(1,0%)	11 (0,5%)	34 (1,5%)

Таблиця 2.5. Розгляд заявок на винаходи на стадії кваліфікаційної експертизи

Рік	Кількість клопотань про проведення кваліфікаційної експертизи	Рішення про видачу патенту	Рішення про відмову у видачі	Припинено діловодство	Завершено діловодство на стадії кваліфікаційної експертизи	Кількість заявок на стадії кваліфікаційної експертизи
2011	4386	4132	38	911	5081	3974
2012	4410	3707	44	696	4447	3918
2013	4721	3699	40	731	4470	4154
2014	4651	3455	45	854	4354	4398
2015	4040	3101	68	1373	3995	4257

Корисні моделі

У 2015 році надійшло понад 8,6 тис. заявок на корисні моделі, з них 98,5 % – від національних заявників (табл. 2.6, рис. 2.5).

Іноземними заявниками подано 132 заявки на корисні моделі. Розподіл заявок за країнами походження наведено на рис. 2.6.

Завершено діловодство за 8391 заявками на корисні моделі, у т.ч. прийнято 7964 рішення про видачу патенту, 43 – про відмову у видачі патенту, за 384 заявками діловодство було припинено.

Розподіл заявок і патентів на корисні моделі за класами МПК наведено у табл. 2.7.

Таблиця 2.6. Надходження заявок та реєстрація патентів на корисні моделі

Показник	2011	2012	2013	2014	2015
Надійшло заявок:	10437	10229	10175	9384	8616
за національною процедурою	10425	10224	10152	9373	8601
від національних заявників	10285	10030	9977	9243	8484
від іноземних заявників	140	194	175	130	117
за процедурою РСТ	12	5	23	11	15
в т.ч. від національних заявників	–	–	–	1	–
Зареєстровано патентів:	10291	9951	10137	9196	8153
на ім'я національних заявників	10108	9800	9946	9015	8035
на ім'я іноземних заявників	183	151	191	181	118
Чинних патентів на кінець року	38225	40168	41124	40268	37416

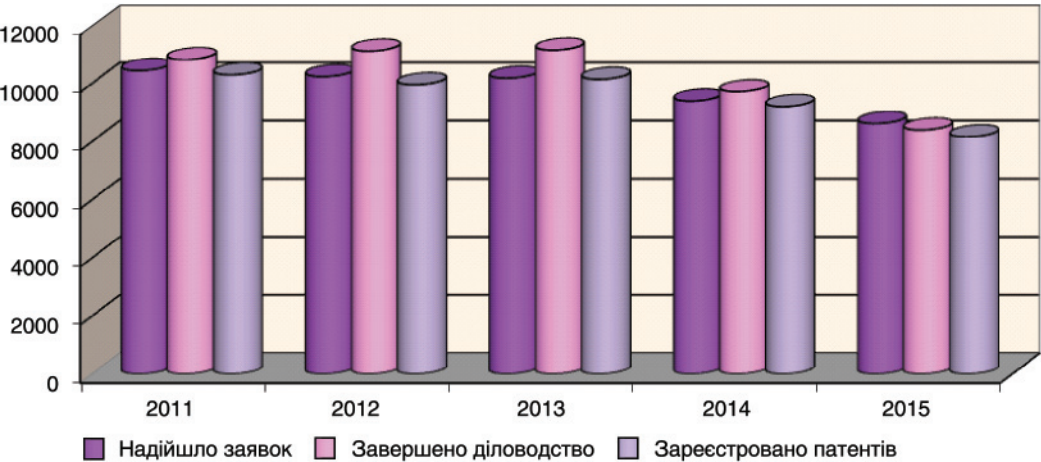


Рисунок 2.5. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації патентів на корисні моделі

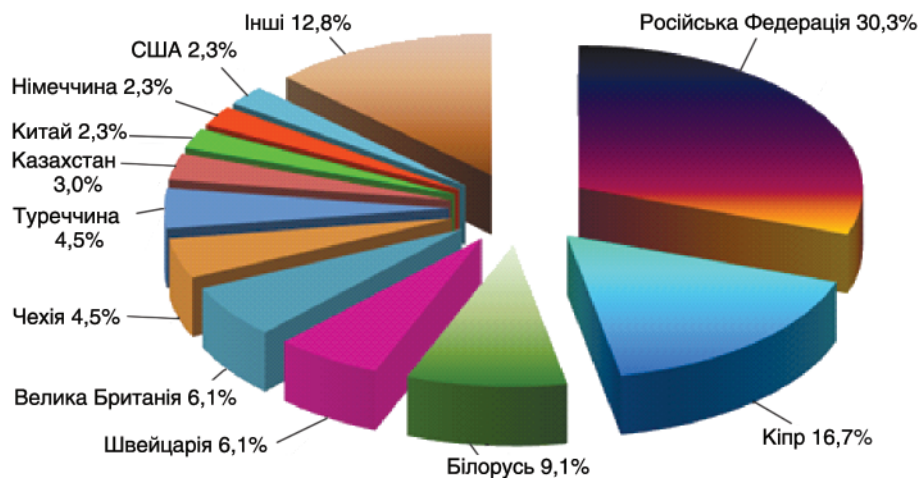


Рисунок 2.6. Розподіл заявок на корисні моделі від іноземних заявників за країнами походження

Таблиця 2.7. Розподіл заявок і патентів на корисні моделі за класами МПК

Клас МПК	Назва класу	Кількість заявок	Кількість патентів
A61	Медицина або ветеринарія; гігієна	1353 (15,7%)	1887 (23,1%)
G01	Вимірювання; випробовування	699 (8,1%)	926 (11,4%)
A01	Сільське господарство; лісівництво; тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибництво	349 (4,1%)	460 (5,6%)
A23	Їжа або харчові продукти; їх оброблення, не охоплене іншими класами	313 (3,6%)	344 (4,2%)
B65	Транспортування; пакування; зберігання; оброблення тонких або ниткоподібних матеріалів	145 (1,7%)	150 (1,8%)
F16	Вузли та деталі машин ...	144 (1,7%)	205 (2,5%)
B23	Металорізальні верстати; оброблення металів, не охоплене іншими класами	135 (1,6%)	151 (1,9%)
B01	Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі	129 (1,5%)	156 (1,9%)
H03	Електронні схеми загального призначення	129 (1,5%)	135 (1,7%)
E04	Наземне будівництво	100 (1,2%)	124 (1,5%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнича справа	98 (1,1%)	117 (1,4%)
C12	Біохімія; пиво; алкогольні напої; вино ...	97 (1,1%)	127 (1,6%)
H02	Генерування, перетворення або розподілення електричної енергії	89 (1,0%)	110 (1,3%)
H01	Основні електричні елементи	87 (1,0%)	142 (1,7%)
G06	Обчислювання; розрахунок; рахування	86 (1,0%)	125(1,5%)
C02	Оброблення води, промислових та побутових стічних вод або відстою стічних вод	84 (1,0%)	112 (1,4%)
B60	Транспортні засоби взагалі	77 (0,9%)	108 (1,3%)
A21	Випікання; технологічне устаткування для приготування чи оброблення тіста; тісто для випікання	74 (0,9%)	73 (0,9%)
B21	Механічне оброблення металів без істотного зняття матеріалу; пробивання отворів	74 (0,9%)	88 (1,1%)
F24	Опалювання; печі та плити; вентиляція	72 (0,8%)	94 (1,2%)
E02	Гідротехнічні споруди; фундаменти; переміщення ґрунту	71 (0,8%)	83 (1,0%)
B61	Залізниця	64 (0,7%)	54 (0,7%)

У звітному році зареєстровано понад 8,1 тис. патентів на корисні моделі, з них 98,6 % – на ім'я національних заявників. На ім'я іноземних заявників зареєстровано 118 патентів, зокрема 47 – на ім'я заявників з Російської Федерації, 12 – з Білорусі, 11 – з Кіпру, 7 – з Німеччини, 6 – з Великої Британії, по 4 патенти – на ім'я заявників зі Швейцарії та Чехії.

Станом на 01.01.2016 року до Державного реєстру патентів України на корисні моделі внесено відомості про 103 847 патентів, з них чинними є 37 416 патентів.

Промислові зразки

У 2015 році надійшло 2080 заявок на реєстрацію промислових зразків (табл. 2.8, рис. 2.7), з яких частка заявок від іноземних заявників становила 12,9 %.

У звітному році найактивнішими серед іноземних заявників були заявники з Російської Федерації – 67 заявок (24,9 %), США – 45 (16,7 %), Кіпру – 34 заявки (12,6 %), Японії – 23 заявки (8,6 %), Польщі – 12 заявок (4,5 %) та Китаю – 10 заявок (3,7 %). Частка заявок

від заявників з цих країн становить 71,0 % від загальної кількості заявок, поданих іноземними заявниками у 2015 році.

Завершено діловодство за 3200 заявками, в т.ч. прийнято 2932 рішення про видачу патенту, 3 – про відмову у видачі патенту, 265 заявок відкликано.

У 2015 році зареєстровано 2521 патент, з них 564 (22,4%) – на ім'я іноземних заявників (табл. 2.8).

Станом на 01.01.2016 р. до Державного реєстру патентів України на промислові зразки внесено відомості про 31154 патенти, з яких чинними є 12041 патенти.

У звітному році на територію України поширено дію 622 міжнародних реєстрацій за Гаазькою угодою про міжнародну реєстрацію промислових зразків (рис. 2.8).

Найбільшою є кількість міжнародних реєстрацій промислових зразків за такими класами МКПЗ: 10 (годинники та інші вимірювальні, перевіряльні та сигнальні прилади) – 182 реєстрації, 09 (опаккування та вмістини для перевозиння чи переносіння товарів) – 59

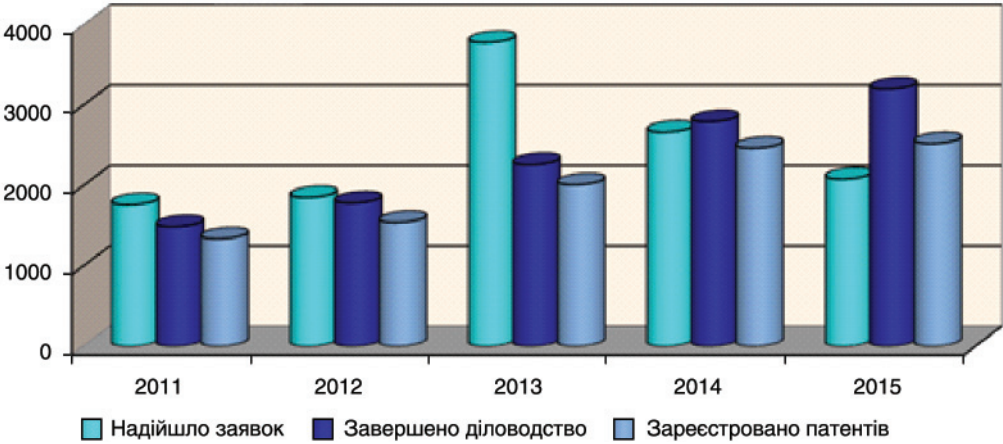


Рисунок 2.7. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації патентів на промислові зразки

Таблиця 2.8. Надходження заявок та реєстрація патентів на промислові зразки

Показник	2011	2012	2013	2014	2015
Надійшло заявок:	1761	1851	3778	2664	2080
від національних заявників	1439	1517	3191	2045	1811
від іноземних заявників	322	334	587	619	269
Видано патентів:	1337	1541	2010	2464	2521
на ім'я національних заявників	1098	1225	1682	1780	1957
на ім'я іноземних заявників	239	316	328	684	564
Чинних патентів на кінець року	9454	8084	10051	11095	12041

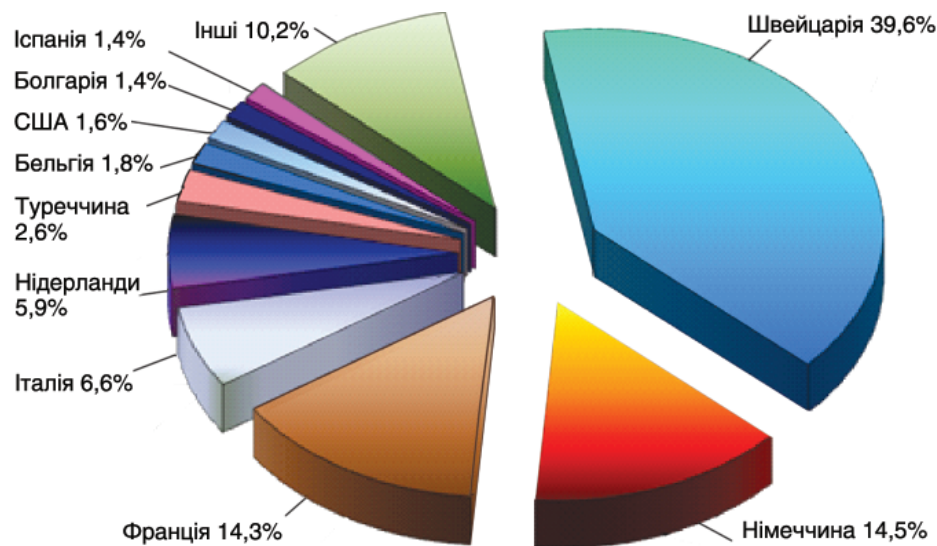


Рисунок 2.8. Розподіл реєстрацій за Гаазькою угодою за країнами походження

реєстрацій, 12 (транспортні або підймальні засоби) – 49 реєстрацій, 23 (устаткування для розподілення рідин та газів ...) – 40, 11 (прикраси) – 38 реєстрацій, 03 (дорожні речі, футляри, парасольки та особисте приладдя, що не належить до інших класів) – 31 реєстрація та 32 (графічні символи і логотипи, фактурні візерунки, оздоблення) – 26 реєстрацій.

Знаки для товарів і послуг

Національна процедура

Активність національних заявників у поданні заявок на знаки для товарів і послуг у звітному році збільшилася на 40,3 %, а іноземних зменшилася майже на 7 % (табл. 2.9, рис. 2.9). Кількість заявок від іноземних заявників становила понад 3,4 тис. одиниць, або 13,8 % від загальної кількості заявок, поданих за національною процедурою.

Найактивнішими серед іноземних заявників були заявники із США – 737 заявок (21,6 %), Кіпру – 487 (14,3 %), Швейцарії – 297 (8,7 %), Індії – 230 заявок (6,8 %), Великої Британії – 191 заявка (5,6 %), Російської Федерації – 127 заявок (3,7 %), Японії – 100 (2,9 %), Німеччини – 95 (2,8 %), Франції – 79 (2,3 %), Австрії – 78 заявок (2,3 %), Китаю – 73 заявки (2,1 %) та Нідерландів – 71 заявка (2,1 %).

Дані щодо розподілу заявок за класами МКТП наведено у табл. 2.10.

Завершено діловодство за 19 333 заявками, у т.ч. прийнято 13 448 рішень про видачу свідоцтва, 1852 – про відмову у видачі свідоцтва, 4036 заявок було відкликано (відхилено).

У звітному році зареєстровано майже 12,4 тис. свідоцтв на знаки для товарів і послуг. Із загальної кількості зареєстрованих свідоцтв 77,0 % становлять реєстрації на ім'я національних заявників (табл. 2.9).

Таблиця 2.9. Надходження заявок та реєстрація свідоцтв на знаки для товарів і послуг за національною процедурою

Показник	2011	2012	2013	2014	2015
Надійшло заявок:	21094	22781	24471	18796	24652
від національних заявників	16836	17940	19769	15140	21246
від іноземних заявників	4258	4841	4702	3656	3406
Зареєстровано свідоцтв:	16677	15459	14981	14698	12388
на ім'я національних заявників	12854	11611	11249	11150	9539
на ім'я іноземних заявників	3823	3848	3732	3548	2849
Чинних свідоцтв на кінець року	133411	144481	153548	161592	167166

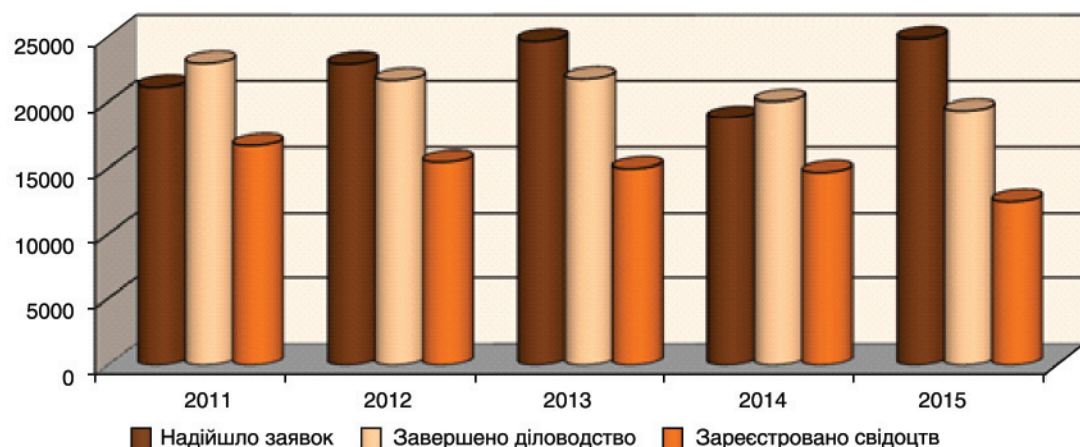


Рисунок 2.9. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації свідоцтв на знаки для товарів і послуг за національною процедурою

Таблиця 2.10. Розподіл заявок на знаки для товарів і послуг за класами МКТП

Клас МКТП	Назва класу	Кількість заявлених знаків	Національними заявниками	Іноземними заявниками
35	Рекламування; керування підприємницькою діяльністю; адміністрування у сфері підприємницької діяльності; офісні роботи	9244 (21,9%)	8660 (23,9%)	584 (9,8%)
41	Освіта; забезпечування навчання; розважальні послуги; влаштування спортивних і культурних заходів	2887 (6,8%)	2630 (7,2%)	257 (4,3%)
5	Фармацевтичні та ветеринарні препарати; гігієнічні препарати на лікарські (медичні) потреби ...	2771 (6,6%)	1657 (4,6%)	1114 (18,6%)
30	Кава, чай, какао та заміники кави; рис...	2023 (4,8%)	1794 (4,9%)	229 (3,8%)
33	Алкогольні напої (крім пива)	1628 (3,9%)	1416 (3,9%)	212 (3,5%)
25	Одяг, взуття, наголовні убори	1623 (3,8%)	1500 (4,1%)	123 (2,1%)
43	Послуги із забезпечування їжею та напоями; забезпечування тимчасовим житлом	1551 (3,7%)	1440 (4,0%)	111 (1,9%)
42	Наукові і технологічні послуги та досліджування і розробки ...	1426 (3,4%)	1233 (3,4%)	193 (3,2%)
9	Наукові, морські, геодезичні ... прилади та інструменти ...	1276 (3,0%)	939 (2,6%)	337 (5,6%)
29	М'ясо, риба, птиця, дичина; м'ясні екстракти ...	1255 (3,0%)	1134 (3,1%)	121 (2,0%)
3	Вибілювальні препарати та інші речовини для прання ...	1160 (2,7%)	832 (2,3%)	328 (5,5%)
16	Папір та картон; друкована продукція; матеріали для книжкових оправ; фотографії ...	1146 (2,7%)	987 (2,7%)	159 (2,7%)
38	Телекомунікаційні послуги	1087 (2,6%)	953 (2,6%)	134 (2,2%)
44	Медичні послуги; ветеринарні послуги; гігієнічне та косметичне обслуговування людей чи тварин; послуги в сільському господарстві, плідівництві та лісівництві	960 (2,3%)	869 (2,4%)	91 (1,5%)
36	Страховання; фінансові операції; кредитно-грошові операції; операції з нерухомим майном	958 (2,3%)	843 (2,3%)	115 (1,9%)
37	Споруджування будівель; ремонтування; послуги з встановлювання устаткування	957 (2,3%)	890 (2,5%)	67 (1,1%)
39	Перевезення; пакування і зберігання товарів; влаштування подорожей	826 (2,0%)	745 (2,1%)	81 (1,4%)
32	Пиво; мінеральні і газовані води та інші безалкогольні напої ...	799 (1,9%)	678 (1,9%)	121 (2,0%)

Станом на 01.01.2016 року зареєстровано 207 603 свідоцтва на знаки для товарів і послуг, з них чинними є 167 166 свідоцтв.

Міжнародна процедура

З Міжнародного бюро ВОІВ у 2015 році надійшло 7966 міжнародних заявок. Надано правову охорону 8121 міжнародному знаку (табл. 2.11, рис. 2.10).

У 2015 році серед держав-учасниць Мадридської системи найактивніше заявки з поширенням на територію України подавали

заявники з Німеччини – 1247 заявок, США – 723 заявки, Швейцарії – 640 заявок, Франції – 593 заявки, Російської Федерації – 523, Китаю – 508 заявок, Італії – 489, Туреччини – 362 заявки, Великої Британії – 299 заявок, Угорщини – 241 заявка, Польщі – 181, Нідерландів – 180 заявок, Японії – 172 заявки, Іспанії – 157 заявок, Австрії – 152 заявки та Білорусі – 105 заявок. Частка заявок від заявників з цих країн становить 84,2% (рис. 2.11).

Протягом року до Міжнародного бюро ВОІВ на міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг відправлено 450 заявок рис. 2.12).

Таблиця 2.11. Надходження міжнародних заявок та реєстрація знаків за Мадридською системою

Показник	2011	2012	2013	2014	2015
Надійшло міжнародних заявок*, у т. ч. за Протоколом до Мадридської угоди	9030 2414	8775 2422	9924 3252	8487 2958	7966 2892
Надано правову охорону міжнародним знакам	5875	8194	8232	9879	8121

* Дані уточнені відповідно до дати нотифікації про зазначення України в міжнародній реєстрації або про подальше поширення міжнародної реєстрації на територію України

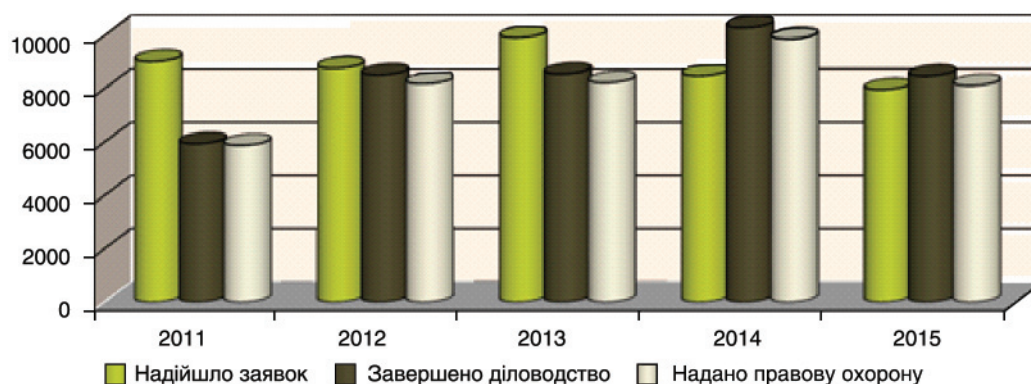


Рисунок 2.10. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрацій знаків для товарів і послуг за Мадридською системою

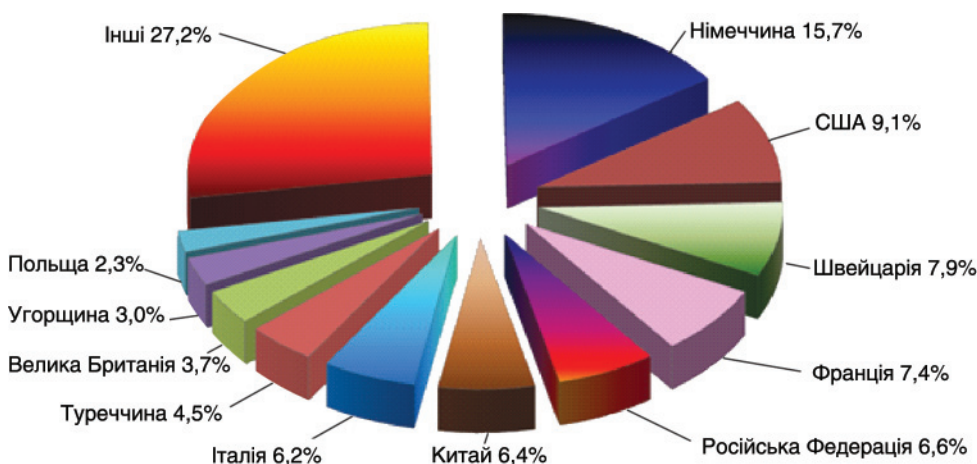


Рисунок 2.11. Розподіл заявок, поданих за міжнародною процедурою, за країнами походження

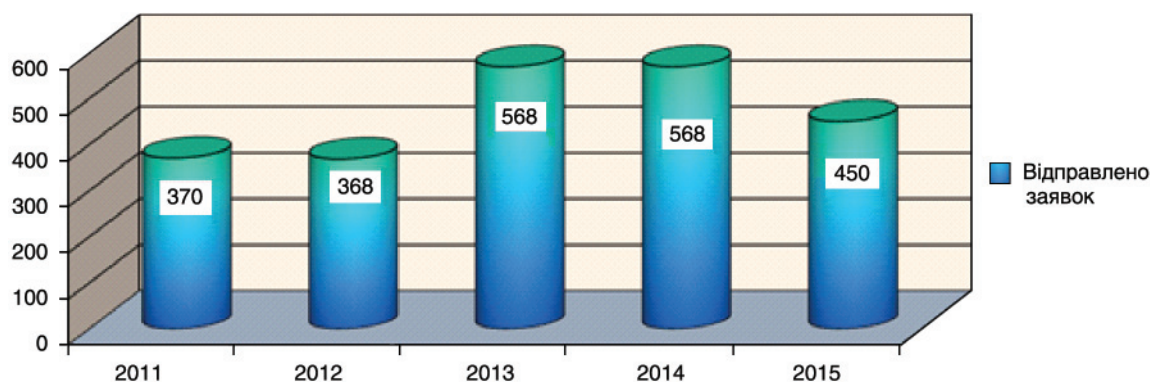


Рисунок 2.12. Динаміка активності заявників щодо міжнародної реєстрації знаків для товарів і послуг

2.2. Оскарження рішень за заявками та визнання недійсними охоронних документів

Захист прав на об'єкти промислової власності в адміністративному порядку

У 2015 році до Апеляційної палати було подано 95 заперечень проти рішень ДСІВ, які за об'єктами промислової власності розподілилися таким чином: винаходи – 10; знаки для товарів і послуг – 85 (табл. 2.12).

Проведено 244 засідання колегій Апеляційної палати, на яких розглянуто 11 заперечень щодо рішень за заявками на винаходи, 2 заперечення за заявками на корисні моделі, 68 заперечень за заявками на знаки для товарів і послуг (табл. 2.13).

Апелянтам направлено 81 рішення Апеляційної палати, зокрема 38 рішень про задоволення заперечення повністю, 5 рішень про часткове задоволення і 38 рішень про відмову у задоволенні заперечення. Відкликано 4 заперечення.

Таблиця 2.12. Розподіл заперечень за об'єктами промислової власності

Об'єкт промислової власності	2011	2012	2013	2014	2015
Винаходи	18	16	16	11	10
Корисні моделі	2	2	1	5	–
Промислові зразки	1	–	–	–	–
Знаки для товарів і послуг	67	134	63	71	85
Усього	88	152	80	87	95

Таблиця 2.13. Розподіл винесених Апеляційною палатою рішень за результатами розгляду заперечень за заявками на об'єкти промислової власності

Об'єкт промислової власності	2011	2012	2013	2014	2015
Винаходи	13	13	12	9	11
Корисні моделі	1	1	2	4	2
Промислові зразки	–	1	–	–	–
Знаки для товарів і послуг	60	62	65	115	68
Усього	74	77	79	128	81

У звітному році до Апеляційної палати подано 12 заяв про визнання знаків добре відомими в Україні. Проведено 25 засідань колегій Апеляційної палати. Заявникам направлено 6 рішень Апеляційної палати, всі – про визнання знаків добре відомими в Україні.

Протягом 2015 року розглянуто, досліджено та підготовлено відповіді на 177 звернень від фізичних та юридичних осіб.

Захист прав промислової власності в судовому порядку

У 2015 році судами України відкрито провадження у 220 справах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти промислової власності, в яких одним із учасників виступали ДСІВ та/або Укрпатент, з них:

Промислова власність

- про визнання недійсним: свідоцтв на знаки для товарів і послуг – 64; патентів на промислові зразки – 22; патентів на винаходи – 5; патентів на корисні моделі – 20;
- про дострокове припинення дії свідоцтв на знаки для товарів і послуг – 37; дії міжнародних реєстрацій на території України – 4;
- про визнання знаків добре відомими в Україні – 5;
- про визнання права, захист прав і припинення порушень – 18;
- про визнання недійсними договорів про передачу права власності на знаки для товарів і послуг – 8;
- проти рішень ДСІВ за заявками на знаки для товарів і послуг, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, передачу прав – 24.

Справи, пов'язані із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності, розгляда-

лись у судах загальної юрисдикції (106 справ), господарських (80) та адміністративних (29 справ) судах.

У звітному році інтереси ДСІВ та/або Укрпатенту було представлено у 1343 судових засіданнях.

ДСІВ виконано 87 судових рішень:

- про визнання недійсними свідоцтв України на знаки повністю – 21, недійсними частково – 6;
 - про дострокове припинення дії свідоцтв України на знаки повністю – 15, частково – 8;
 - про дострокове припинення дії міжнародних реєстрацій знаків повністю – 6, частково – 2;
 - про визнання недійсними патентів України на промислові зразки – 11;
 - про визнання недійсними патентів України на корисні моделі – 8;
 - про визнання знаків добре відомими в Україні – 3;
 - про відновлення дії свідоцтва України на знак – 1;
 - про діловодство за заявкою на реєстрацію знака – 3;
 - про визнання недійсними договорів про передачу права промислової власності – 3.
- У 2015 році ДСІВ внесено до державних реєстрів відомості про визнання в судовому порядку недійсними 78 охоронних документів (табл. 2.14):
- свідоцтв України на знаки повністю – 20, частково – 6;
 - міжнародних реєстрацій знаків повністю – 4, частково – 1;
 - патентів України на корисні моделі – 8;
- також
- патентів на промислові зразки – 39.

Таблиця 2.14. Кількість охоронних документів, визнаних недійсними за рішенням суду

Об'єкт промислової власності	2011	2012	2013	2014	2015
Винаходи	–	–	2	–	–
Корисні моделі	1	–	6	8	8
Промислові зразки	7	7	12	45	39
Знаки для товарів і послуг	22	28	21	60	31
Усього	30	35	41	113	78

2.3. Реєстрація відомостей щодо розпоряджання майновими правами на об’єкти промислової власності

У 2015 році зареєстровано 2086 договорів стосовно розпоряджання майновими правами на об’єкти промислової власності (ОПВ) (рисунок 2.13), що приблизно на 3 % менше, ніж у попередньому році, з них:

- 1832 реєстрації щодо передання виключних майнових прав на ОПВ;
- 114 реєстрацій щодо видачі ліцензії на використання ОПВ;
- 140 «відкритих» ліцензій на використання винаходів та корисних моделей.

Порівняно з попередніми роками простежується тенденція до перевищення кількості реєстрацій договорів про передання виключ-

них майнових прав на ОПВ над кількістю реєстрацій щодо видачі ліцензій на використання ОПВ. Загальна кількість ОПВ, стосовно яких до відповідних державних реєстрів внесено відомості щодо передання виключних майнових прав та видачі ліцензій, значно перевищує кількість зареєстрованих договорів та становить 3988 ОПВ, у тому числі 376 винаходів, 206 корисних моделей, 242 промислові зразки та 3164 знаки для товарів і послуг.

Станом на 31 грудня 2015 року загалом до державних реєстрів внесено відомості про 25 805 договорів щодо розпоряджання майновими правами промислової власності, зокрема 5440 договорів на винаходи і корисні моделі, 19076 – на знаки для товарів і послуг, 1289 договорів на промислові зразки.

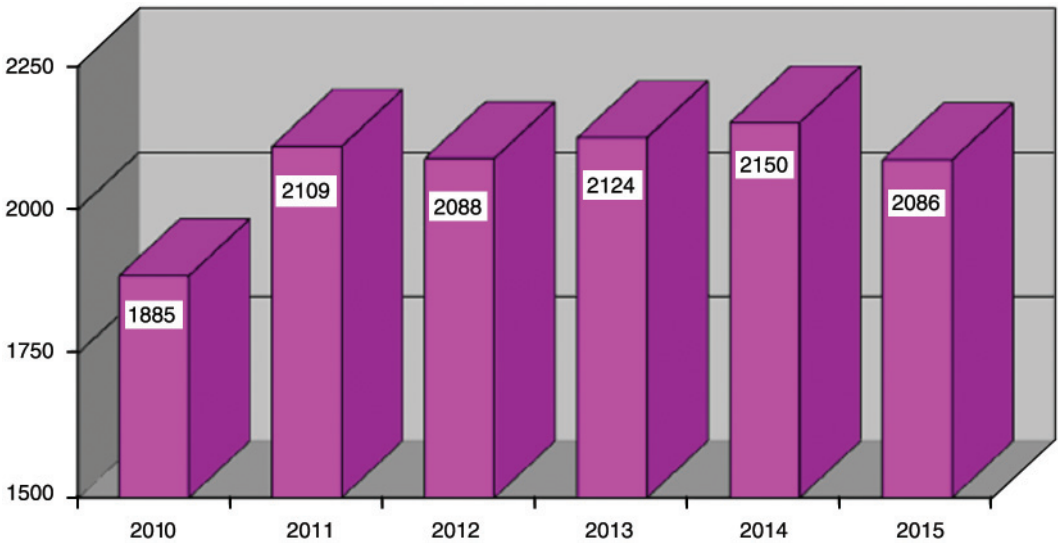


Рисунок 2.13. Динаміка реєстрації договорів щодо розпоряджання майновими правами промислової власності у 2010–2015 роках

Таблиця 2.15. Розподіл зареєстрованих договорів щодо розпоряджання майновими правами промислової власності за об’єктами

Вид договору	Кількість реєстрацій									
	Винаходи		Корисні моделі		Промислові зразки		Знаки для товарів і послуг		Усього	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Усього, в т.ч.	146	179	120	121	108	107	1776	1679	2150	2086
невиключні ліцензії	3	1	16	2	2	3	88	74	109	80
виключні ліцензії	2	–	3	3	1	1	43	30	49	34
одиничні ліцензії	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
передача права	96	103	66	51	105	103	1645	1575	1912	1832
«відкриті» ліцензії	45	75	35	65	–	–	–	–	80	140

Таблиця 2.16. Розподіл зареєстрованих договорів щодо розпоряджання майновими правами на знаки для товарів і послуг між українськими та іноземними правовласниками

Вид договору	Кількість договорів		Кількість знаків для товарів і послуг	
	2014	2015	2014	2015
Договори про передання виключних майнових прав на знаки для товарів і послуг, в т.ч.	1645	1575	2927	2997
від українських правовласників	1238	1260	2077	2228
від іноземних правовласників	407	315	850	769
Ліцензійні договори на використання знаків для товарів і послуг, в т.ч.	131	104	182	167
від українських правовласників	83	81	92	128
від іноземних правовласників	48	23	90	39

Дані про внесення до державних реєстрів відомостей щодо розпоряджання майновими правами промислової власності наведені в табл. 2.15.

Наведені дані свідчать про те, що у 2015 році, порівняно з минулим, на 27 % зменшилася кількість зареєстрованих ліцензійних договорів на використання ОПВ (невиключні, виключні та одиничні ліцензії). Також зменшилася кількість внесених до державних реєстрів відомостей про передання права власності на корисні моделі, промислові зразки та знаки для товарів і послуг, однак дещо збільшилася кількість зареєстрованих договорів про передання права власності на винаходи.

Порівняно з минулим роком кількість заяв щодо «відкритих» ліцензій на винаходи і корисні моделі збільшилася майже удвічі.

Наведені в табл. 2.16 дані свідчать про те, що, порівняно з минулим роком, дещо збільшилась активність українських правовласників щодо передання виключних майнових прав на знаки для товарів і послуг, при цьому кількість виданих ліцензій на використання знаків практично не змінилася.

Порівняно з 2014 роком значно знизилася активність іноземних правовласників у розпоряджанні майновими правами на знаки для товарів і послуг на внутрішньому ринку України: кількість реєстрацій передання виключних майнових прав зменшилась на 23 %, кількість реєстрацій ліцензійних договорів – на 52 %.

2.4. Автоматизація. Впровадження інформаційних технологій

Автоматизація технологічних процесів як засіб підвищення продуктивності праці персоналу та забезпечення високої якості експертизи заявок є предметом постійної уваги Укрпатенту. Щорічно у планах розвитку передбачаються заходи, спрямовані на вдосконалення існуючих автоматизованих систем, розширення їх функціональних можливостей та експлуатаційних характеристик.

У 2015 році основні зусилля зосереджувалися на подальшому впровадженні безпаперових технологій у процесах діловодства за заявками та інформаційного обміну, загального електронного документообігу, інтегрованого з технологічними автоматизованими системами, створенні автоматизованої системи діловодства за процедурами Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи. Також реалізовані комплексні технічні рішення, направлені на розвиток інформаційної інфраструктури Укрпатенту.

Електронний документообіг

Істотним результатом 2015 року є завершення розробки та дослідних випробувань системи загального електронного документообігу. Всі робочі станції працівників Укрпатенту підключено до системи, сформовано довідники підрозділів та фахівців, введено облікові

записи користувачів, зібрано та завантажено до бази даних зображення особистих підписів документів. Система інтегрована з технологічними автоматизованими системами «Винаходи», «Знаки для товарів і послуг» та «Промислові зразки», що дозволяє реалізувати міжсистемну інформаційну взаємодію. В системі також передбачено можливість надсилати, отримувати та опрацьовувати юридично значущі електронні документи, тобто здійснювати внутрішній та зовнішній обмін електронними документами.

Систему загального електронного документообігу побудовано з дотриманням вітчизняних стандартів, нормативних вимог до електронного документа і електронного документообігу та у повній відповідності з внутрішньою інструкцією з діловодства Укрпатенту.

Розвинута функціональність системи забезпечує реєстрацію документів, що надходять будь-яким способом: у паперовій формі, електронною поштою на офіційну адресу Укрпатенту (office@ukrpatent.org), факсом або іншими телекомунікаційними мережами. В системі реалізовано функції маршрутизації документів та контролю дій персоналу на всіх етапах створення та виконання документів. Усі дії персоналу фіксуються у системному протоколі. У картці документу зберігається повна інформація про електронний документ, включаючи дати, резолюції, виконавців та інформацію про виконані дії.

З початку впровадження в експлуатацію (липень 2015 року) в системі зареєстровано понад 3 тис. електронних документів, що дало змогу зекономити велику кількість паперу, а також спростити процедури пошуку та обробки документів.

Винаходи

У 2015 році були здійснено заходи з модернізації автоматизованої системи (АС) «Винаходи», в результаті чого розроблено нові функції підсистеми контролю якості експертизи заявок на винаходи. Спеціальні програмні модулі забезпечують передачу заявок від експерта, який надсилає запит щодо консультування, до підрозділу з контролю якості та вдосконалення експертизи заявок на винаходи. Рекомендації, коментарі та резолюції консультанта повертаються експерту, який надслав запит щодо консультування. Консультант має можливість в автоматизованому режимі

формувати звіт за визначений період, в якому відображаються звернення експертів, номери заявок, надані рекомендації, коментарі, резолюції, а також час, витрачений на консультування експертів.

Вирішено актуальне завдання автоматизованого формування щомісячних звітів про виконану роботу відділами експертизи заявок на винаходи, корисні моделі і топографії інтегральних мікросхем. Для цього було доопрацьовано підсистему формування звітів та редактор документів, розроблено нову функцію контролю правильності введених даних у звіт, додано технологічні дії та функції для забезпечення підписання та повернення на доопрацювання таких документів. Також було внесено зміни в уже існуючі програмні модулі («Поточні роботи», «Документи, що чекають на підпис»), розроблено новий модуль «Звіти про виконану відділами роботу» та серверну процедуру збору даних для звіту і відображення переліку вже сформованих/підписаних звітів за вказаний період часу. Ефект від впровадження автоматизованого формування щомісячних звітів полягає в заощадженні часу, який витрачають начальники відділів на їх формування. Збереження звітів у базі даних забезпечує швидкий доступ для їх перегляду в будь-який час. У подальшому інформація, що міститься у звітах, в разі потреби може бути використана для інших цілей. Засоби контролю підсистеми не дозволяють включати у наступні звіти дані, представлені у попередніх звітах.

Для розширення функціональності сервера баз даних, підвищення швидкості та надійності функцій автоматизованих систем у рамках модернізації АС «Винаходи» перенесено бази даних з SQL-сервера версії 2005 на новий SQL-сервер версії 2014.

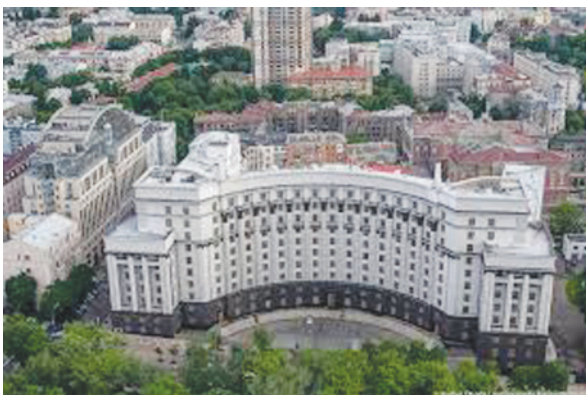
З метою забезпечення підтримки літерних значень (тип даних `char`, `varchar`) у форматі Unicode (тип даних `nchar`, `nvarchar`) внесено зміни до структури бази даних АС «Винаходи». Необхідність підтримки літерних значень у форматі Unicode зумовлена тим, що в базі даних міститься інформація про заявки інших країн (заявки РСТ) мовою оригіналу (наприклад, адреса для листування). Для забезпечення підтримки формату Unicode при введенні літерних значень до програмних модулів редакторів внесені зміни у частині інтерфейсних форм та внутрішніх форматів збереження даних. Необхідні зміни також внесені до

підсистеми формування та друку документів і повнотекстової пошукової системи.

У рамках концепції переходу до безпаперових інформаційних технологій діловодства у 2015 р. розроблено проект автоматизації процедур і функцій ведення Державного реєстру патентів України на винаходи та Державного реєстру патентів України на корисні моделі в електронному вигляді. У проекті наведено функціональну декомпозицію та запропоновано технічні рішення для розробки низки програмних модулів у структурі АС «Винаходи» для реалізації процедур і функцій ведення реєстрів в електронному вигляді. Практична реалізація проекту запланована на 2016 р.

Також у 2015 році модернізовано програмне забезпечення автоматизованої системи діловодства відомства-одержувача (RO). У рамках модернізації доопрацьовано існуючі програмні модулі для реалізації функцій створення нової справи з урахуванням способу подання міжнародної заявки в електронному форматі, розрахунку та реєстрації зборів, технологічного контролю термінів діловодства. Також у системі створено додаткові програмні модулі, які забезпечили реалізацію нових функцій:

- формування вихідних документів на основі форм Міжнародного бюро BOIB;
- додання до електронної справи сканованих після обробки відомством-одержувачем матеріалів заявки та додаткових матеріалів, поданих у паперовій формі;
- передання вихідних документів до Міжнародного бюро BOIB через систему безпечного обміну електронними документами PCT-EDI;
- реєстрація вихідних документів та формування їх переліку;
- формування статистичних показників щодо надходження і технологічного розгляду заявок.



Впроваджені заходи з модернізації автоматизованої системи діловодства відомства-одержувача дали можливість реалізувати електронне діловодство у відділі міжнародних заявок та вилучити з обігу велику кількість паперових документів.

Знаки для товарів і послуг.

Промислові зразки

У 2015 році завершено розробку спеціального програмного забезпечення для автоматизації збору статистичної інформації з баз даних та формування статистичних звітів. Ці програмні засоби є складовою частиною технологічних автоматизованих систем «Знаки для товарів і послуг» та «Промислові зразки» і призначені для використання, зокрема, у таких технологічних процесах:

- підготовка статистичних звітів для Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
- формування статистичних даних на запити органів державної влади;
- формування статистичних показників щодо стану діловодства за об'єктами промислової власності (знаки для товарів і послуг, промислові зразки, міжнародні реєстрації знаків).

Збір даних для формування статистичних звітів здійснюється за 30 статистичними показниками. Програмні засоби допускають можливість розширення номенклатури статистичних показників та їх реквізитів. Накопичення статистичної інформації в допоміжній базі даних автоматично реалізується сервером застосувань статистики. У процесі виконання функції завантажується інформація з баз даних технологічних систем. Необхідні статистичні показники обчислюються та зберігаються у допоміжній базі даних статистики. У подальшому ці дані використовуються для формування статистичних звітів.

Інфраструктура інформаційних технологій (ІТ-інфраструктура)

Процеси діловодства за заявками на об'єкти промислової власності, а також інші процедури і функції, пов'язані з діяльністю Укрпатенту, підтримуються за допомогою програмно-технічного комплексу (ПТК), розміщеного в комп'ютерній мережі Укрпатенту. ПТК є інтегрованою інформаційною системою, що включає технологічні автоматизовані системи, бази даних, електронний документообіг, електронний архів документів, системи реєст-

рації документів, обліку платежів, формування масивів даних для публікацій та інші.

Автоматизовані системи побудовані за клієнт-серверною технологією. Реалізовані технології відмовостійкості ПТК, віртуалізації серверів та сховищ даних.

Технічний ресурс Укрпатенту налічує понад 700 робочих станцій на основі персональних комп'ютерів, 33 фізичні сервери, 10 систем зберігання даних на основі дискових масивів, сумарна ємність яких становить понад 200 Тбайт.

На фізичному рівні IT-інфраструктура складається з структурованої кабельної системи (СКС) будівлі, центра обробки даних (ЦОД) та робочих станцій.

Автоматизовані робочі місця експертів складаються з персональних комп'ютерів, принтерів, сканерів та іншої периферійної техніки. Для користувачів інформаційних систем реалізоване підключення до мережі Інтернет для пошуку та перегляду інформації.

Функціонує доменна структура Активного каталогу (AD), яка дозволяє централізовано керувати всіма інформаційними ресурсами підприємства, включаючи користувачів, комп'ютери, файли, периферійні пристрої, доступ до служб, мережевих ресурсів, веб-вузлів, баз даних тощо.

Для організації відмовостійкості доменної структури використовується кілька контролерів домену.

Сервер WSUS забезпечує оновлення операційних систем серверів та клієнтських комп'ютерів.

У 2015 році здійснено ряд заходів, спрямованих на технічну підтримку та розвиток IT-інфраструктури Укрпатенту:

- закуплено та введено в експлуатацію потужніше технічне обладнання, призначене для заміни морально та фізично застарілого обладнання та розширення можливостей подальшої віртуалізації IT-інфраструктури Укрпатенту;
- введено в експлуатацію програмний засіб System Center Configuration Manager 2012R2, який дозволяє централізовано інстальовувати операційні системи та програмне забезпечення, встановлювати політику безпеки, здійснювати інвентаризацію складу комп'ютера та програмного забезпечення, а також моніторинг стану комп'ютерів;
- проведено підготовку і тестування системи Virtual Desktop Infrastructure (VDI) – інфраструктури віртуальних робочих столів.

Заплановано поетапне розгортання технології віртуалізації настільних систем з 2016 року.

Центр сертифікації ключів

Протягом 2014–2015 рр. на базі Укрпатенту побудовано центр сертифікації ключів та отримано свідоцтво про його акредитацію.

Функціонування власного акредитованого центру сертифікації ключів дозволяє в повному обсязі забезпечувати послугами електронного цифрового підпису працівників Укрпатенту, а також інших фізичних та юридичних осіб, що подають заявки через систему електронного подання заявок.

2.5. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності

З метою забезпечення експертизи достовірною та актуальною інформацією, насамперед для належного патентно-інформаційного забезпечення виконання функцій МПО та ОМПЕ, протягом 2015 року в Укрпатенті забезпечувалось формування низки патентно-інформаційних фондів та ресурсів, що становлять патентно-інформаційну базу експертизи.

Тривало поповнення фонду зарубіжної патентної документації на оптичних дисках. Основним джерелом комплектування фондів зарубіжної патентної документації як для цілей експертизи, так і потреб громадськості, є двосторонній міжнародний обмін патентною документацією із зарубіжними відомствами, який здійснює Укрпатент як центр міжнародного обміну виданнями. Протягом 2015 року до Укрпатенту надійшло понад 600 дисків з національних відомств 14 країн світу та Євразійського патентного відомства.

Відповідно до затвердженого складу інформаційних ресурсів для проведення інформаційного пошуку з метою наповнення електронних інформаційних ресурсів Укрпатенту для цілей експертизи було використано масиви даних з 386 оптичних дисків, які надійшли в рамках міжнародного обміну патентною документацією. Слід відзначити, що зберігалася тенденція зменшення кількості дисків із зарубіжною патентною документацією, які надходять до Укрпатенту, що пов'язано з припиненням деякими зарубіжними відомствами традиційних видів публікації патентної документації на матеріальних носіях і наданням доступу до неї через Інтернет, поширенням обміну дани-

ми через FTP-сервери відомств. У 2015 році відомства Російської Федерації та Японії, які припинили публікацію національної документації на матеріальних носіях та її розсилку в рамках міжнародного обміну, надавали партнерам з обміну доступ до неї через свої FTP-сервери.

Довідково-інформаційний фонд (ДІФ) експертизи за 2015 рік поповнився 943 примірниками книг, брошур, періодичних видань, а також національною патентною документацією – поточними публікаціями офіційного бюлетеня «Промислова власність» на CD-ROM та національного CD-ROM «Винаходи в Україні».

Тривали роботи з розширення ресурсів електронної «Бази знань» непатентної літератури шляхом оцифровування власних фондів друкованих видань та копій статей, отриманих з інших інформаційних джерел. У звітному періоді база, доступ до якої надається через локальну мережу Інтранет, поповнилась понад 4 200 документами.

ДІФ експертизи доукомплектовували національними стандартами України за тематикою «Інформація і документація. Інформаційні технології» для забезпечення заходів, визначених Концепцією розвитку інформаційно-технічного забезпечення основних видів діяльності підприємства на 2013–2015 роки, а також для актуалізації нормативних документів, наявних у ДІФ експертизи. Протягом звітнього року постійно опрацьовувався періодичний інформаційний показник «Стандарти», який видається Державним підприємством «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, а виявлену інформацію стосовно змін та поправок вносили безпосередньо до документів та електронного інформаційного ресурсу «Каталог нормативних документів України, наявних в інформаційних ресурсах Укрпатенту», формування якого та запровадження в діяльність Укрпатенту завершено у звітному році.

Важливою ланкою в комплексі робіт з інформаційного забезпечення експертів є система надання матеріалів за міжбібліотечним абонементом із використанням фондів 74 бібліотек України.

Загалом на замовлення експертів було надано 2 253 документи, 69 % з них – в елек-

тронному вигляді, що свідчить про стійку тенденцію зростання частки електронних документів в обслуговуванні користувачів.

Продовжувалося виконання комплексу робіт, пов'язаних із укладанням угод для забезпечення доступу експертів до зарубіжних комерційних баз даних та інформаційних продуктів, використання яких є обов'язковим і які протягом 2015 року забезпечували доступ до патентної документації мінімуму документації РСТ у повному обсязі, а саме:

- пошукової системи ЄПВ EPOQUE (Німеччина);
- БД REAXYS компанії ELSEVIER B.V. (Нідерланди);
- БД Derwent World Patent Index (DWPI) компанії Thomson Reuters (Professional) UK Ltd. (Велика Британія), доступ до якої здійснюється через систему ЄПВ EPOQUE Net;
- файлів, елементів та послуг STN компанії FIZ Karlsruhe (Німеччина).

Замовлення експертів щодо непатентної літератури, у т.ч. мінімуму документації РСТ, забезпечуються шляхом використання веб-порталу програми BOIB ARDI «Доступ до досліджень про розробки та інновації» (Швейцарія), послуги «Вибір статей Science Direct ArticleChoice» компанії ELSEVIER B.V. (Нідерланди), контенту Цифрової бібліотеки IEEE Xplore Інституту інженерів з електротехніки та електроніки (США), продуктів ACS – Американського хімічного товариства (США) та електронних продуктів онлайн-бібліотеки Wiley видавництва Wiley Subscription Services, Inc. (США). Як і в попередні роки використовувалися безоплатні національні і зарубіжні Інтернет-ресурси.

Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності

З метою застосування міжнародних класифікацій об'єктів промислової власності (ОПВ) у процесі експертизи заявок та їх використання (в межах, визначених відповідними нормативно-правовими актами) заявниками і широким колом користувачів, а також виконання зобов'язань за міжнародними угодами щодо міжнародних класифікацій, до яких приєдналась Україна, тривали роботи з актуалізації текстів міжнародних класифікацій у перекладі українською мовою та запровадження їх нових версій у державній системі правової охорони інтелектуальної власності відповідно до прийнятої стратегії та практики BOIB.

У зв'язку з внесенням ВОІВ у звітному році змін та доповнень до тексту Міжнародної патентної класифікації (МПК) і набуттям ними чинності з 1.01 2016 р., у 2015 р. забезпечено:

- переклад з англійської на українську мову, науково-термінологічне і науково-технічне редагування змін та доповнень до тексту МПК з метою її актуалізації та запровадження з 1 січня 2016 року української версії МПК-2016.01;

- створення нової ІДС «Міжнародна патентна класифікація. Українська версія (2016.01)», вільний доступ до якої з січня 2016 року надається на веб-ресурсах ДСІВ та Укрпатенту.

Водночас тривали роботи з перевірки дотримання термінологічної єдності у раніше перекладеному тексті МПК відповідно до сучасних норм української лексики та правопису і рівня техніки в окремих галузях, які відрізнялися більш стрімким розвитком.

У зв'язку з тим, що ВОІВ у звітному році внесено зміни до версії 2015 року 10-ї редакції Міжнародної класифікації товарів і послуг для

реєстрації знаків (МКТП) та з 1 січня 2016 року набула чинності МКТП (10-2016), реалізовано відповідний комплекс робіт та забезпечено:

- переклад з англійської мови на українську, науково-термінологічне та науково-технічне редагування змін і доповнень до МКТП (10-2015) для забезпечення застосування в державній системі правової охорони інтелектуальної власності МКТП (10-2016) у перекладі українською мовою;

- створено ІДС «Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Десята редакція, версія 2016 року», вільний доступ до якої з січня 2016 року надається на веб-ресурсах ДСІВ та Укрпатенту.

Протягом 2015 року продовжувалися роботи з удосконалення тексту МКТП у перекладі українською мовою для його актуалізації з урахуванням норм сучасної української мови, збільшення обсягів найменувань товарів і послуг, що пропонуються споживачам, та відповідно до тенденцій розвитку ринку товарів/послуг тощо. Такі роботи триватимуть і надалі.



3 Авторське право та суміжні права

3.1. Державна реєстрація авторського права

Протягом 2015 року до ДСІВ подано 5526 заявок на реєстрацію авторського права на твір та здійснено 5413 державних реєстрацій авторського права на твір, що на 7 % більше, ніж у минулому році (рис. 3.1).

Протягом звітної періоду здійснено 1050 реєстрацій авторського права на службові твори, що приблизно на 12 % менше, ніж у 2014 році (1195 реєстрацій). При цьому, як і в минулому році, переважають реєстрації службових творів, майнове право на які належить роботодавцям (744 реєстрації). Зареєстровано 306 службових творів, майнові права на які є

спільною власністю працівника, що створив твір, та роботодавця.

У 2015 році ДСІВ зареєстровано 246 договорів, які стосуються права автора на твір (рис. 3.2), та подано 255 заявок на реєстрацію договорів, що стосуються права автора на твір. Найбільшою є кількість зареєстрованих договорів про передачу (відчуження) майнових прав на твір (216). Крім того, зареєстровано 15 договорів про передачу виключного права і 15 договорів про передачу невиключного права на використання твору.

Відомості про здійснені у 2015 році реєстрації опубліковано в офіційному бюлетені ДСІВ «Авторське право та суміжні права» та Каталозі державної реєстрації.

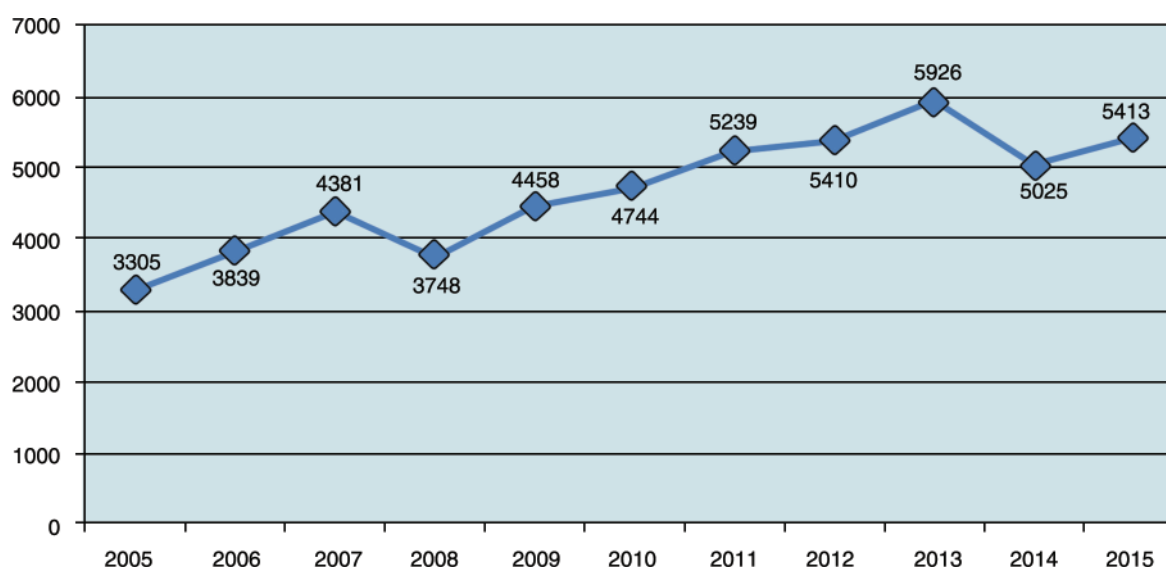


Рисунок 3.1. Динаміка державних реєстрацій авторського права

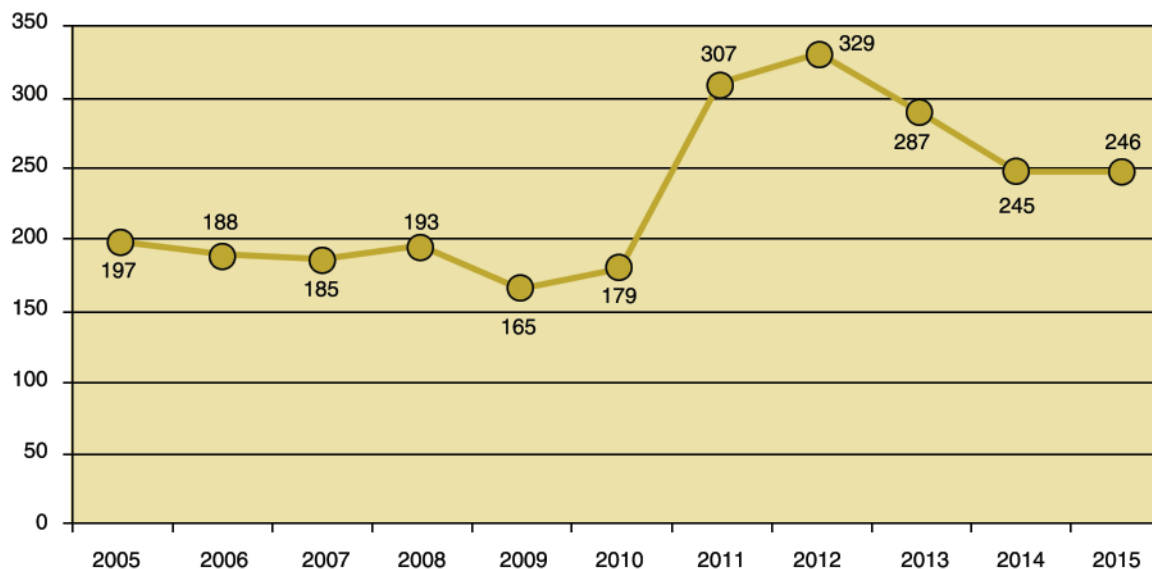


Рисунок 3.2. Динаміка державних реєстрацій договорів

3.2. Діяльність організацій колективного управління

Станом на кінець 2015 року на обліку ДСІВ перебувають 19 організацій колективного управління.

Згідно з Постановою Пленуму Вищого господарського суду України від 17 грудня 2013 року № 13 «Про внесення змін і доповнень до деяких постанов пленуму Вищого господарського суду України» всім організаціям колективного управління, що працюють у сфері авторського права в Україні, фактично дозволено здійснювати розширене колективне управління майновими правами, тобто збирати винагороду за необмежену кількість об'єктів авторського права. Отже, виникає паралельне ліцензування і хаос в системі розширеного колективного управління.

ДСІВ розробила проект Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав», прийняття якого дозволить, зокрема:

- на законодавчому рівні врегулювати питання діяльності організацій колективного управління в Україні;
- імплементувати основні положення директиви 2014/26/ЄС про колективне управління авторськими та суміжними правами і мульти-територіальне ліцензування прав на музичні твори з метою онлайн використання на внутрішньому ринку;
- забезпечити прозорість діяльності організацій колективного управління.

ДСІВ підготувала цей законопроект після тривалих консультацій з представниками громадськості та міжнародними експертами.

Так, серед вітчизняної громадськості ДСІВ проводила анкетування щодо визначення концептуальних засад законопроекту.

У 2015 році доопрацьовувати законопроект допомагали міжнародні експерти в рамках семінару Програми розвитку комерційного права (CLDP) Міністерства торгівлі США, на якому представники ДСІВ мали нагоду обговорити ключові положення проекту Закону з представниками міжнародних об'єднань організацій колективного управління. В цілому проект закону високо оцінили міжнародні фахівці, а висловлені ними рекомендації враховані ДСІВ.

У рамках Проекту ЄС TWINNING «Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні» під час розробки проекту Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав» ДСІВ проводила консультації з європейськими експертами.

Листом ДСІВ від 31.03.2015 № 1-6/2582 оновлену редакцію проекту Закону направлено до Мінекономрозвитку.

Водночас, до моменту прийняття відповідного закону, ДСІВ вжито заходи щодо припинення неконтрольованого збільшення кількості організацій колективного управління в Україні.

З цією метою розроблено проект спільного наказу Міністерства економічного розвит-

ку і торгівлі України та Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2003 року № 311 «Про затвердження Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю»» (далі – проект наказу). Проект наказу не є заміною проекту Закону та не вирішує всіх проблемних питань цієї сфери. Разом з тим взяття на облік нових організацій колективного управління буде припинено до моменту прийняття відповідного закону.

Листом від 26.10.2015 № 1-6/8412 ДСІВ відправила проект наказу на погодження до Мінекономрозвитку.

ДСІВ започаткувала впровадження стандартів прозорості та якості діяльності організацій колективного управління на прикладі Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» (ДО «УААСП»). З цією метою на виконання наказу ДСІВ від 09.11.2015 № 182-Н «Про забезпечення прозорості діяльності Державної організації «Українське агентство з авторських і суміжних прав»» на офіційному веб-сайті останнього розпочато оприлюднення достовірної інформації про діяльність організації від 2011 року, зокрема в частині розподілу авторської винагороди.

ДО «УААСП» є організацією колективного управління авторськими правами на підставі укладених договорів безпосередньо з авторами та правовласниками або з відповідними іноземними авторсько-правовими організаціями. Завдяки членству в «Міжнародній конфе-

дерації товариств авторів та композиторів» (CISAC), УААСП як єдиний член CISAC в Україні має можливість представляти інтереси не тільки понад 5 тисяч українських авторів, а й понад як 3 мільйонів іноземних творців.

ДО «УААСП» на сьогодні є лідером за кількістю укладених угод з міжнародними організаціями колективного управління та показниками зборів та виплат винагород. Для ДСІВ дуже важливо не тільки зберегти напрацювання ДО «УААСП» у сфері колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, але й забезпечити його прозору роботу з урахуванням стандартів ЄС.

Крім того, ДО «УААСП», а також інші організації колективного управління підтримали ініціативу ДСІВ щодо активізації виконання ДСІВ функції посередництва у переговорах і при вирішенні конфліктів між організаціями колективного управління, а також між цими організаціями і суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав, передбаченої статтею 4 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

У 2015 році ДО «УААСП» плідно співпрацювала з користувачами як «великих» прав – театрами, так і «малих» – організаторами концертів, телерадіокомпаніями, ресторанами, кафе, барами, готелями. Незважаючи на непросту економічну ситуацію, збільшено загальну суму авторської винагороди, яка становила 40,4 млн. грн., що перевищує показник минулого року майже на 9 млн. грн. 30,6 млн. грн. зібрано безпосередньо в Україні

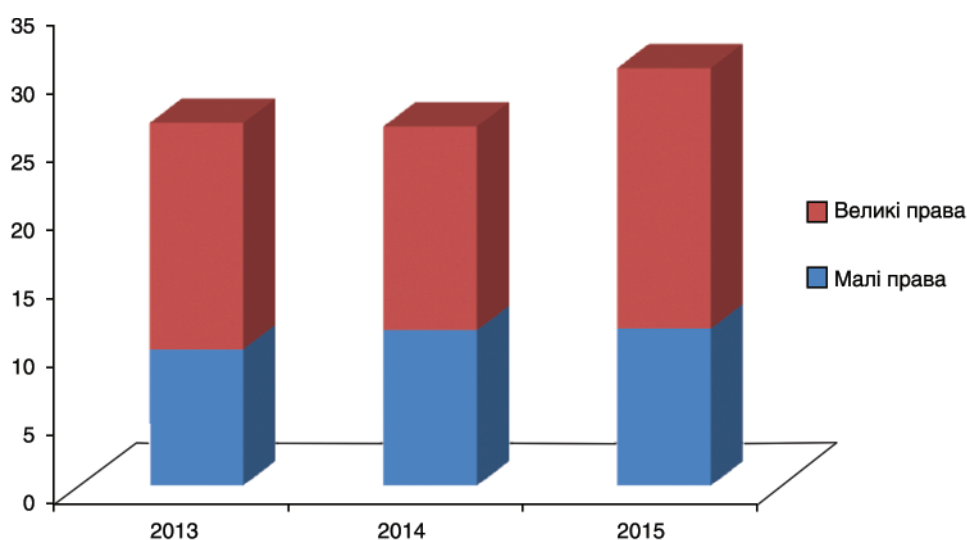


Рисунок 3.3. Сума зборів УААСП на території України (млн. грн.). (Без урахування коштів, отриманих від іноземних партнерів)

(рис. 3.3), а 9,8 млн. грн. отримано від іноземних партнерів.

Протягом звітного року укладено 10 договорів про взаємне представництво інтересів з такими країнами, як Чилі, Південна Корея, Гонконг, Данія, Азербайджан, Грузія, Кенія, Зімбабве. На кінець 2015 року кількість діючих договорів про взаємне представництво інтересів з іноземними організаціями колективного управління становила 116.

Крім того, укладено 17 ліцензійних договорів з іноземними правовласниками драматичних творів, а загальна кількість діючих ліцензійних договорів з іноземними правовласниками становить 128.

Наразі, велика увага приділяється питанню отримання коштів від іноземних партнерів для українських авторів та відправлення роялті іноземним авторам, твори яких виконуються в Україні. Так, у 2015 році була відправлена авторська винагорода у розмірі 6,18 млн. грн., а отримано 9,8 млн. грн. (рис. 3.4).

Крім того, у 2015 році УААСП поставило за мету максимально підвищити прозорість своєї роботи відповідно до міжнародних стандартів та продовжило поповнення міжнародних баз даних списками творів українських правовласників, паралельно активізувавши роботу безпосередньо з самими українськими правовласниками та іноземними партнерами. Так, у 2015 році українським та іноземним правовласникам було перераховано авторську винагороду в сумі 25,4 млн. грн., що на 12% більше, ніж у 2014 році.

УААСП продовжує судово-претензійну роботу зі стягнення заборгованості з користу-

вачів та виплат компенсацій за неправомірне використання об'єктів авторського права.

Протягом 2015 року на рахунок УААСП отримано компенсації і сумі 332 тис. грн. Своєю чергою, така робота спонукає багатьох користувачів підписувати договори з УААСП у досудовому порядку, завдяки чому автори отримують більшу винагороду.

3.3. Легалізація програмного забезпечення

Відповідно до Порядку легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2004 № 253, ДСІВ узагальнює подану органами виконавчої влади інформацію щодо переліку і кількості примірників комп'ютерних програм, які підлягають легалізації.

У 2015 році ДСІВ проведено інвентаризацію комп'ютерних програм. На виконання пункту 17 Порядку використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1433, у квітні 2015 року ДСІВ направила до Мінекономрозвитку узагальнену інформацію про результати інвентаризації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади.

У процесі інвентаризації комп'ютерних програм органами виконавчої влади допускаються численні помилки та неточності, що не дає можливості визначити реальну кількість та перелік таких програм. Тому ДСІВ було прийнято рішення щодо проведення державного

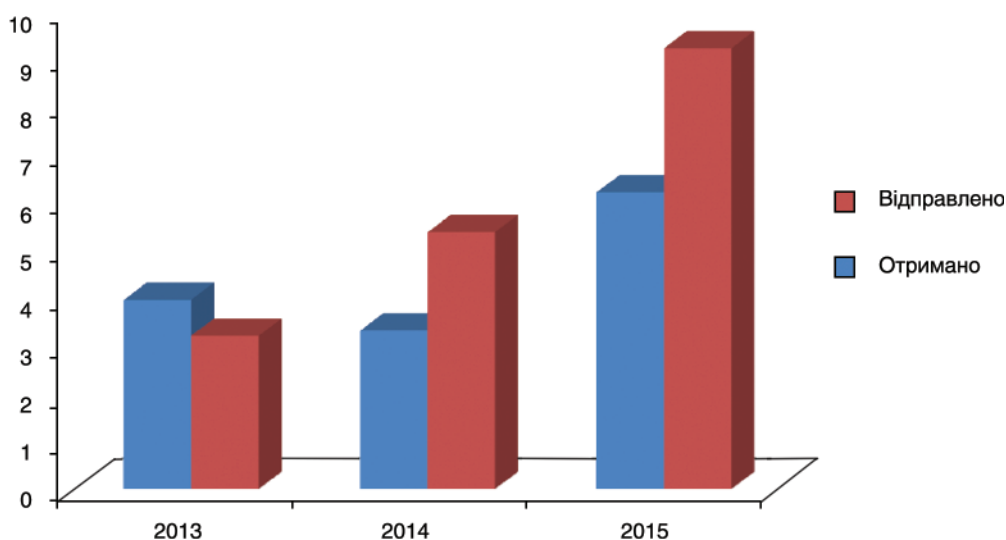


Рисунок 3.4. Розмір авторської винагороди, яка була відправлена іноземним партнерам та отримана від них (млн. грн.)

аудиту використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади, яке підтримали Мінекономрозвитку та Кабінет Міністрів України.

Разом з тим, ДСІВ доклала значних зусиль для підвищення статусу України в межах «Спеціальної доповіді 301» Уряду США. Зокрема, відповідно до доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра культури України В. Кириленка від 04.03.2015 № 8424/1/1-15 ДСІВ має забезпечити проведення перевірок комп'ютерних програм, які використовуються в органах виконавчої влади.

Запланована робота зводиться до встановлення точної кількості комп'ютерних програм, що використовуються в органах виконавчої влади, для їх подальшої легалізації.

У 2015 році за результатами проведених робочих зустрічей за участі представників ДСІВ, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації та Державного агентства з питань електронного урядування України розпочато перевірки апарату центральних органів виконавчої влади. Проведення цього заходу підтримали представники правовласників, зокрема Microsoft, Oracle, ABBYY.

За результатами проведених робочих зустрічей 19 травня 2015 року ДСІВ спільно з Держспецзв'язку розпочали перевірки апарату центральних органів виконавчої влади.

Так, у звітному році було проведено перевірки 25 органів виконавчої влади на предмет використання неліцензійних примірників комп'ютерних програм.

Також на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра – Міністра культури України В'ячеслава Кириленка від 30.09.2015 № 27365/3/1-15 ДСІВ розроблено та листом від 13.10.2015 № 1-6/8115 направлено на погодження Мінекономрозвитку проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2004 № 253» в частині розширення повноважень Міжвідомчої робочої групи з питань легалізації комп'ютерних програм.

Крім того, для припинення неправомірного використання неліцензійного програмного забезпечення в органах виконавчої влади ДСІВ запропонувала центральним органам виконавчої влади самостійно звернутись до правовласників програмного забезпечення з метою вивчення можливості розробки та реалізації індивідуальних програм легалізації.

3.4. Адміністративні послуги ДСІВ у сфері авторського права і суміжних прав

Відповідно до підпункту 22 пункту 4 Положення про ДСІВ та на виконання наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 березня 2012 року № 332 «Про затвердження Положення про Реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення» ДСІВ веде Реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення та видає свідоцтва про внесення відомостей до нього.

У 2015 році подано 32 заявки та видано 28 свідоцтв про внесення відомостей до Реєстру виробників і розповсюджувачів програмного забезпечення. Загалом, починаючи з 2003 року, суб'єктам господарювання видано 1826 свідоцтв про внесення відомостей до Реєстру.

У звітному році ДСІВ забезпечувала процес видачі контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, ведення Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок відповідно до Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних».

Протягом 2015 року видано 1 473 207 контрольних марок, з них 557 – серії «А» та 1 472 650 – серії «К», що у 1,5 рази менше, ніж у попередньому році. Помітна тенденція до зниження, яка простежується вже кілька років, передусім пов'язана зі швидким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, що призводить до розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав через мережу Інтернет.

Відповідно до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування, матриць» та Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» протягом першого півріччя 2015 року ДСІВ здійснювала ліцензування виробництва дисків для лазерних систем зчитування, матриць. У другому кварталі звітнього року видано одну ліцензію на виробництво дисків для лазерних систем зчитування, матриць, згідно з якою виробниц-

тво дисків здійснювали три суб'єкти господарювання.

Внаслідок втрати чинності Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», який передбачав ліцензування виробництва дисків для лазерних систем зчитування, матриць, формування і ведення органом ліцензування ліцензійного реєстру, та відповідно до статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII виробництво дисків для лазерних систем зчитування, матриць виключено з переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.

3.5. Контроль за дотриманням законодавства при використанні об'єктів авторського права і суміжних прав

Одним з основних завдань Державної служби інтелектуальної власності України є здійснення контрольно-наглядової функції за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності. Проте протягом 2015 року на законодавчому рівні запроваджено обмеження здійснення заходів державного нагляду (контролю). Так, відповідно до пункту 8 розділу III «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28.12.2014 № 76-VIII перевірки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб – підприємців контролюючими органами (крім Державної фіскальної служби України та Державної фінансової інспекції України) мали здійснюватись протягом січня–червня 2015 року виключно з дозволу Кабінету Міністрів України або за заявкою суб'єкта господарювання щодо його перевірки. З липня 2015 року обмеження щодо проведення перевірок підприємств, установ та організацій, фізичних осіб – підприємців контролюючими органами встановлено пунктом 3 розділу «Прикінцеві положення» Закону України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи». Тобто протягом 2015 року ДСІВ, керуючись нормами законодавства, не перевіряла суб'єкти господарювання, які в своїй діяльності використовують об'єкти інтелектуальної власності.

Також, починаючи з вересня 2015 року, Державна служба інтелектуальної власності

України перевіряла діяльність 17 організацій колективного управління, за їх згодою.

Державні інспектори з питань інтелектуальної власності брали участь у 15 заходах спільно з органами прокуратури, Національною поліцією України та СБУ щодо дотримання вимог законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Окремим напрямком роботи державних інспекторів у звітному році була участь у діяльності регіональних Координаційних рад по боротьбі з порушенням прав інтелектуальної власності в Харківській, Львівській та Одеській областях. Проведено ряд просвітницьких заходів, присвячених, зокрема, питанням укладання суб'єктами господарювання угод на право використання об'єктів інтелектуальної власності; роз'яснення законодавства у сфері інтелектуальної власності; правомірності використання програмного забезпечення в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування.

У 2015 році судами України відкрито провадження у 220 справах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності, в яких одним з учасників виступали ДСІВ та/або Укрпатент. Зокрема авторського права та суміжних прав стосувалися справи:

– про захист авторських прав та визнання недійсними авторських прав та/або свідоцтв – 14, з яких:

- про захист авторського права і припинення порушення прав – 7;
- про визнання авторського права – 2;
- про визнання недійсними свідоцтв про реєстрацію авторського права – 1;
- про визнання недійсними договорів про передачу права власності – 1;
- про оскарження рішень ДСІВ щодо організацій колективного управління – 3.

3.6. Діяльність Державного підприємства «Інтелзахист»

На початку лютого 2015 року ДСІВ поновила роботу Державного підприємства «Інтелзахист». Напрямки його діяльності розширені та спрямовані переважно на захист прав інтелектуальної власності, зокрема в мережі Інтернет (раніше підприємство виконувало функцію з видачі контрольних марок для маркування примірників, які містять об'єкти права інтелектуальної власності та суміжних прав). Новий керівний склад підприємства впро-

довж 2015 року докладав багато зусиль для модернізації наявних автоматизованих систем та впровадження нових технологій і сервісів, брав активну участь у круглих столах, конференціях (у т.ч. міжнародних) тощо.

У рамках Міжнародного форуму по боротьбі з підробками та піратством, який відбувся у квітні 2015 року, Державне підприємство «Інтелзахист» презентувало перспективні напрямки своєї роботи, серед яких захист прав інтелектуальної власності, зокрема в українському сегменті мережі Інтернет; посередництво (медіація) при вирішенні спорів у сфері інтелектуальної власності; досудове вирішення доменних спорів; фіксація фактів розміщення веб-сайтів, їх адрес, зміст та доступність в мережі Інтернет; депонування об'єктів авторського права і суміжних прав (їх еталонних зразків) у сховище (депозитарій) і ведення відповідних реєстрів на його основі; технологічний та патентний аудит тощо. Презентація викликала жвавий інтерес в учасників форуму.

16 листопада 2015 року ДСІВ направила на погодження до Мінекономрозвитку проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про реалізацію пілотного проекту у сфері авторського права і суміжних прав».

Проект розпорядження розроблено з урахуванням світового досвіду, сучасного рівня технічного і технологічного розвитку, специфіки мережі Інтернет, необхідності розвитку ринку цифрового розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав, пошуку ефективних варіантів моніторингу їх розповсюдження та використання у мережі Інтернет, справедливого розрахунку та виплати винагороди за їх використання, унеможливлення

здійснення передплати доступу до «піратських» веб-сайтів та розміщення реклами на них, оперативного виявлення та припинення порушень авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет, а також вироблення дієвих механізмів захисту таких прав.

Передумовою розробки проекту розпорядження Кабміну слугувала, зокрема, передбачена Стратегією сталого розвитку «Україна–2020», схваленою Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, реформа захисту інтелектуальної власності (за вектором безпеки) та необхідність підвищення позиції України у звіті Офісу торговельного представництва США «USTR Special 301» (Список 301).

Наголосимо, що у 2012 році Україну включили до Списку особливої уваги (Priority Foreign Country) – Списку 301, а вже у 2013 році вона отримала статус пірата №1 (Priority Foreign Country). У 2014 році до України не застосовували санкції внаслідок політичної ситуації, яка склалася на її території, але в 2015 році її було переміщено на один рівень вище – до Priority Watch List. Серед проблем, внаслідок яких Україна займає такі позиції в цьому звіті, – непрозоре адміністрування збору винагороди за використання об'єктів авторського права і суміжних прав та неефективна боротьба з ресурсами, які розповсюджують «піратський» контент.

Отже, на сьогодні для України актуальним є питання посилення захисту авторського права і суміжних прав. Тому ДСІВ розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет». Наразі цей проект Закону, фінальну версію якого розробляло Мінекономрозвитку, зареєстровано у Верховній Раді України (реєстраційний № 3353 від 23.10.2015). Проте за результатами його аналізу та обговорення з правовласниками, фахівцями у сфері права інтелектуальної власності і телекомунікації, представниками громадських організацій тощо, ДСІВ виявило у зазначеному законопроекті ряд потенційних ризиків, які можуть суттєво знизити ефективність закладених у ньому антипіратських заходів.



Зарубіжний досвід засвідчує, що антипіратські закони як такі не є достатніми для подолання проблеми піратства. Необхідним є комплексний підхід у створенні легального ринку цифрової дистрибуції контенту.

Запорукою ж подолання цифрового піратства є розвиток мультистейкхолдерної моделі співпраці (багатостороннього партнерства) між представниками бізнесу, громадськості та держави, що відзначається позитивним міжнародним досвідом (на прикладі Корпорації з управління доменними іменами та IP-адресами – ICANN). Відсутність же на сьогодні системної співпраці в цьому напрямку посилює актуальність ролі держави у стимулюванні її формування.

Крім того, зважаючи на довготривалість процедури прийняття законопроектів, ДСІВ ініціює вирішення проблемних питань у зазначеній сфері саме через пілотний проект з урахуванням принципів мультистейкхолдерної моделі співпраці.

Пілотним проектом пропонується створення депозитарію об'єктів авторського права і суміжних прав або їх еталонних зразків, за якими буде можливо відстежувати факти незаконного використання контенту в Інтернеті та оперативно припиняти порушення авторського права і суміжних прав. Також планується відкрити доступ до депозитарію щодо інформації про правовласників та належних їм прав, корисної для потенційних користувачів контенту, а також інформаційних посередників, які отримують вимоги про усунення «піратського» контенту в Інтернеті (можливість реалізації цієї ініціативи зауважували міжнародні експерти проекту технічної допомоги ЄС TWINNING під час консультацій у ДСІВ наприкінці 2014 р.).

Крім того, пілотний проект передбачає вироблення дієвих механізмів вирішення проблем, пов'язаних з проведенням розрахунків та виплатою винагороди за використання об'єктів авторського права та суміжних прав у мережі Інтернет, а також з фіксацією фактів розміщення електронної (цифрової) інформації, що містить об'єкти авторського права та суміжних прав, або гіперпосилань на таку інформацію у мережі Інтернет.

Більшість ініціатив, викладених у проекті розпорядження, передбачається реалізувати через ДП «Інтелзахист».

Чотири найбільші медіа групи України започаткували ініціативу «Чисте небо», спрямова-

ну на вирішення питань, окреслених пілотним проектом ДСІВ, що є свідченням існування потреби у врегулюванні відповідних правовідносин.

Зазначене ще раз підкреслює, що суспільні відносини розвиваються швидше, ніж впроваджується законодавство, яке їх регулює. І тому реалізація пілотного проекту ДСІВ дозволить на практиці апробувати передбачені ним заходи, а також виробити відповідні вкрай актуальні дієві механізми з урахуванням інтересів українських контент-провайдерів (власників файлових сховищ), операторів та провайдерів телекомунікацій, їх об'єднань та організацій кабельного мовлення, правовласників та розповсюджувачів рекламних послуг, що має стати підґрунтям для внесення відповідних змін до законодавства. Як наслідок, це дозволить поліпшити міжнародний імідж та інвестиційну привабливість України, що є запорукою її економічного розвитку.

Всі аргументи на підтримку пілотного проекту представники ДСІВ та Державного підприємства «Інтелзахист» в листопаді 2015 року представили в Мінекономрозвитку під час узгоджувальної наради стосовно проекту розпорядження Кабінету Міністрів України.

24 грудня 2015 року ДСІВ спільно з Укрпатентом провела семінар на тему «Практика розгляду спорів з питань інтелектуальної власності в судах України». Обговорювались актуальні питання судового порядку захисту прав інтелектуальної власності (підвідомчість, підсудність, спеціалізація суддів), практика застосування законодавства у сфері інтелектуальної власності тощо.

Під час дискусійної сесії, на якій розглядались ці питання, виходячи з новітніх правових позицій Верховного Суду України та Вищих спеціалізованих судів України, виконувач обов'язків директора Державного підприємства «Інтелзахист» та директор Об'єднання підприємств «Український мережевий інформаційний центр» виступили з доповіддю стосовно захисту прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет. Серед базисних проблем забезпечення належного захисту цих прав були відзначені такі, як ідентифікація особи порушника (визначення належного відповідача) та збір належних та достатніх доказів порушень прав у мережі Інтернет.

Презентовано проект системи фіксації та дослідження змісту веб-сторінок у

мережі Інтернет, яка наразі знаходиться на стадії розробки та буде запроваджена ДП «Інтелзахист» на початку 2016 року. Наведено її особливості та переваги, серед яких:

- можливість подачі заяв через онлайн-сервіс «WEB-фіксація» на веб-порталі ДП «Інтелзахист» (з автоматичною їх реєстрацією) для здійснення моментальної фіксації веб-сторінок без очікування надходження оплати за такі дії;
- автоматичне формування звіту за результатами фіксації та дослідження, який включатиме максимальний обсяг інформації щодо веб-сторінки;
- створення особистого кабінету кожного заявника (з персональними логіном і паролем), в якому будуть доступні для онлайн-перегляду зазначений звіт, знімки веб-сторінок у форматах JPG та PDF та файли з вихідним кодом відповідних веб-сторінок;
- нанесення на знімок веб-сторінки спеціального тайм-коду, що складається з дати та часу фіксації, а також логотипу підприємства;

- можливість замовлення експертного висновку з інформацією щодо веб-сторінки, невід'ємною частиною якого є роздруківка знімку веб-сторінки у мережі Інтернет; цифровий носій типу CD-R або DVD-R, який містить знімок такої веб-сторінки у вигляді графічного файлу, збереженого у форматах JPG та PDF, а також текстовий файл з вихідним кодом такої веб-сторінки.

Запровадження представленої системи фіксації та дослідження змісту веб-сторінок в мережі Інтернет найбільшою мірою спрямоване на забезпечення можливості збору доказів для досудового вирішення спорів як альтернативного механізму.

На сьогодні Державне підприємство «Інтелзахист» перетворюється у Центр компетенції, звернення до якого слугуватиме зручним та цивілізованим засобом захисту прав інтелектуальної власності, зокрема в мережі Інтернет, сприятиме економії коштів і часу заявників, а також отриманню доходів від комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності.



4 Міжнародне співробітництво

4.1. Співробітництво із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності

Одним з пріоритетних напрямів діяльності ДСІВ у сфері міжнародного співробітництва є забезпечення ефективної та взаємовигідної співпраці із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності.

У 2015 році відбулася важлива для нашої країни подія в контексті співробітництва з ВОІВ. У жовтні під час засідання Асамблеї Міжнародного Союзу патентної кооперації, яке відбулося в рамках 55-ї серії засідань керівних органів ВОІВ, делегації держав-членів ВОІВ одностайно проголосували за прийняття поправок до Угоди між ВОІВ та Державною службою інтелектуальної власності України, що дозволить ДСІВ та ДП «Український інститут інтелектуальної власності» здійснювати функції Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи.

У листопаді нова версія Угоди між Державною службою інтелектуальної власності України та Міжнародним бюро ВОІВ про виконання Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» функцій Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи відповідно до Договору про патентну кооперацію шляхом кореспонденції була підписана Генеральним директором ВОІВ Френсісом Гаррі та Головою ДСІВ Аллою Жаріновою.

Міжнародний форум по боротьбі з підробками та піратством під патронатом Уряду України, присвячений Міжнародному дню інтелектуальної власності

У червні в рамках реалізації Програми співробітництва між ДСІВ та ВОІВ на 2014–2016 роки представники державної системи правової охорони інтелектуальної власності України брали участь у навчальному візиті до штаб-квартири ВОІВ з питань традиційних знань, фольклору та географічних зазначень.

Під час консультацій з досвідченими іноземними експертами українська делегація ознайомила з міжнародними законодавчими механізмами охорони традиційних знань, традиційних виразів культури, а також географічних зазначень. Отримані інформація та знання дозволять українським фахівцям на міжнародному рівні брати участь у дискусіях щодо визначення напрямків подальшого розвитку інструментів охорони та захисту цих об'єктів, а також стосовно створення у майбутньому бази даних традиційних знань.

Протягом року представники державної системи правової охорони інтелектуальної власності України традиційно брали участь у роботі основних Робочих груп та Комітетів



BOIV з метою відстеження останніх сучасних тенденцій у сфері охорони та захисту інтелектуальної власності, регулювання стратегічної спрямованості діяльності BOIV та ефективного контролю її витрат, а також відстоювання національних інтересів України у цій сфері. Активна участь представників України у роботі такої авторитетної та впливової міжнародної організації як BOIV, дозволяє ефективно реалізовувати державну політику у зазначеній сфері та сприяє створенню позитивного іміджу нашої країни на міжнародній арені.

BOIV приділяє пильну увагу організації навчання у сфері інтелектуальної власності з метою підвищення обізнаності та професійного рівня різноманітних цільових груп з різних аспектів інтелектуальної власності. Крім ефективного функціонування Академії BOIV, під егідою цієї міжнародної організації щорічно проводяться регіональні семінари, навчальні курси та програми з питань інтелектуальної власності.

Представники державної системи правової охорони інтелектуальної власності традиційно запрошуються до участі у таких заходах BOIV, зокрема минулого року українські фахівці брали участь у Поглибленому курсі з питань інтелектуальної власності для державних службовців, організованому спільно зі Світовою організацією торгівлі (м. Женева, Швейцарія); регіональному семінарі «Норе Project 2015», організованому разом з Всесвітньою Асоціацією жінок-винахідників та підприємців та Національним центром інтелектуальної власності Грузії (м. Батумі, Грузія); Дунайській літній школі з інноваційного партнерства, проведений у співпраці з Угорським відомством з інтелектуальної власності, Університетом ім. Земмельвейса та Дебреценським університетом (м. Будапешт, Угорщина); міжнародній конференції з питань географічних зазначень, організованій спільно з Національним центром інтелектуальної власності Грузії (м. Тбілісі, Грузія); Міжнародній навчальній програмі щодо ідей, інновацій та інтелектуальної власності «Seed Project 2015» (м. Сеул, Республіка Корея) тощо.

Ще одним результатом співпраці фахівців державної системи правової охорони інтелектуальної власності з BOIV, починаючи з 2013 року, стало створення україномовної версії онлайн інструменту «Менеджер товарів і послуг Мадридської системи» (МТП), розробленого

BOIV з метою надання допомоги заявникам під час складання ними переліків товарів та послуг для подання міжнародних заявок за Мадридською системою. Україномовна версія стала 17-ю мовною версією МТП та функціонує на офіційному веб-сайті BOIV з лютого 2015 року (<https://webaccess.wipo.int/mgs/>).

Застосування заявниками МТП допоможе під час складання переліків товарів/послуг для міжнародної реєстрації знака і може слугувати допоміжним інформаційним засобом для складання заявок на реєстрацію знаків для товарів і послуг за національною процедурою.

Версія МТП українською мовою надає доступ до алфавітних переліків товарів/послуг і заголовків класів Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація) у перекладі українською мовою. Наразі триває наповнення україномовної версії МТП, що підвищить його функціональність для українських заявників.

4.2. Співробітництво з Європейським Союзом

В Україні продовжується реалізація проекту технічної допомоги Європейського Союзу TWINNING «Посилення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні», який розпочався у квітні 2014 року.

У минулому році за активної підтримки досвідчених європейських експертів та із залученням громадськості, Інтернет-провайдерів та правовласників українським фахівцем нарешті вдалося завершити роботу над важливими законопроектами, зокрема проектом Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» та проектом Закону «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав».

У січні відбувся тренінг «Управління сучасним Відомством з питань інтелектуальної власності» для керівного складу ДСІВ, Укрпатенту, інших зацікавлених державних органів України тощо. Датські колеги ознайомили учасників із стратегією розвитку сфери інтелектуальної власності Данії та Відомства з питань інтелектуальної власності, національними та міжнародними проектами, системою управління якістю та людськими ресурсами. Також у січні досвідченими європейськи-

ми експертами проведений семінар «Досвід Європейського Союзу у сфері боротьби з порушеннями авторського права і суміжних прав». Учасниками заходу стали фахівці ДСІВ, Укрпатенту, ДО «Українське агентство з авторських та суміжних прав», Асоціації музичної індустрії, Міністерства внутрішніх справ України, Державної фіскальної служби України, представники Інтернет-провайдерів тощо. Тематика навчального семінару включала питання різних типів порушень авторського права і суміжних прав, їх впливу на економіку країн у цілому та її окремі сфери зокрема. Під час заходу йшлося й про негативні прояви організованої злочинності в зазначеній галузі, пряму та непряму відповідальність порушників, методи боротьби з «піратством офлайн» і «піратством онлайн».

Крім того, у січні організований навчальний візит представників державної системи правової охорони інтелектуальної власності України до Відомства Іспанії з питань патентів і торговельних марок та Офісу з гармонізації внутрішнього ринку (ОНІМ). Під час візиту українська делегація ознайомилася з історичними передумовами розвитку та сучасними аспектами діяльності системи охорони і захисту прав інтелектуальної власності Королівства Іспанія. Програма заходу передбачала, з-поміж іншого, й огляд іспанської системи інституційної координації; ознайомлення зі специфікою функціонування робочих груп з питань законодавства, статистики, інформування громадськості тощо. Участь у цьому заході надала українським делегатам можливість представити державну систему правової охорони інтелектуальної власності України на міжнародному рівні та ознайомитися зі світовим досвідом і сучасними тенденціями у сфері правової охорони об'єктів права ІВ.

У лютому в рамках компоненту проекту, присвяченого підвищенню професійного рівня експертів Укрпатенту, які розглядають заявки на об'єкти промислової власності, відбувся семінар «Патенти: конкретні питання». Фахівці Іспанського відомства з питань патентів і торговельних марок виступили перед аудиторією з цікавими та корисними презентаціями з таких питань: системи класифікацій патентів, технічні особливості вимог до патентів, незалежні та залежні вимоги до патентів, патентування в галузі біотехнологій, фармацевтичні патенти, нанотехнології, винаходи



Тренінг для представників судів загальної юрисдикції України в рамках проекту Європейського Союзу TWINNING «Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні»

для комп'ютерів тощо. Окремі презентації були присвячені таким темам, як технологічно-інформаційні послуги патентних відомств і системи якості управління в патентній сфері. Під час навчальних модулів, що включали як теоретичні, так і практичні заняття, використовувалися реальні приклади з досвіду роботи фахівців Іспанського відомства.

У березні відбувся навчальний семінар «Презентація міжнародного досвіду з оцінки рівня піратства», в якому брали участь представники правоохоронних, контролюючих, митних та судових органів і фахівці державної системи правової охорони інтелектуальної власності. На семінарі викладали радники Датського відомства з патентів і торговельних марок. У презентаціях та під час практичних вправ європейські експерти проаналізували міжнародний досвід з оцінки рівня піратства, значну увагу приділили питанням опрацювання української статистики та визначення рівня відповідних порушень в Україні. Європейські фахівці розповідали про вплив злочинності у сфері інтелектуальної власності на економіку, цінність інтелектуального продукту для суспільства, а також зупинилися на аспектах охорони здоров'я та безпеки споживачів, боротьби з організованою злочинністю тощо.

Один з компонентів проекту TWINNING спрямований на підвищення професійного рівня суддів господарських, адміністративних та місцевих загальних судів України. Протягом року іспанські судді провели перші тренінги для суддів господарських судів та судів загальної юрисдикції. Дуже важливо, що такі заходи навчального характеру проводять діючі європейські судді, що значно полегшує

спілкування між учасниками та сприяє ефективнішому засвоєнню та розумінню навчального матеріалу вітчизняними суддями.

У квітні відбувся візит до України судді Верховного суду Італії, члена Першої палати з розгляду справ у сфері інтелектуальної власності, банкрутства, сімейних справ Вітторіо Рагонесі, який проаналізував положення Господарського процесуального кодексу та Цивільного процесуального кодексу України на їх відповідність вимогам Директиви № 2004/48/ЄС та надав свої пропозиції фахівцям ДСІВ для їх врахування під час роботи з удосконалення законодавства.

У травні європейські експерти та українські фахівці працювали над адаптацією законодавства України до законодавства ЄС, зокрема над розробленими законопроектами про правову охорону торговельних марок, компонування напівпровідникових виробів, правову охорону промислових зразків та винаходів і корисних моделей.

У вересні нашу країну відвідала Голова Іспанського відомства з питань патентів і торговельних марок пані Патрісія Гарсія-Ескудеро. Дуже приємно зауважити, що Голова одного з провідних європейських патентних відомств знайшла можливість та час завітати до України, особливо у сучасний складний період перетворень та реформ в її економічній і політичній сферах.

У рамках візиту пані Гарсія-Ескудеро ознайомила з роботою українського органу експертизи заявок на об'єкти промислової власності та відвідала розташовану в Укрпатенті експозицію Музею правової охорони інтелектуальної власності. А основною метою перебування керівника Іспанського відомства в Україні була презентація досвіду роботи, набутого Іспанією у сфері правової охорони інтелектуальної власності за останні роки. Українські фахівці ознайомилися з організаційною структурою та основними засадами діяльності очолюваного нею Відомства, механізмами міжвідомчої співпраці в Іспанії, принципами взаємодії відомства з малим і середнім бізнесом, роботою електронних сервісів з реєстрації заявок, досвідом проведення інформаційних кампаній та масових заходів, присвячених правовій охороні інтелектуальної власності.

Навесні європейські експерти провели ряд зустрічей з представниками Державної фіс-

кальної служби з метою визначення навчальних потреб та розробки навчальних програм для тренінгів українських митників, які відбудуться вже в наступному році.

Протягом року в рамках реалізації компоненту проекту «Посилення аналітичного потенціалу ДСІВ» європейські експерти разом з українськими колегами із ДСІВ, правоохоронних органів та приватного сектору провели низку зустрічей з метою обговорення питання щодо оцінки рівня піратства в Україні. У результаті цієї кропіткої роботи розроблено проект методології оцінки рівня піратства. Очікується, що після підготовки європейськими експертами посібника з використання цієї методології, всі зацікавлені сторони зможуть визначати рівень піратства в нашій країні та отримувати об'єктивні дані.

У звітному році також щокварталу проводилися засідання Наглядової Ради проекту, в якому брали участь керівники проекту від України, Іспанії та Данії, представники Національного агентства України з питань державної служби та Представництва ЄС в Україні. Наглядова Рада є платформою для ефективного діалогу всіх задіяних у проєкті сторін, яка дозволяє визначити існуючі проблемні питання та шляхи їх вирішення.

4.3. Співробітництво з Європейським патентним відомством

Протягом року Європейське патентне відомство (ЄПВ) традиційно запрошувало українських експертів до участі в роботі спеціалізованих тренінгів та семінарів Європейської патентної академії ЄПВ для ознайомлення з останніми світовими тенденціями щодо проведення експертизи заявок, особливостями проведення патентного пошуку та специфікою використання різноманітних пошукових баз даних.

Враховуючи бурхливий розвиток новітніх технологій, ЄПВ останні кілька років робить акцент на проведенні дистанційних курсів, що дозволяє охопити якомога більшу кількість фахівців, зокрема й українських експертів.

Крім того, українські фахівці брали участь у надзвичайно важливих щорічних заходах ЄПВ: засіданні користувачів пошукової системи EPOQUENet (м. Гаага, Нідерланди) та Конференції ЄПВ з патентної інформації (м. Копенгаген, Данія).

Слід сподіватися, що після підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, співробітництво між ДСІВ та ЄПВ, головним патентним відомством Європейського Союзу, буде лише активізуватися та отримає нові перспективи.

4.4. Співробітництво з Урядом США у сфері інтелектуальної власності

США, наш стратегічний партнер на міжнародній арені, у відносинах з Україною приділяють особливу увагу питанням захисту прав інтелектуальної власності.

Ще у 2013 році Офіс торговельного представника США (ОТП США) надав нашій державі статус «Пріоритетної іноземної країни» («Priority Foreign Country») у рамках «Спеціальної доповіді 301» («Special 301 Report») через суттєві проблеми у сфері захисту прав інтелектуальної власності. На думку американської сторони, Україна мала вирішити ряд проблем у сфері інтелектуальної власності, серед яких, зокрема, високий рівень піратства у мережі Інтернет; удосконалення діяльності організацій колективного управління, використання неліцензійного програмного забезпечення урядовими органами України.

Зважаючи на зусилля Уряду України, Уряд США у 2014 році прийняв рішення виділити Україну окремо (не присвоюючи їй найнижчий статус «Пріоритетної іноземної країни») і не вживати додаткових заходів у зв'язку зі складною політичною ситуацією в нашій державі. Але, при цьому, де-факто Україна залишалася «піратом №1» – найбільшим порушником прав інтелектуальної власності у світі.

У лютому звітного року в ОТП США (м. Вашингтон), відбулися чергові публічні слухання щодо «Спеціальної доповіді 301», в яких брала участь українська делегація. З американської сторони у слуханнях брали участь уповноважені представники близько 10 федеральних органів влади США, зокрема Державного департаменту, міністерств торгівлі, фінансів, праці, охорони здоров'я та сільськогосподарства США, а також представники Бюро реєстрації авторських прав та Офісу з питань прав інтелектуальної власності Адміністрації США з міжнародної торгівлі, представники недержавних організацій, зокрема об'єднань правовласників, у тому

числі і Міжнародного альянсу інтелектуальної власності, який виступав основним опонентом України в рамках спеціального розслідування.

Під час публічних слухань представники України ознайомили американських колег із заходами, які здійснив Уряд України з метою поліпшення ситуації у сфері правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності, та відповіли на запитання, які цікавили американську сторону. За інформацією Посольства України в США, американські посадовці, відповідальні за реалізацію політики у сфері інтелектуальної власності, залишилися задоволеними певним прогресом України у цій сфері, зокрема, готовністю української сторони до діалогу. Підтвердженням цього стало оприлюднення у квітні 2015 року щорічної «Спеціальної доповіді 301», в якій Україна вже офіційно переведена до «Переліку країн пріоритетного спостереження» («Priority Watch List»).

При цьому американські урядовці зауважили, що три проблемні питання, які були підставою для визначення України «Пріоритетною іноземною країною» у 2013 році, не були остаточно вирішені (Інтернет-піратство, використання неліцензійного програмного забезпечення органами виконавчої влади та проблемна ситуація у сфері колективного управління авторськими і суміжними правами).

Сполучені Штати Америки схвалили останні зусилля України, спрямовані на вирішення проблемних питань у цій сфері, та висловили сподівання, що в подальшому результатом діяльності Уряду України буде значне поліпшення ситуації як у контексті законодавчих реформ, так і правозастосування.

У травні в м. Києві відбулося п'яте засідання Українсько-Американської ради з торгівлі та



інвестицій. Серед інших, розглядалися і питання правової охорони та захисту інтелектуальної власності. Представники ДСІВ ознайомили американську сторону із заходами, що вживаються Урядом України з метою боротьби з піратством у мережі Інтернет, легалізації програмного забезпечення в органах державної виконавчої влади, а також удосконалення системи колективного управління. За результатами засідання оприлюднено спільну заяву, в якій сторони підкреслили важливість для обох країн подальшого прогресу в цій сфері. Сполучені Штати відзначили бажання України створити в країні прозору та ефективну систему правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності і висловили сподівання на продовження ефективної двосторонньої співпраці в майбутньому.

ДСІВ у співпраці з американською стороною щорічно проводить в Україні заходи просвітницького характеру, спрямовані на підвищення обізнаності її населення у сфері інтелектуальної власності.

Одним з інструментів такої співпраці є Програма розвитку комерційного права (CLDP) Офісу Генерального юридичного радника Міністерства торгівлі США, яка має унікальне завдання надавати технічну допомогу у сфері комерційного права державному та приватному сектору перехідних країн для підтримки їх економічного розвитку.

В лютому звітного року представники державної системи правової охорони інтелектуальної власності брали участь у семінарі з питань колективного управління авторськими правами в Україні, а в березні – в семінарі з питань виявлення та недопущення обігу контрафактної і піратської продукції в Україні. Обидва семінари стали чудовою нагодою для спільноти інтелектуальної власності обговорити проблемні питання у цій сфері та розробити окремі рекомендації щодо їх вирішення.

4.5. Двостороннє співробітництво

У березні Голова ДСІВ Алла Жарінова на запрошення Президента Патентного відомства Республіки Польща брала участь у Міжнародній конференції «Творчість та креативність для економіки», яка відбулася в м. Варшаві. Захід проводився під патронатом дружини Президента Республіки Польща та заступника Прем'єр-міністра – Міністра економіки Республіки Польща.

У Конференції брали участь представники державних органів Республіки Польща, відомств з питань інтелектуальної власності зарубіжних країн, асоціацій правовласників, вищих навчальних закладів та бізнес-спільноти.

Цьогорічна Міжнародна конференція була присвячена тематиці «Промисловий дизайн у бізнес-стратегії». Серед різноманітних питань порядку денного окрему увагу приділено питанням правової охорони інтелектуальної власності, зокрема промислових зразків, які відіграють ключову роль у підвищенні конкурентоздатності на внутрішньому та зовнішньому ринках.

З особливою увагою учасники обговорювали роль промислового дизайну в розбудові національної економіки, залученні іноземних інвестицій, створенні позитивного іміджу країни на міжнародній арені, а також питання імплементації спеціалізованих інформаційних систем для підтримки процесу прийняття рішень, створення потужної освітньої бази для підготовки молодих фахівців тощо.

У рамках заходу Голова ДСІВ провела зустріч з Президентом Патентного відомства Республіки Польща, під час якої сторони обговорили можливі напрямки двосторонньої співпраці та домовилися активізувати співробітництво між двома Відомствами у наступному році.



5 Забезпечення доступу громадськості до інформації, пов'язаної з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності

5.1. Інтернет-ресурси державної системи правової охорони інтелектуальної власності

Основними веб-ресурсами, які представляють державну систему правової охорони інтелектуальної власності України в мережі Інтернет, є:

- www.sips.gov.ua;
- www.ukrpatent.org;
- www.iii.ua;
- www.uacrr.org;
- www.fabrikaidei.kiev.ua.

У 2015 році тривала робота з актуалізації та вдосконалення офіційного веб-сайту Державної служби інтелектуальної власності України www.sips.gov.ua.

Протягом року на сторінках веб-сайту розміщено понад 1000 інформаційних матеріалів українською та англійською мовами, майже 500 з яких належать до категорії «Новини». Актуальною інформацією про заходи, які відбувалися в державній системі правової охорони інтелектуальної власності у звітному році, поповнено статичні та динамічні розділи. Опубліковано понад 500 фотоматеріалів з конференцій, семінарів, засідань тощо. Регулярно доповнювалися розділи та окремі рубрики, корисні як для фахівців системи, так і для заявників і зацікавлених осіб («Про ДСІВ», «Адміністративні послуги», «Нормативні і правові акти», «Доступ до публічної інформації», «Громадська рада», «Авторське право і суміжні права», «Відгуки» тощо).

У рамках Проекту співробітництва між органами влади держав-членів Європейського Союзу та країн-бенефіціарів TWINNING «Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні» на офіційному веб-сайті ДСІВ подавалася інформація про заходи, які відбулися в рамках цього проекту. Загалом розміщено понад 70 публікацій українською та англійською мовами.

Для підвищення рівня взаємодії з громадськістю протягом 2015 року створювалися нові розділи: «Ініціативи та пропозиції ДСІВ», «Атестація патентних повірених», «Діяльність ОКУ», «Щотижневі звіти про роботу ДСІВ» та ін. Відновлено рубрику «Електронна приймальня Голови ДСІВ».

З метою забезпечення прозорості та відкритості діяльності ДСІВ опубліковано електронні копії наказів ДСІВ про затвердження рішень Апеляційної палати і тексти цих рішень, прийнятих починаючи з 23 вересня 2011 року. У 2015 році на офіційному веб-сайті ДСІВ розпочато публікування поточних відомостей з державних реєстрів щодо інтелектуальної власності. Для забезпечення вільного доступу інтелектуальної спільноти та зацікавленої громадськості до інформації про зареєстровані об'єкти права інтелектуальної власності створено розділ «Державні реєстри». Тут розміщено нормативно-правові акти, які встановлюють порядок ведення державних реєстрів, а також відкриті поточні відомості щодо об'єктів інтелектуальної власності, представників у справах інтелектуальної власності, органі-

зацій колективного управління тощо. Розділ охоплює відомості з 10 Державних реєстрів.

Для забезпечення прав правовласників та інших зацікавлених осіб на подачу заперечень проти реєстрації знаків для товарів і послуг, які можуть порушувати їхні права, з метою своєчасного відстеження таких заявок та недопущення їхньої реєстрації, ДСІВ відкрито доступ до інтерактивної БД «Заявки на знаки для товарів і послуг, прийняті до розгляду».

Загалом за рік на офіційному веб-сайті ДСІВ створено понад 40 розділів/підрозділів/ рубрик.

Відвідуваність веб-ресурсу www.sips.gov.ua в середньому становила понад 24 тисячі користувачів на місяць; в цілому за 2015 рік веб-ресурс відвідали понад 290 тисяч користувачів. Протягом року користувачами з різних країн світу (України, Росії, США, Німеччини, Індії, Польщі та ін.) переглянуто понад 1 млн. сторінок (рисунки 5.1, 5.2, табл. 5.1).

У 2015 році на електронні адреси ДСІВ надійшло понад 500 листів, переважно щодо адміністративних послуг, авторського права та суміжних прав, охорони об'єктів промислової власності.

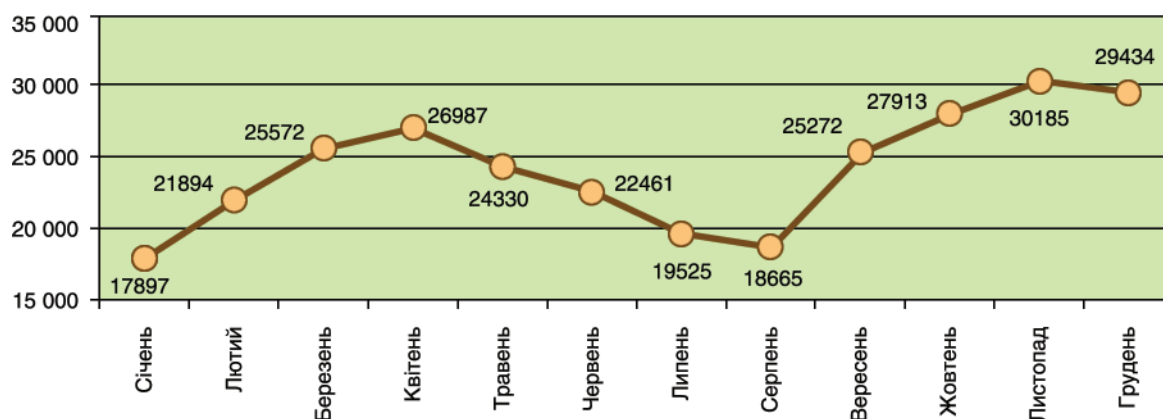


Рисунок 5.1. Кількість відвідувачів офіційного веб-сайту Державної служби інтелектуальної власності України (www.sips.gov.ua) у 2015 році

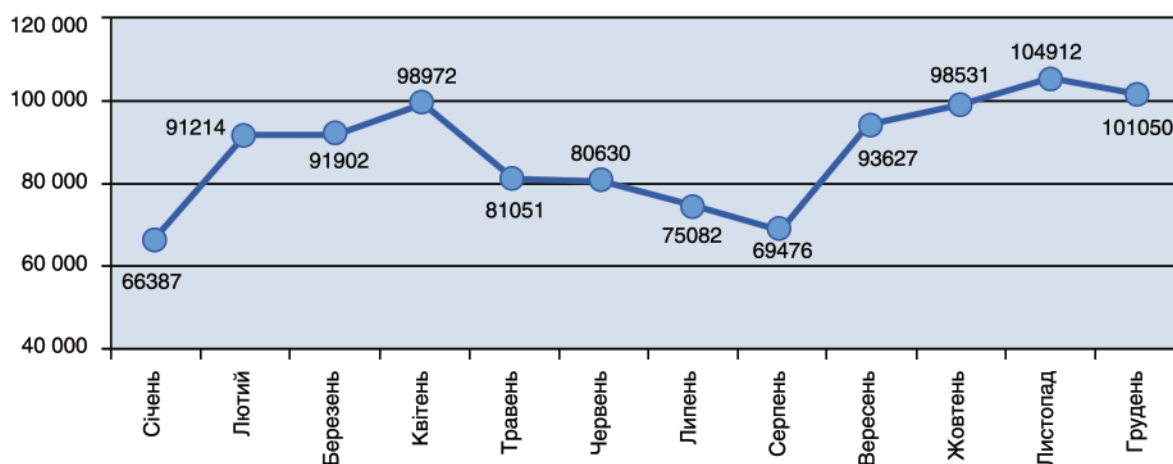


Рисунок 5.2. Кількість відвіданих сторінок офіційного веб-сайту Державної служби інтелектуальної власності України (www.sips.gov.ua) у 2015 році

Таблиця 5.1. Країни-відвідувачі офіційного веб-сайту Державної служби інтелектуальної власності України (www.sips.gov.ua), ТОП-10, %

Україна	Росія	США	Не визначено	Німеччина	Індія	Польща	Білорусь	Велика Британія	Нідерланди
92,0	1,8	1,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2

Веб-сайт Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) – www.ukrpatent.org – теж зазнав змін та оновлень у 2015 році. На його сторінках розміщено понад 560 інформаційних матеріалів, зокрема майже 300 новин та понад 350 фотоматеріалів. Традиційно оновлювалися статичні розділи: «Бази даних та інформаційно-довідкові системи», «Патентно-інформаційні фонди», «Користувачам патентної інформації» тощо. Реструктуризовано розділи «Керівництво», «Заходи», «Статті».

У 2015 році майже 482 тис. осіб відвідали веб-сайт Укрпатенту. Цей показник на 50 тис. перевищує такий 2014 року. Загальна кількість відвіданих сторінок веб-ресурсу перевищує 1 млн. 200 тис. (рисунки 5.3, 5.4, таблиця 5.2).

Для забезпечення актуальності та інформативності веб-ресурсів державної системи правової охорони інтелектуальної власності здійснювався моніторинг усіх розділів та рубрик, пов'язаних з патентно-інформаційною діяльністю. Протягом 2015 року:

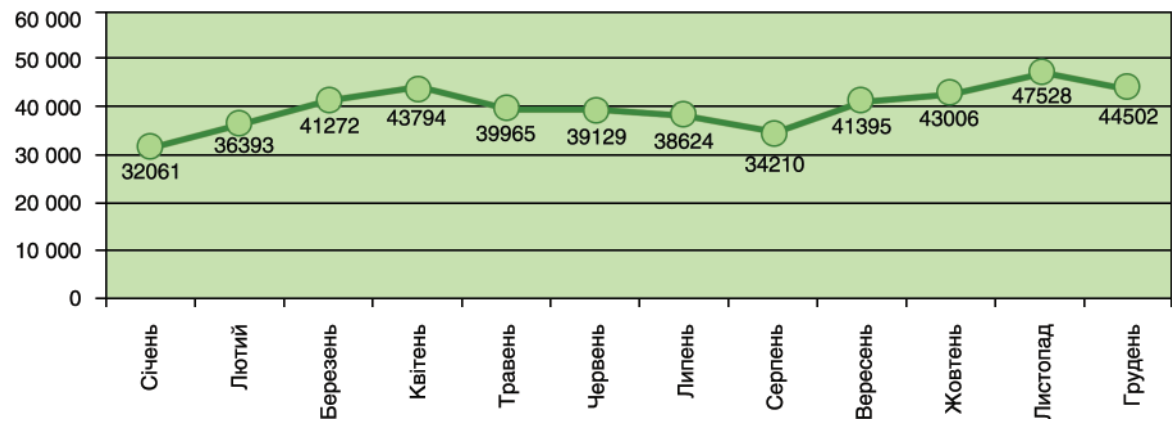


Рисунок 5.3. Кількість відвідувачів веб-сайту Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (www.ukrpatent.org) у 2015 році

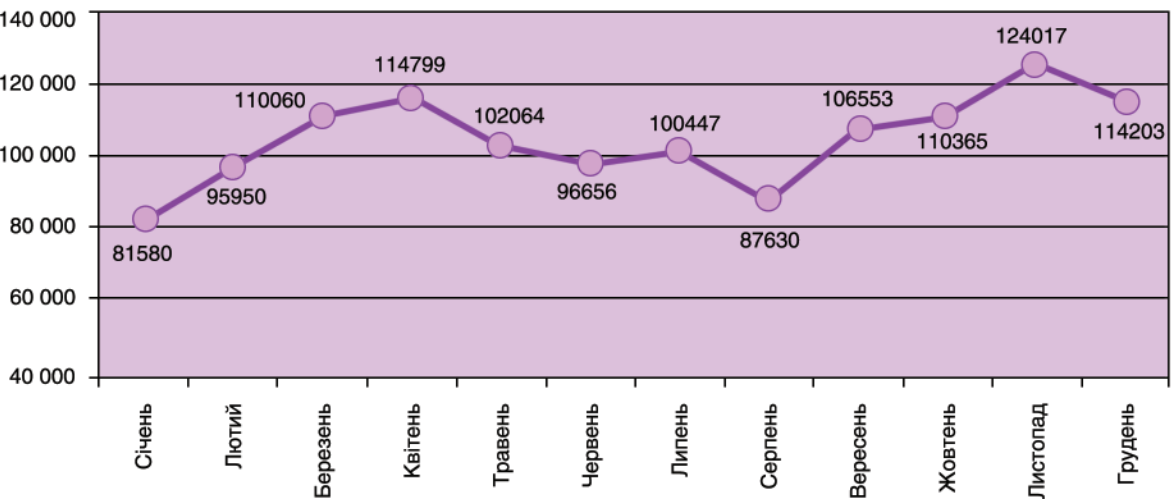


Рисунок 5.4. Кількість відвіданих сторінок офіційного веб-сайту Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (www.ukrpatent.org) у 2015 році

Таблиця 5.2. Країни-відвідувачі веб-сайту Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (www.ukrpatent.org), ТОП-10, %

Україна	Росія	США	Німеччина	Не визначено	Кенія	Індія	Білорусь	Нідерланди	Велика Британія
93,0	1,6	1,0	0,4	0,3	0,3	0,	0,3	0,2	0,2

- в рубриці «Стандарти BOIB» розділу «Стандарти у сфері інтелектуальної власності» розміщено вперше виконані неофіційні переклади стандартів BOIB ST. 13 «Рекомендації щодо нумерації заявок об'єктів промислової власності (ОПВ)» та ST. 1 «Рекомендації щодо мінімуму елементів даних, необхідних для однозначної ідентифікації патентного документа», а також актуалізовано інформацію стосовно стандартів BOIB та можливостей доступу до їх текстів офіційними мовами публікації стандартів і українською мовою;

- актуалізовано інформацію в рубриках «Описи до патентів України на винаходи і корисні моделі» та «Офіційний бюлетень «Промислова власність»» розділу «Офіційні публікації», «Патентно-інформаційні продукти на оптичних носіях», зокрема підрубрика «Регіональний патентно-інформаційний продукт країн СНД CISPATENT», «Патентно-інформаційні фонди», «Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності», а також у рубриках «Загальні відомості», «Новини патентної інформації та документації» і «Безоплатні навчальні та довідкові матеріали ЄПВ» розділу «Користувачам патентної інформації» веб-сайту Укрпатенту;

- актуалізовано «Перелік адрес зарубіжних баз даних об'єктів промислової власності, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті» та «Перелік науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті».

5.2. Забезпечення доступу громадськості до публічної інформації

У 2015 році для забезпечення прозорості та відкритості діяльності ДСІВ та доступу громадськості до інформації, що становить суспільний інтерес, на виконання вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» на офіційному веб-сайті ДСІВ www.sips.gov.ua оприлюднено:

- Державний реєстр патентів України на винаходи,
- Державний реєстр патентів України на корисні моделі,
- Державного реєстру патентів України на промислові зразки,
- Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг,

- Державний реєстр України назв місць походження та географічних зазначень походження товарів і прав на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів,

- Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем,

- Реєстр обліку організацій колективного управління,

- Реєстр уповноважених організацій колективного управління,

- Реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення,

- Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

5.3. Інтерактивні бази даних та інформаційно-довідкові системи

У звітному році постійно удосконалювалися інтерактивні бази даних (БД) та інформаційно-довідкові системи (ІДС), що містять відомості про ОПВ. За результатами їх моніторингу здійснено заходи з удосконалення спеціалізованої БД «Відомості про винаходи (корисні моделі), зареєстровані в Україні», БД «Відомості про заявки на винаходи, які прийняті до розгляду», БД «Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня «Промислова власність»». Зокрема, враховано новий формат подання класифікаційних індексів МПК-2015.01 при публікації національної патентної документації. Також доопрацьовано БД та ІДС стосовно ОПВ у частині представлення бібліографічних даних, мовного інтерфейсу, пошукових функцій та розширення доступних для користувачів відомостей.

5.4. Офіційні та інформаційні видання

Відповідно до Положення про офіційні видання державної системи правової охорони інтелектуальної власності, затвердженого наказом ДСІВ від 8 грудня 2011 року № 243-н, у звітному році регулярно, двічі на місяць, видавався офіційний бюлетень «Промислова власність» та чотири рази на рік – офіційний бюлетень «Авторське право і суміжні права». Також у звітному році видано Каталог Державних реєстрацій та Річний показник до офіційного бюлетеня «Промислова власність» за 2014 рік.

З 2015 року офіційний бюлетень «Авторське право і суміжні права» та Каталог Державних реєстрацій видаються в електронній формі на оптичному диску CD-ROM у широковживаному форматі PDF. Вони є точною копією контрольного примірника, який видається на паперовому носії. Крім того, електронні версії цих видань з грудня 2015 року доступні для ознайомлення на офіційному веб-сайті ДСІВ www.sips.gov.ua.

Для вдосконалення процедури публікації відомостей про об'єкти права інтелектуальної власності в офіційних виданнях державної системи правової охорони інтелектуальної власності у звітному році внесено зміни до «Інструкції про порядок публікації відомостей у деяких офіційних виданнях державної системи правової охорони інтелектуальної власності».

У табл. 5.3 представлено дані про загальну кількість опублікованих у 2015 році відомостей щодо ОПВ.

Концепцією розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності на 2009–2014 роки передбачалось здійснення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення постійного комплектування патентно-

інформаційних ресурсів України національною патентною документацією, удосконалення цього процесу шляхом поступового переходу до комплектування офіційними публікаціями виключно на електронних носіях.

У рамках виконання згаданих вище заходів та враховуючи суттєве зменшення потреби у публікаціях на паперовому носії за рахунок нових можливостей доступу до національної патентної документації, в останні роки припинено видання та, відповідно, комплектування описами до патентів на винаходи (корисні моделі) на папері та останніми редакціями міжнародних класифікацій ОПВ на паперовому носії (які раніше надавалися як додатки до офіційного бюлетеня «Промислова власність» на паперовому носії).

Враховуючи сучасні світові тенденції у сфері доступу до патентної документації, з № 1 за 2015 рік припинено тиражування офіційного бюлетеня «Промислова власність» на паперовому носії для цілей комплектування патентних фондів організацій України національною патентною документацією.

Натомість, для зручності користування інформаційними продуктами державної системи правової охорони інтелектуальної влас-

Таблиця 5.3. Кількість опублікованих у 2015 році відомостей щодо об'єктів промислової власності

Вид публікації	Кількість публікацій
Заявки на винаходи, прийняті до розгляду	4 286
Патенти України на винаходи	3 013
Патенти України на корисні моделі	8 153
Патенти України на промислові зразки	2 521
Свідоцтва України на знаки для товарів і послуг	12 388
Знаки, визнані добре відомими в Україні	8
Заявки на реєстрацію кваліфікованих зазначень походження товарів та/або права на використання кваліфікованих зазначень походження товарів, які прийняті до розгляду	2
Реєстрація кваліфікованих зазначень походження товарів	22
Реєстрація права на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів	—
Знаки, зареєстровані відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні	8 206
Топографії інтегральних мікросхем	—

Таблиця 5.4. Розповсюдження патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях у 2015 році

Патентно-інформаційний продукт	Безоплатна розсилка		Платна розсилка	Разом
	організації України	відомства або організації з інтелектуальної власності		
Річні комплекти				
CD-ROM «Офіційний бюлетень «Промислова власність»»	31	16	1	48
CD-ROM «Винаходи в Україні»	28	6	1	35
CD-ROM «Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг»	5	—	14	19
CD-ROM «Промислові зразки, зареєстровані в Україні»	—	—	2	2
Ретроспективні акумулятивні диски				
DVD «Знаки для товарів і послуг, зареєстровані в Україні» (за 1993–2015 рр.)	—	—	2	2
DVD «Промислові зразки, зареєстровані в Україні» (за 1993–2015 рр.)	—	—	—	—

ності України розроблено електронну версію офіційного бюлетеня «Промислова власність» на оптичному диску CD-ROM у широковживаному форматі PDF з інтегрованою пошуковою системою. Диск містить зручний інтерфейс користувача та проіндексовані PDF-файли розділів бюлетеня. Інтегрована пошукова система дозволяє на інтуїтивно зрозумілому рівні виконувати пошук за будь-якими ключовими словами.

У звітному періоді продовжувалося безоплатне комплектування патентних фондів організацій України національною патентною документацією – офіційним бюлетенем «Промислова власність» на CD-ROM та національним CD-ROM «Винаходи в Україні», які використовуються і для міжнародного обміну патентною документацією із зарубіжними відомствами. У рамках обміну продовжувалась розсилка патентної документації України на оптичних дисках усім відомствам-партнерам, крім тих, які зі свого боку ініціювали припинення взаємного обміну. У табл. 5.4 наведено дані про розповсюдження національних патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях у 2015 році

5.5. Фонд патентної документації громадського користування

Протягом звітного періоду тривало комплектування Фонду патентної документації громадського користування (ФГК), призначеного для забезпечення доступу широкого кола громадськості до патентної інформації, необхідної для вивчення та аналізу в процесі створення, правової охорони та використання ОПВ. ФГК комплектувався національною та зарубіжною патентною документацією, передусім на оптичних дисках, та поповнився 9 примірниками офіційних бюлетенів патентних відомств на папері, понад 5 тисячами примірників описів на папері та майже 600 оптичними дисками. Станом на 31.12.2015 рік ФГК налічував майже 20,7 тисяч примірників офіційних бюлетенів та понад 433 тисячі примірників описів на папері, а колекція оптичних дисків становить понад 28 тисяч одиниць.

Інформація про склад ФГК та відомості про його щоквартальні поповнення публікувалися у відповідних рубриках на веб-сайтах ДСІВ (www.sips.gov.ua) і Укрпатенту (www.ukrpatent.org), а також веб-сторінці відділення інновацій Укрпатенту (www.iii.ua).

6 Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців. Поширення знань у сфері інтелектуальної власності

6.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців

У 2015 році з метою поширення знань у сфері інтелектуальної власності ДСІВ спільно з Укрпатентом були проведені семінари та круглі столи на теми: «Порядок визнання права попереднього користування на промисловий зразок», «Практика проведення судової експертизи: проблеми та шляхи вирішення», «Практика розгляду спорів з питань інтелектуальної власності в судах України», «Практика розгляду заперечень Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України», «Виконання судових рішень: практика та проблеми».

Перелік заходів з питань інтелектуальної власності державної системи правової охорони інтелектуальної власності, що відбулися у 2015 році, наведено у додатку 2.

Атестація представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених)

Станом на 31 грудня 2015 року зареєстровано 467 представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), які надають послуги у сфері охорони прав інтелектуальної власності.

У рамках підготовки до атестації представників у справах інтелектуальної власності у 2015 році у зв'язку із кадровими змінами були видані відповідні накази ДСІВ про утворен-

ня нового складу атестаційної та апеляційної комісій. Розроблено нову редакцію Порядку складання кваліфікаційних екзаменів кандидатами у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені) та критерії оцінки результатів цих екзаменів, затверджену рішенням атестаційної комісії ДСІВ. Затверджено екзаменаційні завдання усних і письмових екзаменів на 2015 рік для проведення тестового контролю рівня знань кандидатів у патентні повірені за спеціалізаціями: «Винаходи і корисні моделі», «Промислові зразки», «Компонування (топографії) інтегральних мікросхем», «Торговельні марки (знаки для товарів і послуг)», «Географічні зазначення (зазначення походження товарів)», «Юридичні послуги». Затверджено склад екзаменаційної комісії.

Протягом звітнього року до ДСІВ надійшло 35 заяв на атестацію від кандидатів у патентні повірені, за результатами розгляду яких до складання кваліфікаційних іспитів та атестації атестаційною комісією було допущено 35 кандидатів.

Відповідно до Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.1994 р. № 545 (зі змінами), кваліфікаційні екзамени є складовою процедури атестації патентних повірених і обов'язкові для атестації кандидата як патентного повіреного за всіма або кількома заявленими ним спеціалізаціями майбутньої діяльності.



Фахівцям державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні було вручено сертифікати про успішне завершення навчального курсу проекту ЄС TWINNING «Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні»



Кваліфікаційні екзамени кандидатів у патентні повірені були проведені у визначеному ДСІВ вищому навчальному закладі – Інституті інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві. Цей навчальний заклад має ліцензію на право провадження освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою та підвищенням кваліфікації фахівців за спеціальністю «Інтелектуальна власність», та відповідну матеріально-технічну базу для проведення таких кваліфікаційних екзаменів.

За результатами співбесіди з кандидатами у патентні повірені, проведеної атестаційною комісією ДСІВ 11 грудня 2015 року, та з урахуванням результатів кваліфікаційних екзаменів 28 осіб були атестовані як представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені).

6.2. Стимулювання творчої діяльності

З метою популяризації сфери інтелектуальної власності, підтримки та заохочення винахідницької та інноваційної діяльності ДСІВ у 2015 році проведено низку просвітницьких заходів.

24 квітня 2015 року в ході Міжнародного форуму по боротьбі з підробками та піратством відбулося нагородження Золотою медаллю BOIV українського винахідника Вадима Машталіра.

Вадим Машталір, підполковник, заслужений винахідник України, кандидат історичних наук, начальник інформаційно-аналітичного відділу, заступник начальника інформаційно-аналітичного управління Головного управління персоналу Генерального штабу Збройних Сил України, учасник бойових дій в зоні АТО, є фахівцем у галузях електромагнітних перетворювачів енергії, авіації, аерокосмічної техніки, дистанційного навчання, пам'ятко-охоронної

діяльності і музейної справи, топографічного і геодезичного забезпечення, патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи. Винахідник має значний творчий доробок. На його рахунку

понад 40 наукових праць, понад 50 патентів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, а також низка свідоцтв на об'єкти авторського права з різних галузей. Перемагав у галузевих конкурсах на кращий винахід року (нагороджений дипломами I, II та III ступенів).

17 вересня 2015 року під час засідання Колегії ДСІВ урочисто вручили медаль BOIV українському винахіднику О.Є. Колосову.

Почесну нагороду до Дня винахідника та раціоналізатора України Олександр Євгенович дістав за вагомий внесок у науково-технічний прогрес хімічного комплексу нашої держави. Це цілком заслужена медаль: Олександр Колосов – відомий науковець, винахідник, патентознавець, академік загально технічного відділення Академії наук вищої освіти України, доктор технічних наук, провідний науковий співробітник інженерно-хімічного факультету НТУУ «КПІ», заслужений винахідник НТУУ «КПІ», патентний повірений України, а також неодноразовий лауреат вітчизняних та міжнародних конкурсів винаходів та нових технологій. Особистий творчий доробок О.Є. Колосова – це понад 500 друкованих праць, зокрема три монографії з питань винахідництва. Він є автором (співавтором) 26 авторських свідоцтв СРСР, 93 патентів України на винаходи та корисні моделі (у 25 з них є одноосібним винахідником).

29 травня 2015 року в Центральному науково-дослідному інституті озброєння та військової техніки Збройних сил України відбулася науково-практична конференція «Винахід заради перемоги: обмін досвідом модернізації та ремонту бойової техніки і озброєння в умовах АТО». ДСІВ нагородила українських новаторів почесними кубками за їхні досягнення.

20–26 липня на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка (КНУ) працювала Літня школа з інтелектуальної власності. Роботу цьогорічної Літньої школи забезпечив Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України спільно з кафедрою інтелектуальної власності КНУ за підтримки ДСІВ.

Протягом навчального курсу слухачі, серед яких – студенти випускних курсів вишів, викладачі та молоді фахівці сфери інтелектуальної власності, опанували теоретичний курс з інтелектуальної власності та мали нагоду взяти участь у тематичних практичних заняттях за програмою Літньої школи з інтелектуальної власності ВОІВ.

18 вересня 2015 року в Києві пройшла III Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності.

Цьогорічний захід проходив у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка і був присвячений актуальній на сьогодні темі «Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри».

Конференція проходила за підтримки ДСІВ, а організаторами заходу традиційно виступив Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України спільно з Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві та ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет».

22 жовтня 2015 року в київському Будинку офіцерів Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України урочисто нагородив переможців традиційного Всеармійського конкурсу «Кращий винахід року».

Конкурс відбувався за активної підтримки ДСІВ. У ньому брали участь близько 300

винахідників з 18 військових частин, установ та структурних підрозділів ЗС України, які подали 226 заяв на розгляд комісії Конкурсу. Важливо й те, що серед конкурсантів – винахідники з військ, які беруть участь у бойових діях.

2–11 грудня 2015 року в рамках Всеукраїнського тижня права фахівці ДСІВ та Укрпатенту провели ряд освітніх заходів на тему «Реалізація і захист прав людини у сфері інтелектуальної власності» у навчальних закладах та на підприємствах. 2 грудня програму розпочав просвітницький захід на тему «Як захистити результат своєї творчої праці у науково-технічній сфері?» для студентів та викладачів НТУУ «КПІ».

9 грудня 2015 року в приміщенні Торгово-промислової палати України відбулася спеціальна науково-практична конференція «Інтелектуальна власність та фармацевтична промисловість» Школи молодих науковців ПАТ «Фармак».

Програма заходів з питань ІВ в рамках Всеукраїнського тижня права продовжилася 10 грудня 2015 року зустріччю у форматі ед'ютейнменту з учнями гімназії № 143 Оболонського району м. Києва. Співробітники ДСІВ та Укрпатенту провели урок для 11-го (математичного) класу.

11 грудня 2015 року Всеукраїнський тиждень права завершився зустріччю з провідними фахівцями ДП «Антонов», присвяченою договорам про передачу прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Підсумовуючи результати заходів з ІВ, проведених у рамках Всеукраїнського тижня права, варто зауважити: фахівці державної системи правової охорони ІВ і працівники зазначених підприємств, а також викладачі, студенти та учні відзначили інформативність та актуальність зустрічей у запропонованих форматах. Також було наголошено на необхідності їх подальшого проведення на постійній основі з метою поширення знань з ІВ серед широких верств суспільства.



Додатки

1. Статистика

1.1. Заявки на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	Національна процедура					Процедура PCT				
		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	Усього	2926	2834	3132	2674	2505	2321	2110	2286	2139	1992
UA	Україна	2638	2483	2854	2454	2265	1	1	3	2	2
AT	Австрія	4	4	2	4	1	49	44	48	53	41
AU	Австралія	—	2	2	1	3	24	16	11	16	12
BE	Бельгія	5	7	—	2	2	56	54	42	44	39
BY	Білорусь	11	16	3	8	—	1	1	—	—	1
CA	Канада	4	5	4	1	2	7	12	23	20	12
CH	Швейцарія	14	26	7	8	8	220	218	245	257	227
CN	Китай	4	2	4	14	1	32	22	42	27	23
CY	Кіпр	1	3	7	2	6	2	3	4	2	—
CZ	Чехія	4	2	1	2	4	12	5	10	9	15
DE	Німеччина	49	51	59	27	42	459	360	359	309	262
DK	Данія	4	3	5	2	5	50	38	41	44	40
ES	Іспанія	3	1	1	1	1	33	36	33	38	26
FI	Фінляндія	2	1	2	1	1	22	30	15	22	20
FR	Франція	13	14	25	21	6	161	126	145	114	105
GB	Велика Британія	2	4	6	3	14	108	91	91	94	89
HU	Угорщина	—	1	3	—	—	15	15	12	6	7
IE	Ірландія	—	1	—	—	2	5	9	12	12	24
IL	Ізраїль	1	3	1	1	1	10	12	12	22	30
IN	Індія	1	—	1	—	2	26	22	23	13	18
IT	Італія	3	2	7	4	1	73	67	78	56	68
JP	Японія	5	33	10	5	6	105	86	91	100	67
KR	Корея, Республіка	1	1	2	2	1	28	11	23	13	19
LU	Люксембург	—	2	1	—	2	41	13	21	20	24
NL	Нідерланди	4	3	3	3	1	70	63	53	63	41
NO	Норвегія	1	—	—	—	—	9	9	12	7	13
PL	Польща	6	7	5	11	10	7	9	19	26	24
RU	Російська Федерація	28	31	27	25	29	48	68	104	31	32
SE	Швеція	—	4	1	4	2	39	27	30	48	38
SK	Словаччина	1	—	—	—	—	—	5	1	2	2
US	США	100	106	77	54	80	539	562	598	622	608
VG	Віргінські острови (Брит.)	—	6	1	1	—	5	5	6	1	1
ZA	Південна Африка	1	—	—	—	—	11	7	17	3	—
	Інші	16	10	11	13	7	53	63	62	43	62

1.2. Заявки на винаходи (розподіл за регіонами України)

Регіон	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	2639	2484	2857	2456	2267
Автономна Республіка Крим	41	29	32	5	7
Вінницька	34	41	63	55	50
Волинська	18	12	7	15	14
Дніпропетровська	246	273	296	273	226
Донецька	233	220	157	98	49
Житомирська	27	38	25	29	21
Закарпатська	61	58	43	55	54
Запорізька	85	75	102	87	98
Івано-Франківська	47	36	44	51	49
Київська	88	76	73	76	114
Кіровоградська	13	13	19	6	13
Луганська	90	63	59	35	18
Львівська	100	96	104	119	94
Миколаївська	42	41	46	69	33
Одеська	106	83	171	142	165
Полтавська	34	28	30	23	27
Рівненська	10	11	9	14	11
Сумська	35	29	55	40	35
Тернопільська	21	21	17	49	21
Харківська	323	346	376	339	338
Херсонська	43	23	28	30	16
Хмельницька	15	20	17	12	13
Черкаська	15	16	31	18	14
Чернівецька	9	12	11	11	12
Чернігівська	21	13	14	14	9
м. Київ	800	752	971	777	751
м. Севастополь	71	48	45	4	5
Некласифіковані	11	11	12	10	10

1.3. Заявки на винаходи (розподіл за основними технічними напрямками)

Технічний напрям	Національні заявники					Іноземні заявники				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	2639	2484	2857	2456	2267	2608	2460	2561	2357	2230
Електротехніка	236	275	245	212	153	199	151	164	165	120
Електрообладнання, електричні прилади, електроенергія	141	146	129	124	80	46	63	59	47	35
Аудіо-відео техніка	9	11	12	7	9	15	13	27	52	27
Телекомунікації	19	23	20	20	14	9	6	6	6	1
Цифровий зв'язок	–	8	5	4	3	98	39	32	25	25
Основні способи зв'язку	18	19	26	7	5	0	2	7	11	–
Обчислювальна техніка	33	40	43	31	33	16	18	20	15	25
Інформаційні технології для управлінських цілей	4	7	3	3	1	8	8	11	7	6
Напівпровідники	12	21	7	16	8	7	2	2	2	1
Прилади	447	448	526	456	372	117	93	114	107	86
Оптика	17	17	16	10	10	15	2	7	5	1
Вимірювання	209	219	213	176	123	23	26	37	42	23
Аналіз біологічних матеріалів	20	22	25	31	30	5	7	10	9	9
Контроль	26	34	40	34	30	9	10	9	8	9
Медична техніка	175	156	232	205	179	65	48	51	43	44
Хімія	788	778	868	777	505	1664	1576	1616	1481	1397
Органічна тонка хімія	61	68	59	30	27	468	385	384	396	358
Біотехнологія	19	20	22	37	17	171	200	192	200	190
Лікарські препарати	95	87	108	113	79	352	348	356	322	330
Макромолекулярна хімія	17	11	21	20	10	42	26	37	27	29
Харчова хімія	84	124	180	171	108	114	100	131	95	56
Хімічна сировина	98	65	75	72	46	231	240	237	179	221
Матеріали, металургія	180	182	160	127	71	146	108	114	115	98
Способи обробки поверхні, покриття	41	35	66	46	31	33	33	49	40	32
Мікроструктурні та нанотехнології	4	–	4	5	5	–	–	3	1	–
Хімічні технології	117	104	111	105	65	65	91	74	69	55
Екотехнології	72	82	62	51	46	42	45	39	37	28
Машинобудування	820	669	886	635	493	426	448	448	353	352
Маніпулювання, транспортування	62	52	54	34	38	94	124	89	82	97
Металорізальні верстати	98	95	78	74	51	58	40	42	29	27
Двигуни, насоси, турбіни	159	125	162	100	93	40	54	41	40	36
Ткацькі верстати та папероробні машини	13	22	21	12	11	18	31	18	16	19
Інші спеціальні машини	233	173	263	188	107	80	93	119	97	105
Термічне виробництво та прилади	73	52	83	69	79	62	41	41	28	28
Механічні деталі	67	50	73	66	49	37	36	39	25	15
Транспорт	115	100	152	92	65	37	29	59	36	25
Інші галузі	232	213	188	177	127	189	178	197	234	193
Меблі, ігри	32	21	25	27	18	26	21	41	25	20
Інші споживчі товари	34	25	19	25	17	73	80	77	113	104
Будівництво	166	167	144	125	92	90	77	79	96	69
Інші та некласифіковані	116	101	144	199	617	13	14	22	17	82

1.4. Патенти на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	2011	2012	2013	2014	2015
	Усього	4061	3405	3635	3319	3014
UA	Україна	1902	1557	1743	1701	1516
AT	Австрія	45	30	42	45	49
AU	Австралія	11	8	9	10	8
BE	Бельгія	78	51	49	32	32
BG	Болгарія	4	1	–	2	51
BY	Білорусь	1	2	14	1	2
CA	Канада	19	16	18	14	13
CH	Швейцарія	190	182	171	141	154
CN	Китай	14	15	30	24	21
CZ	Чехія	13	11	12	5	4
DE	Німеччина	385	332	306	306	239
DK	Данія	54	52	38	29	24
ES	Іспанія	13	18	21	27	24
FI	Фінляндія	23	26	41	22	20
FR	Франція	172	124	120	127	94
GB	Велика Британія	80	61	80	75	43
HR	Хорватія	3	1	–	1	1
HU	Угорщина	12	17	12	16	10
IE	Ірландія	10	7	7	3	10
IL	Ізраїль	10	10	10	6	4
IN	Індія	14	14	14	14	10
IT	Італія	69	51	63	56	41
JP	Японія	86	99	95	62	81
KR	Корея, Республіка	22	20	16	17	13
LI	Ліхтенштейн	4	1	2	1	1
LU	Люксембург	9	16	27	20	16
NL	Нідерланди	65	62	52	31	50
NO	Норвегія	10	3	5	4	11
PL	Польща	14	13	7	13	14
RU	Російська Федерація	80	54	101	66	50
SE	Швеція	48	35	32	20	26
SI	Словенія	10	6	4	4	1
SK	Словаччина	1	2	2	1	1
US	США	539	459	443	346	368
ZA	Південна Африка	5	14	6	9	6
	Інші	46	35	43	68	6

1.5. Патенти на винаходи (розподіл за основними технічними напрямками)

Технічний напрям	Національні власники					Іноземні власники				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	1902	1557	1743	1701	1516	2159	1848	1892	1618	1498
Електротехніка	188	155	180	194	108	244	214	203	106	82
Електрообладнання, електричні прилади, електроенергія	107	75	99	83	43	31	35	26	35	25
Аудіо-відео техніка	13	9	5	6	3	14	7	14	17	14
Телекомунікації	24	18	15	26	9	43	26	10	4	3
Цифровий зв'язок	4	2	1	6	3	122	129	123	30	21
Основні способи зв'язку	12	16	19	28	8	6	3	5	2	7
Обчислювальна техніка	13	23	24	33	34	16	12	18	16	10
Інформаційні технології для управлінських цілей	–	–	2	–	–	10	2	5	2	2
Напівпровідники	15	12	15	12	8	2	–	2	–	–
Прилади	343	287	328	357	307	105	98	99	60	51
Оптика	8	8	9	9	5	3	4	9	4	3
Вимірювання	173	139	174	191	118	30	17	29	27	11
Аналіз біологічних матеріалів	28	15	15	18	19	4	4	5	2	5
Контроль	14	17	26	22	14	17	12	7	8	7
Медична техніка	120	108	104	117	151	51	61	49	19	25
Хімія	716	506	580	590	600	1205	1017	1106	1020	983
Органічна тонка хімія	33	43	36	60	51	356	315	279	274	289
Біотехнологія	35	16	17	19	26	117	109	128	92	78
Лікарські препарати	99	67	64	85	78	288	208	227	189	190
Макромолекулярна хімія	20	12	9	13	13	21	12	23	26	11
Харчова хімія	83	51	72	111	127	56	44	49	63	64
Хімічна сировина	61	48	62	49	48	126	128	168	164	157
Матеріали, металургія	161	134	130	106	108	122	103	106	96	85
Способи обробки поверхні, покривання	44	28	36	38	52	34	18	27	27	26
Мікроструктурні та нанотехнології	2	1	1	3	2	–	–	–	–	–
Хімічні технології	83	65	78	70	67	62	48	70	59	52
Екотехнології	95	41	75	36	28	23	32	29	30	31
Машинобудування	493	456	518	451	401	430	345	333	298	249
Маніпулювання, транспортування	31	37	46	32	25	95	69	76	67	58
Металорізальні верстати	80	68	89	57	48	65	54	34	34	23
Двигуни, насоси, турбіни	85	71	67	70	49	43	36	32	30	21
Ткацькі верстати та папероробні машини	9	11	13	15	7	26	21	11	12	15
Інші спеціальні машини	123	120	138	147	132	94	76	62	72	66
Термічне виробництво та прилади	57	47	53	43	43	28	34	41	33	25
Механічні деталі	38	48	49	35	36	36	31	35	31	18
Транспорт	70	54	63	52	61	43	24	42	19	23
Інші галузі	146	146	130	106	97	175	171	144	125	127
Меблі, ігри	18	18	8	8	6	18	21	13	16	20
Інші споживчі товари	25	12	15	7	12	70	60	59	47	49
Будівництво	103	116	107	91	79	87	90	72	62	58
Інші та некласифіковані	16	7	7	3	3	0	3	7	9	6

1.6. Заявки та патенти на корисні моделі (розподіл за основними технічними напрямками)

Технічний напрям	Заявки					Патенти				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	10437	10229	10175	9384	8616	10291	9951	10137	9196	8153
Електротехніка	977	846	851	759	498	937	906	826	772	653
Електрообладнання, електричні прилади, електроенергія	325	271	303	264	158	320	293	295	282	219
Аудіо-відео техніка	85	92	121	66	40	96	79	94	85	64
Телекомунікації	55	56	55	57	34	57	60	48	55	46
Цифровий зв'язок	19	33	24	13	13	22	22	27	17	13
Основні способи зв'язку	182	101	81	115	129	141	148	60	101	135
Обчислювальна техніка	213	177	175	142	79	213	195	190	142	109
Інформаційні технології для управлінських цілей	32	34	36	34	10	27	37	38	30	16
Напівпровідники	66	82	56	68	35	61	72	74	60	51
Прилади	2876	3038	2707	2850	1826	2887	2890	3013	2620	2497
Оптика	40	39	36	49	19	29	48	38	53	38
Вимірювання	748	836	758	591	424	770	778	840	624	577
Аналіз біологічних матеріалів	306	244	258	419	276	292	285	276	324	343
Контроль	232	219	162	164	134	221	181	206	173	140
Медична техніка	1550	1700	1493	1627	973	1575	1598	1653	1446	1399
Хімія	2670	2635	2771	2441	1790	2814	2620	2811	2618	2187
Органічна тонка хімія	133	153	165	131	52	133	125	177	154	94
Біотехнологія	79	95	91	82	65	92	96	90	98	82
Лікарські препарати	595	552	622	566	366	625	582	619	545	474
Макромолекулярна хімія	59	36	63	34	35	43	56	43	61	35
Харчова хімія	501	525	612	534	425	513	505	587	559	483
Хімічна сировина	195	232	193	160	202	206	201	222	172	204
Матеріали, металургія	385	428	371	341	209	394	404	458	379	272
Способи обробки поверхні, покриття	117	88	103	78	52	110	119	96	96	67
Мікроструктурні та нанотехнології	11	5	8	11	12	6	8	8	8	17
Хімічні технології	401	322	364	340	245	445	340	324	375	290
Екотехнології	194	199	179	164	127	247	184	187	171	169
Машинобудування	2834	2614	2554	2271	1760	2861	2708	2629	2407	2195
Маніпулювання, транспортування тощо	276	234	263	193	174	242	270	268	207	186
Металорізальні верстати	471	423	341	361	304	484	448	362	371	331
Двигуни, насоси, турбіни	253	239	212	177	149	255	270	232	189	190
Ткацькі верстати та папероробні машини	98	107	101	123	76	91	104	105	106	111
Інші спеціальні машини	864	789	749	639	506	850	830	822	710	630
Термічне виробництво та прилади	258	231	287	206	159	256	212	261	230	211
Механічні деталі	282	244	241	222	164	313	246	252	227	237
Транспорт	332	347	360	350	228	370	328	327	367	299
Інші галузі	790	808	838	673	487	765	814	838	763	589
Меблі, ігри	102	119	158	124	62	90	107	143	144	90
Інші споживчі товари	120	128	117	103	86	127	118	122	103	105
Будівництво	568	561	563	446	339	548	589	573	516	394
Інші та неklasифіковані	290	288	454	390	2255	27	13	20	16	32

1.7. Заявки на корисні моделі від національних заявників (розподіл за регіонами)

Регіон	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	10437	10229	10175	9384	8616
Автономна Республіка Крим	224	229	220	38	6
Вінницька	445	432	496	807	578
Волинська	79	53	72	59	69
Дніпропетровська	677	694	701	696	658
Донецька	792	724	747	377	254
Житомирська	33	36	24	18	62
Закарпатська	89	80	55	75	89
Запорізька	367	290	308	282	309
Івано-Франківська	177	144	118	131	134
Київська	171	165	181	163	183
Кіровоградська	124	86	72	39	55
Луганська	528	597	712	310	162
Львівська	396	388	378	401	379
Миколаївська	206	136	133	168	111
Одеська	431	408	346	379	357
Полтавська	234	278	279	250	256
Рівненська	142	146	140	124	132
Сумська	135	119	120	126	105
Тернопільська	231	312	209	233	215
Харківська	1167	1172	1055	1129	1170
Херсонська	100	118	136	81	99
Хмельницька	84	94	115	105	80
Черкаська	99	86	124	101	95
Чернівецька	138	212	169	198	141
Чернігівська	39	30	41	39	28
м. Київ	3001	2828	2895	2815	2710
м. Севастополь	35	40	46	12	3
Некласифіковані	293	332	283	228	176

1.8. Заявки і патенти на промислові зразки (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Патенти				
		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
UA	Україна	1439	1517	3191	2045	1811	1098	1225	1682	1780	1957
AT	Австрія	–	1	1	1	–	1	–	1	1	1
BG	Болгарія	1	9	–	1	–	–	1	1	–	–
BR	Бразилія	–	–	–	5	–	–	–	–	–	–
BY	Білорусь	11	26	31	4	5	13	11	17	23	9
BZ	Беліз	2	–	8	8	–	3	1	–	137	179
CA	Канада	–	–	1	8	–	–	–	–	–	7
CH	Швейцарія	14	6	4	4	3	10	11	4	2	3
CN	Китай	4	9	13	7	10	3	4	6	9	10
CY	Кіпр	19	34	94	72	34	16	25	33	69	81
CZ	Чехія	1	8	–	3	1	1	1	5	–	2
DE	Німеччина	21	23	9	26	4	11	25	5	9	27
ES	Іспанія	–	–	9	2	–	1	1	–	8	3
FI	Фінляндія	4	10	4	–	7	4	4	6	4	–
FR	Франція	1	5	12	3	5	3	2	3	11	4
GB	Велика Британія	10	12	15	12	7	9	7	12	4	10
IL	Ізраїль	–	–	2	6	2	–	–	–	1	5
IN	Індія	1	9	4	6	4	4	–	9	3	4
IT	Італія	6	9	2	2	7	7	6	6	2	2
JP	Японія	38	18	22	19	23	27	26	10	16	16
KR	Корея, Республіка	–	9	66	4	–	–	6	2	65	4
LI	Ліхтенштейн	7	–	1	1	–	10	4	1	–	1
MD	Молдова, Республіка	–	–	2	–	1	3	–	–	1	0
NL	Нідерланди	3	3	1	19	6	3	3	2	–	19
PA	Панама	–	–	27	154	–	–	–	–	171	–
PL	Польща	18	21	6	7	12	19	16	17	3	5
RU	Російська Федерація	110	75	191	176	67	42	127	123	105	121
SE	Швеція	4	3	–	2	2	–	4	2	–	2
SG	Сінгапур	–	–	5	4	–	–	–	–	4	1
TR	Туреччина	–	1	12	2	3	–	–	4	8	4
US	США	37	25	30	47	45	33	21	21	18	30
	Інші	10	18	15	14	21	16	10	38	10	14

1.9. Реєстрації промислових зразків у 2015 році (розподілі за класами МКПЗ)

Рейтинг	№ класу	Назва класу	Кількість реєстрацій	
			Одиниць	%
		Усього	2521	100
1	9	Опакування та вмістини для перевозіння чи переносіння товарів	389	15,4
2	12	Транспортні або підймальні засоби	377	15,0
3	19	Канцелярське знаряддя та приладдя, мистецькі та навчальні знадоби	345	13,7
4	32	Графічні символи і логотипи, фактурні візерунки, оздоблення	213	8,5
5	15	Машини, що не належать до інших класів	159	6,3
6	23	Устаткування для розподіляння рідин та газів, санітарне, опалювальне, вентиляційне та повітрокондиціювальне устаткування, тверде паливо	123	4,9
7	5	Текстильні мірні вироби, штучні та натуральні листові матеріали	118	4,7
8	8	Робочі інструменти та залізні вироби	111	4,4
9	7	Побутові речі, що не належать до інших класів	92	3,6
10	6	Меблювання	83	3,3
11	25	Будівельні блоки та елементи споруд	76	3,0
12	2	Предмети одягу та галантерейні вироби	64	2,5
13	13	Устаткування для вироблення, розподіляння або перетворювання електроенергії	59	2,3
14	11	Прикраси	41	1,6
15	26	Світильні прилади	34	1,3
16	1	Харчі	33	1,3
17	21	Ігри, іграшки, намети та спортивні товари	32	1,3
18	28	Фармацевтичні та косметичні вироби, туалетні речі та приладдя	25	1,0
19	14	Устаткування для записування, зв'язку чи передавання інформації	24	1,0
20	24	Лікарське та лабораторне устаткування	24	1,0
21	10	Годинники та інші вимірювальні, перевіряльні та сигнальні прилади	22	0,9
22	20	Торговельне та рекламне устаткування, вивіски	21	0,8
23	3	Дорожні речі, футляри, парасольки та особисте приладдя, що не належать до інших класів	10	0,4
24	22	Зброя, піротехнічні вироби, вироби для полювання, рибалення та нищення шкідників	9	0,4
25	27	Тютюнові вироби та курильне приладдя	8	0,3
26	30	Предмети для доглядання та утримування тварин	7	0,3
27	29	Пристрої та устаткування протипожежні, для техніки безпеки та для рятування	6	0,2
28	4	Щіткові вироби	5	0,2
29	31	Машини та пристрої для готування їжі чи напоїв, що не належать до інших класів	4	0,2
30	17	Музичні інструменти	3	0,1
	Інші		4	0,1

1.10. Міжнародні реєстрації промислових зразків за Гаазькою угодою

Код	Країна	2011	2012	2013	2014	2015
	Усього	552	498	677	594	622
AT	Австрія	10	10	4	13	3
BE	Бельгія	4	10	15	7	11
BG	Болгарія	8	5	11	4	9
CH	Швейцарія	184	160	212	248	246
CZ	Чехія	6	4	11	5	4
DE	Німеччина	124	87	140	84	90
DK	Данія	–	5	1	1	1
ES	Іспанія	6	5	7	7	9
FI	Фінляндія	10	8	9	8	2
FR	Франція	48	58	61	62	89
GB	Велика Британія	6	5	8	7	3
GR	Греція	7	4	1	–	–
HR	Хорватія	5	5	9	7	3
HU	Угорщина	2	3	3	3	1
IT	Італія	13	13	26	26	41
MD	Молдова, Республіка	2	1	–	1	1
NL	Нідерланди	31	42	52	29	37
NO	Норвегія	1	4	5	2	4
TR	Туреччина	16	15	30	18	16
LI	Ліхтенштейн	3	2	4	–	–
LU	Люксембург	11	5	4	5	2
LV	Латвія	–	1	1	2	–
PL	Польща	18	10	12	16	7
RO	Румунія	–	1	1	1	4
RS	Сербія	1	5	–	2	1
SE	Швеція	1	2	10	1	2
SI	Словенія	3	4	7	1	7
US	США	20	9	4	4	10
	Інші	12	15	29	30	19

1.11. Заявки та реєстрації за національною процедурою на знаки для товарів і послуг (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	Усього	21094	22781	24471	18796	24652	16677	15459	14981	14698	12388
UA	Україна	16836	17940	19769	15140	21246	12854	11611	11249	11150	9539
AE	Об'єднані Арабські Емірати	14	19	18	21	21	34	9	16	14	3
AR	Аргентина	2	4	11	2	8	6	2	3	10	3
AT	Австрія	29	29	63	35	78	34	30	19	53	34
AU	Австралія	14	6	8	12	2	6	13	2	3	3
BE	Бельгія	9	21	20	13	41	30	12	20	19	5
BG	Болгарія	18	28	10	38	10	23	6	25	55	9
BM	Бермудські острови	8	1	–	2	5	6	9	4	–	2
BR	Бразилія	15	10	15	8	8	6	18	11	7	7
BY	Білорусь	53	87	39	54	30	43	45	58	27	24
CA	Канада	23	52	26	41	24	25	20	47	16	29
CH	Швейцарія	191	328	226	270	297	341	260	175	174	179
CL	Чілі	11	6	8	5	–	4	10	3	8	3
CN	Китай	111	136	179	90	73	74	102	85	133	62
CY	Кіпр	444	460	646	534	487	199	298	400	430	373
CZ	Чехія	40	32	46	13	27	19	41	34	30	16
DE	Німеччина	148	162	167	111	95	168	144	151	132	98
DK	Данія	30	44	42	14	18	26	22	35	33	15
EE	Естонія	21	22	13	11	15	17	20	13	8	9
EG	Єгипет	–	1	1	–	2	–	–	1	1	–
ES	Іспанія	16	35	27	30	7	24	13	30	22	32
FI	Фінляндія	22	14	19	15	11	19	27	12	17	14
FR	Франція	86	87	77	64	79	92	73	77	55	63
GB	Велика Британія	269	291	304	269	191	178	310	170	215	197
GE	Грузія	8	9	7	31	22	13	5	1	8	21
GR	Греція	13	8	4	3	3	4	7	10	5	2
HK	Гонконг	37	36	49	30	44	23	25	53	36	44
HR	Хорватія	8	24	16	32	8	4	8	19	15	30
HU	Угорщина	9	4	10	19	10	8	6	5	8	13
IE	Ірландія	53	77	65	24	18	172	43	65	67	22
IL	Ізраїль	22	26	37	23	26	28	28	12	24	14

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
IN	Індія	129	200	245	204	230	155	130	105	141	124
IT	Італія	23	29	36	17	16	29	18	24	23	27
JP	Японія	155	229	174	110	100	114	167	158	179	96
KR	Корея, Республіка	107	111	81	80	57	87	107	102	59	96
KZ	Казахстан	1	–	3	–	3	2	1	–	–	1
LB	Ліван	–	1	3	1	–	1	–	1	2	1
LI	Ліхтенштейн	52	2	8	28	16	75	57	4	8	27
LK	Шрі-Ланка	15	6	12	3	1	6	10	5	6	5
LT	Литва	6	9	11	15	19	7	1	4	11	9
LU	Люксембург	19	10	24	20	9	14	14	14	18	7
LV	Латвія	10	7	5	10	7	8	3	5	3	3
MD	Молдова, Республіка	39	18	15	7	2	15	20	12	4	8
MK	Колишня Югославська рес- публіка Македонія	11	–	1	3	2	29	11	–	1	3
MX	Мексика	2	17	6	6	13	8	2	16	5	6
NL	Нідерланди	94	114	84	79	71	103	82	91	68	51
NO	Норвегія	5	6	5	8	–	1	5	7	3	5
PA	Панама	25	20	25	26	10	42	12	20	17	14
PL	Польща	79	75	73	54	59	73	68	60	61	44
PT	Португалія	11	3	5	4	6	3	10	3	1	2
RO	Румунія	3	4	–	–	8	1	3	1	–	–
RU	Російська Федерація	424	582	501	265	127	290	317	435	359	202
SC	Сейшельські острови	4	1	6	2	3	1	11	–	14	26
SE	Швеція	24	23	19	10	12	40	26	21	12	16
SG	Сінгапур	10	9	12	16	17	10	13	5	7	14
SI	Словенія	4	–	14	7	–	–	12	–	12	3
SK	Словаччина	18	1	4	7	4	–	12	2	2	2
TH	Таїланд	7	10	12	13	9	9	7	12	10	7
TR	Туреччина	95	42	55	29	23	33	72	32	39	35
TW	Тайвань, провін- ція Китаю	51	34	36	33	21	34	52	25	34	28
US	США	885	942	835	618	737	832	837	821	689	527
VG	Віргінські острови (Брит.)	96	123	95	73	31	83	69	86	68	52
ZA	Південна Африка	5	16	4	3	–	9	5	8	7	4
	Інші	125	138	140	91		83	88	97	60	78

**1.12. Заявки на знаки для товарів і послуг за міжнародною процедурою
(розподіл за країнами)**

Код	Країна	2011	2012	2013	2014	2015
	Усього	9030	8775	9924	8487	7966
UA	Україна	1	2	3	3	4
AM	Вірменія	25	14	23	15	7
AT	Австрія	215	197	226	178	152
AU	Австралія	28	27	34	35	38
BE	Бельгія	129	127	143	132	144
BG	Болгарія	81	110	111	83	70
BY	Білорусь	126	170	268	116	105
BZ	Беліз	5	7	7	9	9
CA	Канада	2	3	9	8	5
CH	Швейцарія	731	626	676	637	640
CN	Китай	672	566	738	535	508
CY	Кіпр	106	66	76	63	60
CZ	Чехія	165	184	218	161	89
DE	Німеччина	1564	1396	1452	1338	1247
DK	Данія	77	61	79	74	68
EE	Естонія	26	18	35	31	15
EG	Єгипет	10	6	5	3	4
ES	Іспанія	171	147	223	186	157
FI	Фінляндія	83	85	126	53	50
FR	Франція	788	754	785	626	593
GB	Велика Британія	239	206	340	246	299
GE	Грузія	4	6	17	5	22
GR	Греція	21	13	21	22	11
HR	Хорватія	11	15	12	12	12
HU	Угорщина	161	203	221	163	241
IE	Ірландія	42	32	46	22	29
IL	Ізраїль	17	25	40	36	25
IN	Індія	0	11	6	20	28
IR	Іран, Ісламська Республіка	5	6	6	12	12
IS	Ісландія	4	2	8	11	8
IT	Італія	686	651	669	583	489

Код	Країна	2011	2012	2013	2014	2015
JP	Японія	113	155	203	205	172
KR	Корея, Республіка	52	50	50	71	66
KZ	Казахстан	33	26	18	14	15
LI	Ліхтенштейн	32	27	28	60	24
LT	Литва	32	49	24	23	21
LU	Люксембург	111	91	119	93	102
LV	Латвія	62	43	53	38	33
MC	Монако	10	10	16	13	8
MD	Молдова, Республіка	30	45	39	31	38
MT	Мальта	4	3	24	37	8
NL	Нідерланди	182	185	210	186	180
NO	Норвегія	18	27	16	24	20
NZ	Нова Зеландія	0	0	12	16	9
PL	Польща	253	251	215	163	181
PT	Португалія	21	33	26	18	23
RO	Румунія	31	24	31	20	21
RS	Сербія	33	18	27	16	13
RU	Російська Федерація	711	894	757	709	523
SE	Швеція	97	123	83	55	75
SG	Сінгапур	18	21	27	28	17
SI	Словенія	33	68	69	34	51
SK	Словаччина	33	24	40	38	52
TR	Туреччина	360	275	485	436	362
US	США	479	483	623	636	723
VG	Віргінські острови (Брит.)	27	36	44	35	30
VN	В'єтнам	17	22	7	3	4
	Інші	43	56	55	67	54

2. Перелік заходів у сфері інтелектуальної власності державної системи правової охорони інтелектуальної власності, що відбулися у 2015 році

№ п/п	Заходи з ІВ	Місце і дата проведення	Організатори заходу
Семінари та навчальні тренінги			
1.	Семінар для заявників у форматі круглого столу на тему «Виконання судових рішень: практика та проблеми»	м. Київ, Укрпатент 19 березня	ДСІВ, Укрпатент
2.	Семінар для заявників на тему «Особливості проведення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі та топографії інтегральних мікросхем»	м. Київ, Укрпатент 31 березня	ДСІВ, Укрпатент
3.	Семінар для заявників на тему «Особливості проведення експертизи заявок на позначення та промислові зразки»	м. Київ, Укрпатент 28 квітня	ДСІВ, Укрпатент
4.	Семінар для заявників на тему «Практика розгляду заперечень Апеляційною палатою ДСІВ України»	м. Київ, Укрпатент 19 листопада	ДСІВ, Укрпатент
5.	Семінар для заявників на тему «Практика розгляду спорів з питань інтелектуальної власності в судах України»	м. Київ, Укрпатент 24 грудня	ДСІВ, Укрпатент
Круглі столи та засідання			
1.	Зустріч у форматі круглого столу з представниками у справах інтелектуальної власності (патентними повіреними), юристами та фахівцями-практиками у сфері інтелектуальної власності, щодо обговорювання питань: чи існує необхідність проведення кваліфікаційної експертизи під час розгляду заявок на такі об'єкти промислової власності, як корисні моделі та промислові зразки	м. Київ, ДСІВ 25 лютого	ДСІВ, Укрпатент
2.	Круглий стіл між фахівцями ДСІВ та Укрпатенту щодо судової практики застосування законодавства	м. Київ, Укрпатент 02 квітня	ДСІВ, Укрпатент
3.	Круглий стіл на тему «Порядок визнання права попереднього користування на промислові зразки»	м. Київ, Укрпатент 09 квітня	ДСІВ, Укрпатент
Візити іноземних делегацій/осіб			
1.	Перебування з робочим візитом заступників Генерального директора Відомства Данії з питань патентів і торговельних марок Келда Німанна Енсена і Пола Берендта Петерсена та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою проведення навчального тренінгу «Управління сучасним Відомством з питань інтелектуальної власності» для керівного складу ДСІВ та Укрпатенту в рамках реалізації проекту TWINNING «Посилення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні» (далі – проект TWINNING)	м. Київ, Укрпатент 26–27 січня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
2.	Перебування з робочим візитом європейських експертів Міхалі Фічор і Кеннета Райта та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою проведення навчального семінару «Досвід Європейського союзу у сфері боротьби з порушеннями авторського права і суміжних прав» для представників ДСІВУ, МВС України, Державної фіскальної служби України, МОЗ України тощо, в рамках реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 28–30 січня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент

№ п/п	Заходи з ІВ	Місце і дата проведення	Організатори заходу
3.	Перебування з робочим візитом експертів Патентного департаменту Іспанського відомства з питань патентів та торговельних марок – технічного радника з питань міжнародного співробітництва Хав'єра Вера Роа і керівника підрозділу документації та пошуку Бланку Віла – та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою проведення навчального семінару «Патенти, конкретні питання» (далі – семінар) для експертів ДП «УІПВ» з об'єктів промислової власності щодо посилення їх професійних навичок в рамках реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 2–6 лютого	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
4.	Перебування з робочим візитом європейських експертів Філа Льюїса і Кеннета Райта та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою проведення навчального семінару «Презентація міжнародного досвіду з оцінки рівня піратства» для правоохоронних та контролюючих органів в рамках реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 10-11 березня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
5.	Робочий візит фахівців Посольства США в Україні – регіонального аташе з питань інтелектуальної власності Дональда Таунсенда, координатора з питань ІВ Посольства США в Румунії Девіда Гаппи та дипломата економічного відділу Лері Пікса з помічниками з метою обговорення питань реєстрації/ видачі патентів на лікарські засоби	м. Київ, Укрпатент 19 березня	ДСІВ, Укрпатент
6.	Перебування з робочим візитом старшого прокурора відділу прокуратури при Вищому суді касації і юстиції Румунії Моніки Поп та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою проведення семінару з питань імплементації до законодавства України положень директив Європейського Союзу стосовно правової охорони торговельних марок для фахівців ДСІВ та Укрпатенту в рамках реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 14 травня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
7.	Перебування з робочим візитом експертів Іспанського відомства з патентів і торговельних марок Сільвії Наварез Гонсалес та Алехандри Гонсалес Фернандес та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою проведення круглого столу з питань наближення законодавства України у сфері промислової власності до директив Європейського Союзу для фахівців ДСІВ та Укрпатенту в рамках реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 21–22 травня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
8.	Перебування з робочим візитом постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою вручення сертифікатів про закінчення навчального курсу фахівцям Укрпатенту	м. Київ, Укрпатент 02 червня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
9.	Перебування з робочим візитом експертів Іспанського відомства з питань патентів та торговельних марок Сільвії Наварез Гонсалес і Алехандри Гонсалес Фернандес та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою обговорення законопроектів про винаходи, корисні моделі та промислові зразки в рамках реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 24 червня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
10.	Перебування з ознайомчим візитом Голови Іспанського відомства з питань патентів і торговельних марок Патрісії Гарсія-Ескудеро та експерта Іспанського відомства з питань патентів та торговельних марок Сільвії Наварез Гонсалес та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса, в рамках реалізації проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 07 вересня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент

№ п/п	Заходи з ІВ	Місце і дата проведення	Організатори заходу
11.	Перебування з робочим візитом експертів Іспанського відомства з питань патентів та торговельних марок: Голови Патрісії Гарсія-Ескудеро та експерта Сільвії Наварез Гонсалес і суддів господарських судів Іспанії – Луїса Антоніо Солер Паскуаля та Альберто Аррібаса Ернандеза та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса в рамках реалізації проекту TWINNING з метою проведення семінару для суддів господарських судів України	м. Київ, Укрпатент 8-10 вересня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
12.	Перебування з робочим візитом суддів іспанських апеляційних судів Енріке Гарсія і Рафаеля Фуентаса та постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса, в рамках реалізації проекту TWINNING з метою проведення семінару для суддів загальної юрисдикції України	м. Київ, Укрпатент 5–7 жовтня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
13.	Перебування з робочим візитом суддів іспанських господарських судів Анхель Гаальго та Енріке Гпрсія-Чамон і постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса Сантоса з помічниками з метою проведення семінару-тренінгу для суддів загальної юрисдикції України в рамках проекту TWINNING	м. Київ, Укрпатент 1–3 грудня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
Інші заходи з ІВ			
1.	Збори представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) у рамках Всеукраїнської асоціації патентних повірених	м. Київ, Укрпатент 11 лютого	ДП «УІПВ»
2.	Візит студентів Київського національного університету будівництва і архітектури для ознайомлення з експозицією Музею правової охорони інтелектуальної власності	м. Київ, Укрпатент 11 лютого	ДП «УІПВ»
3.	Засідання правління Всеукраїнської асоціації патентних повірених	м. Київ, Укрпатент 15 квітня	ДП «УІПВ»
4.	Міжнародний форум по боротьбі з підробками та піратством	м. Київ, готель «Рамада Енкор Київ» 24 квітня	ДСІВ, ДП «УІПВ»
5.	Засідання правління Всеукраїнської асоціації патентних повірених	м. Київ, Укрпатент 10 червня	ДП «УІПВ»
6.	Літня школа з інтелектуальної власності	м. Київ, КНУ імені Тараса Шевченка, 20–26 липня	КНУ імені Тараса Шевченка, НДІВ НАПН України, ДСІВ, Укрпатент
7.	Участь у роботі фахівців Укрпатенту над удосконаленням українського законодавства у сфері ІВ у рамках реалізації проекту TWINNING з Президентом Угорської Ради з авторського права, доктором Міхалі Фічором та обговорення розробки ефективної моделі методології оцінки рівня піратства в Україні	м. Київ, ДСІВ 22 вересня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
8.	Робоча зустріч з радниками Датського відомства з патентів і торговельних марок Кеннетом Райтом та Філом Льюїсом щодо обговорення міжнародного досвіду з оцінки рівня піратства, а також розгляд питань опрацювання української статистики та визначення рівня відповідних порушень у нашій державі	м. Київ, ДСІВ 23 вересня	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент
9.	Робоча зустріч постійного радника проекту TWINNING Пабло Роденаса та європейських експертів Кеннета Райта і Філа Льюїса з представниками ДСІВ та Укрпатенту для обговорення питань розробки методології оцінки рівня піратства в Україні	м. Київ, ДСІВ 19 листопада	Проект TWINNING, ДСІВ, Укрпатент

3. Витрати на функціонування та розвиток державної системи правової охорони інтелектуальної власності за 2015 рік

Стаття витрат	Сума, тис. грн.
Організаційне забезпеченням охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності; проведення експертизи та видача охоронних документів на об'єкти промислової власності	119 985,0
Інформаційна діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності	3198,8
Редакційно-видавнича діяльність	625,7
Розвиток міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності, організація та участь у проведенні виставок, конкурсів, семінарів тощо	1806,3
Організація навчання	86,4
Придбання ліцензійного програмного забезпечення та програмне супроводження автоматизованих систем	4115,2
Проведення досліджень, виконання перекладів науково-технічних джерел та нормативно-правової документації	839,9
Організація процесу виготовлення та розповсюдження контрольних марок, ведення єдиного реєстру одержувачів контрольних марок	279,5
Всього витрат	130 936,8

Офіційне видання Державної служби інтелектуальної власності

Адреса: вул. Василя Липківського, 45, м. Київ-35, МСП, 03680, Україна
тел.: (+38044) 494-06-06,
факс: (+38044) 494-06-56
www.sips.gov.ua

© Державна служба інтелектуальної власності, 2016
